PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni »Doberdob« v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni »Slovenija« pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

primorski dnevnik

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418

GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382 - 85723

ČEDAD
Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

Poštnina plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.000 lir - Leto XLV. št. 215 (13.446)

Trst, torek, 19. septembra 1989

Nadvse ploden in vsebinski obisk Giulia Andreottija in Giannija De Michelisa v Jugoslaviji

Popolna pripravljenost na sodelovanje na obeh straneh Jadranskega morja

Podpisana »Jadranska pobuda« - Nova stran v obravnavanju slovenske manjšine v Italiji in italijanske v Jugoslaviji - Dogovor o pospešitvi gradnje treh osimskih cest

BOGO SAMSA

UMAG, BUJE, PIRAN — Obisk kar štirih največjih predstavnikov dveh sosednjih držav v Istri je imel izreden pomen: velik politični uspeh, pomembne nove perspektive gospodarskega sodelovanja, nova stran v obravnavanju manjšinskega vprašanja, poudarjena posebna vloga Italije v klubu najbolj razvitih in Jugoslavije med neuvrščenimi, pa še bi lahko naštevali.

Protokolarni del obiska je bil minimalen, resnični razgovori so se med predsedniki osrednjih vlad in vlad dežele Furlanije-Julijske krajine ter Slovenije in Hrvaške pričeli že na letališču v Portorožu, kjer so se dogovorili, da bodo maksimalno pospešili gradnjo vseh treh osimskih cest.

Osrednji del razgovorov pa je potekal v skoro povsem nezastraženem, radovednih poletno oblečenih turistov polnem hotelu v Umagu. Trajali so dobre tri ure dopoldne, nadaljevali so se med kosilom, katerega so prav zato podaljšali za debelo uro.

Rezultate sta najprej strnila oba predsednika vlad Ante Marković in Giulio Andreotti na tiskovni konferenci s poudarjanjem izrednega uspeha in pomembnih dogovorov. Ante Marković je dejal, da so zaključki konstruktivni in vsebinsko pomembni. Prišlo je do kvalitetnega skoka, ki podpira jugoslovanske reforme gospodarskega sistema in demokratične preosnove, ki so v odločilni fazi. Jugoslavija je obrnjena proti Evropi in pri tem ji Italija lahko pomaga tako na dvostranski ravni kot tudi na ravni širšega sodelovanja.

Na isto valovno dolžino je bil uglašen Andreotti, ki je poudaril, da sta prva zunanja obiska obeh novih predsednikov vlad posvečena prav italijansko-jugoslovanskim odnosom.

Andreotti je na vprašanja novinarjev v imenu obeh predsednikov izjavil, da »so se dogovorili, da bodo dali obema manjšinama vso potrebno podporo, da uveljavljata svojo identiteto«.

Kasneje se je izvedelo, da je bilo manjšinsko vprašanje v ospredju dvostranskih razgovorov obeh predsedni-

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

De Michelis in Lončar podpisujeta jugoslovansko-italijanski sporazum (Foto Mario Magajna)

Predsednik jugoslovanske vlade Ante Marković in italijanske Giulio Andreotti na srečanju v Bujah (Foto Mario Magajna)

Kljub pritiskom in grožnjam srbskega vodstva

Slovenija se ne odpoveduje spremembam k svoji ustavi

LJUBLJANA — Slovenija je izredno odločno, strnjeno in argumentirano odgovorila na pritiske in grožnje, ki jih je izreklo srbsko vodstvo proti novi slovenski ustavi. Niti najmanjšega dvoma ni več, da bo slovenska skupščina prihodnjo sredo na zasedanju treh zborov sprejela novo ustavo, seveda z vsemi šestimi spornimi ustavnimi spremembami vred, ki določajo dosledno suverenost.

Hkrati pa se pritisk in srbska polemika zaostrujeta in nadaljujeta. Včerajšnja Politika piše o izdaji, danes pa bo zasedalo osrednje partijsko predsedstvo. Na dnevnem redu je vrsta vprašanj, med njimi predvsem zaostrovanje polemike med hrvaško in srbsko partijo, toda na dnevnem redu je tudi obtožba na račun Slovenije, da z novo ustavo razbija Jugoslavijo, da je slovenska ustava v nasprotju z zvezno in podobno. Kakšno bo končno razmerje sil na partijskem predsedstvu, je težko in prezgodaj reči. Izredno ostri, odločni in načelni so Hrvati, katerih vidni predstavniki so že v nedeljo v celoti prevzeli in povzeli slovenska načelna stališča do suverenosti, pravici do samoodločbe, ki je neokrnljiva pravica.

Slovenski komunisti so o tem vprašanju razpravljali včeraj na seji predsedstva CK ZKS. V uvodnem poročilu je Ciril Ribičič ugotovil, da za jugoslovanske komuniste ne bi smelo biti sporno, kakšen je odnos do samostojnosti, odgovornosti, samoodločbe, republiške državnosti in odgovornosti za lasten in skupen razvoj. Govoril je o spreminjanju srbske ustave, ko so Srbi rotili druge republike, naj se ne vmešavajo v njihove posle, sedaj pa so sprožili politično gonjo. Njim lahko sporočijo samo: »da nas ostrina njihovih napadov in metode, ki se jih pri tem poslužujejo, dodatno prepričujejo, da se v lastnem in v skupnem jugoslovanskem interesu ne smemo umikati«. Tako je poudaril Ribičič in nadaljeval: »S podporo, izrečeno predlogom amandmajev, želimo v ZKJ podpreti prizadevanja za utrjevanje in varovanje ustavnih pravic republike. V tem vidimo tudi najboljše zagotovilo za trdnost SFRJ.«

Ribičič je še povedal, da dobivajo celo komplimente od srbskih reformatorjev za nekatere zares daljnosežne spremembe, hkrati pa drugi uporabljajo neverjetno ostre kvalifikacije in cele konstrukcije obtožb. Nato je nadaljeval: »To bomo lažje razumeli, če se spomnimo, da se je že doslej ponekod dogajalo, da so politično in kazensko preganjani tisti, ki branijo obstoječo ustavo, tisti, ki jo z vsemi grobostmi napadajo pa doživljajo medijsko in politično promocijo in družbena priznanja. Kdor želi, da bi se SR Slovenija počutila v jugoslovanski federaciji enakopravna, kot samostojna in odgovorna federalna članica, se bo moral zamisliti nad tem, da zvezni organi eni

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

V Moskvi CK KP o narodnostnem vprašanju v SZ

MOSKVA — Danes se v Moskvi začne toliko pričakovana plenarna seja CK KP Sovjetske zveze o narodnostnih vprašanjih, ki so v zadnjih mesecih dodobra stresla sovjetsko državno monolitnost. Ob zahtevah baltskih republik po večji avtonomiji se je utrgal plaz, saj so jim sledile podobne zahteve v drugih republikah, kar je izzvalo ostre proteste ruskih priseljencev, ki se čutijo ogrožene. Da pa bi bila mera polna, je treba tu omeniti sovraštvo med Armenci in Azerbajdžanci, ki je preraslo v prave pogrome in krvava obračunavanja. Stalinovo reševanje nacionalnega vprašanja s preseljeva-

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Proti Avstriji tudi nemški avtoprevozniki

BOCEN — Na Brennerju je protest avtoprevoznikov še vedno aktualen, čeprav so se zastopniki šoferjev težkih tovornjakov domenili za kratek premor. Včeraj so namreč odstranili svoje orjake s tretjega cestnega pasu in tako omogočili zasebnim avtomobilom, da so se prepeljali čez italijansko-avstrijsko mejo.

Zastopniki avtoprevoznikov so tako prišli na roko avtomobilistom, premik tovornjakov pa ni bil težko pričakovani pokazatelj zaključka svojevrstne hladne vojne na Brennerju. Avtoprevozniki bi se bili morali namreč včeraj sestati v Sterzingnu, vendar so sestanek preklicali in ga nato preložili na danes. Na Brennerju so se tudi včeraj zbirale enote javne varnosti, ki bi morale poseči, v primeru, da bi avtoprevozniki skušali izvesti blokado državne ceste in železnice.

Poleg najavljenega sestanka avtoprevoznikov se bosta v petek ponovno sestala italijanski minister Bernini in njegov avstrijski kolega Streicher. Ministra bosta sicer prisostvovala odprtju gradbišča nove železniške obvoznice pri Innsbrucku, položaj na Brennerju pa je tako delikaten, da se bosta morala nujno spet posvetiti aferi »stavkajočih« avtoprevoznikov.

Protest kategorije se je medtem razširil tudi v Zahodni Nemčiji, kjer so kolegi iz solidarnosti do Italijanov parkirali svoje tovornjake na obmejnih prehodih z Avstrijo v krajih Kiefersfelden, Salzburg in Achenpass, zaprli pa so tudi prehode pri Lindauu in Fussenu. Zahodnonemški avtoprevozniki so osredotočili svoj protest predvsem na dejstvo, da jim bo Avstrija od 1. decembra letos zaprla pot v nočnih urah. Avstrija je ostala tako popolnoma osamljena, predvsem zaradi blokade nameji z Zahodno Nemčijo.

Avtoprevozniki se vračajo k tovornjakom, ki so jih pustili na Brennerju (AP)

Popolna pripravljenost na sodelovanje na obeh straneh Jadranskega morja

NADALJEVANJE S 1. STRANI

kov, ko sta se pogovarjala sama. Prav tako neuradno se je tudi izvedelo, da je Marković opozoril na gospodarsko reformo in ukrepe, ki jih pripravlja v teh dneh jugoslovanska vlada. Nujno pa potrebuje milijardo dolarjev za sanacijo bančnega sistema in to takoj. Ugotovili so, da je 300 milijonov razpoložljivih iz svetovnega monetarnega sklada, 700 milijonov dolarjev pa bo zagotovil zunanji minister De Michelis, ki bo posredoval pri raznih svetovnih skladih in na druge načine, da se sredstva dobijo takoj.

Povsem ob zaključku obiska, že v Piranu, je zunanji minister Gianni De Michelis v razgovoru z italijanskimi novinarji podal podrobno in zaokroženo poročilo o skoro vseh razgovorih in zaključkih (že prej je podobno poročilo podal Budimir Lončar jugoslovanskim novinarjem). De Michelis je mnenja, da je obisk velik političen uspeh, nad pričakovanji. Pomemben je politični dogovor obeh držav, dogovor, ki ima širše svetovne razsežnosti. Jugoslavija bo tri leta predsedovala neuvrščenim, Italija pa bo nekaj časa predsedovala evropski dvanajsterici. Dogovorili so se o tesni povezavi in neposrednih kontaktih za reševanje skupnih problemov, glede katerih so splošne ocene obeh držav dokaj podobne in zato obstaja tudi možnost neposrednega razgovora in skupnih predlogov.

Na drugo mesto je De Michelis postavil problem Italijanov v Istri in manjšinsko vprašanje na splošno. Bil je resnično ganjen, ko je spremljal svečanosti Italijanske unije, ki so dokaz, da se lahko postopno in učinkovito rešujejo tudi tako delikatna vprašanja.

Podpisani protokol o Jadranu je nekaj širšega, saj zajema celotno Jugoslavijo in zanima širše obmejne države in pokrajine. Med drugim predvideva skupna vlaganja za gradnjo jadranske magistrale in takojšen pričetek načrtovanja, da bi cesto iz Dubrovnika preko Kosova in Makedonije potegnili še do Grčije. Za to bi sredstva v celoti zagotovila Italija. Predlog jadranskega sodelovanja bo Italija v imenu obeh vlad uradno ponudila tudi Albaniji. O reševanju ekološkega problema pa bodo čez nekaj mesecev obvestili OZN na zasedanju v Atenah, saj je to prvi konkretni svetovni projekt.

De Michelis je izredno pozitivno ocenil delovanje delovne skupnosti Alpe Adria in njene pomembne dosežke ter dejal, da jo je treba nadalje podpirati. Toda tak duh in tako sodelovanje je treba ustvariti tudi na Jugu. Zato je že sprožil pobudo v južnih deželah (Marke, Molise), da se povežejo z Jugom Jugoslavije, kamor je treba vključiti tudi Srbijo (Srbijo je v tem kontekstu večkrat izrecno omenil), da se ustvari podobna skupnost, s podobnimi nalogami in podobnim širšim pomenom. To bo izredno važno na psihološki ravni.

Končno so se dogovorili za povsem nov način medsebojnega sodelovanja. O tem je na tiskovni konferenci že govoril Andreotti. De Michelis pa je v detajlih pojasnil, da se bodo: enkrat letno sestali predstavniki obeh vlad, vsake tri mesece strokovnjaki za ekološka vprašanja (mešana komisija se ni sestala štiri leta, ponovno se bo novembra), uvedli bodo kratke periodične sestanke ustreznih komisij vsakih nekaj mesecev. Treba je delati hitro, brez zavlačevanj in razprševanja naporov. Z veliko zamudo, ki pa je bila pogojena z obsežnim poročilom Lončarja o izidu konference neuvrščenih v Beogradu, se je v Bujah pričela svečanost, na kateri so podelili nagrade na natečaju "Istria nobilissima" in na kateri sta ob 25. obletnici sodelovanja med Unijo Italijanov za Istro in Reko spregovorila Silvano Sau in tajnik ljudske univerze Luciano Rossetti. Sau je poudaril važno vlogo posl. Bormeja, takratnega predsednika Unije, za ustvarjanje sodelovanja, prispevek italijanske skupnosti h krepitvi odnosov in konkretno naštel težave zaradi različnega ravnanja v Sloveniji in Hrvaški, ker skupnost ni povsod priznana in zaradi osnutkov zveznih zakonov, ki bi omejevali rabo jezika in onemogočili rabo zastave manjšine.

Predsednik Marković, ki so ga prisotni zelo toplo pozdravili, pa je orisal izreden uspeh sestanka in zagotovil »podporo jugoslovanske zvezne vlade v okviru njenih pristojnosti vsem zahtevam, ki so bile izrečene s strani predsednika Unije«. Množica v nabito polni dvorani je Andreottija prav tako izredno toplo pozdravila. Njegov čustven in slikovit govor pa je bil posvečen miru in ustvarjanju sožitja med ljudmi. Markoviću se je izrecno zahvalil za pomembno obvezo, ki jo je sprejel do italijanske manjšine.

Poleg štirih ministrov, so bili na tej svečanosti prisotni tudi predsedniki vlad naše dežele Biasutti in obeh vlad, slovenske in hrvaške - Šinigoj in Milović. Iz Trsta pa so bili prisotni sen. Stojan Spetič, posl. Coloni, sen. Agnelli, podpredsednik deželnega odbora Carbone, tržaški župan Richetti, župan pobratene občine Devin-Nabrežina Bojan Brezigar in druge osebnosti.

Obisk pri italijanski manjšini se je v izredno sproščenem ozračju končal v Piranu v Tartinijevi hiši, kjer se je predsednik Unije Sau dobre pol ure razgovarjal s predsednikom Andreottijem. Razgovor se je nanašal prvenstveno na finančna vprašanja: tudi za investiranje v tri mešane družbe italijanske manjšine na osnovi sporazuma Andreotti-Lončar se zatika, ni rešeno finansiranje za potrebe Slovencev v Italiji in Italijanov v Jugoslaviji na osnovi finančnega zakona (za kar so socialisti predložili poseben zakonski predlog) in končno brez sredstev je Ljudska univerza. Andreotti je zagotovil, da bodo stvari pospešili tudi s pomočjo hitrega zakonskega postopka.

Z veliko zamudo so se visoki gostje poslovili, na trgu v Piranu so jim ploskali številni prebivalci.

V Umagu in Piranu je kot novinar krožil med številnimi italijanskimi in jugoslovanskimi časnikarji Paolo Parovel, ki je napovedoval protestne manifestacije Liste za Trst. Nič takega ni bilo (menda je nekdo v hotelu videl Gambassinija). Pač pa se je pojavil na trgu v Piranu prof. Samo Pahor s skupinico (štiri-pet) simpatičnih slovenskih deklet in močnim mladincem, ki je nosil tablo z napisom: »Marković-Andreotti, Pacta sunt servanda« in letnice »1947, 1954, 1975«. Andreotti, radoveden za vse neobičajno, se je med odhodom zadržal nekaj trenutkov in izmenjal nekaj vljudnostnih besed s skupino.

Predsednik italijanske vlade Andreotti v neposrednem stiku s pripadniki italijanske manjšine (Telefoto AP)

Pozitivna ocena KPI o srečanju Andreotti-Marković

TRST — V zvezi s srečanjem Andreotti-Marković je pozitivno oceno izrekel tudi deželni tajnik KPI za FJK Roberto Viezzi, ki pa je ob tem tudi poudaril, da je potrebno med obveze, ki sta jih italijanska in jugoslovanska stran sprejeli na tem srečanju, vključiti še nekatera neizpolnjena določila Osimskega sporazuma.

Pri tem je Viezzi opozoril na nujnost čim hitrejšega sprejema zakona za obmejna področja in na italijansko obvezo sprejetja zaščitnega zakona za slovensko manjšino. S sprejemom zaščitnega zakona za Slovence bi Italija izpolnila ustavna določila in prispevala k razvoju demokracije, kar bi po mnenju KPI tudi občutno izboljšalo odnose med državama. Seveda pa KPI poudarja tudi velik pomen srečanja ministrskega predsednika Andreottija s predstavniki italijanske manjšine v Jugoslaviji. Pri tem tiskovno sporočilo KPI poudarja, da je bil skrajni čas, da se italijanska vlada zave pomena stikov manjšine z matično domovino in da sprejme take ukrepe, ki bi zaustavili padanje politične moči in števila pripadnikov italijanske narodnosti v Jugoslaviji.

Andreottijev intervju RTV Beograd

BEOGRAD — »Italija je v ES in drugih ustanovah zmeraj vztrajala pri potrebi pomoči Jugoslaviji in podpore njenemu političnemu, gospodarskemu in pravnemu prestrukturiranju. S to podporo bomo nadaljevali, pri tem pa nismo osamljeni, saj mnogi želijo pomagati Jugoslaviji. Njen mir in stabilnost sta namreč zelo pomembna za mir in stabilnost v Evropi in morda celo širše.«

To je izjavil italijanski ministrski predsednik Giullio Andreotti v intervjuju za televizijo Beograd. V zvezi z možnostmi razširjanja združene Evrope je italijanski predsednik dejal, da je logično pričakovati, da se združena Evropa ne bo omejila na dvanajst držav. Izrazil je upanje, da se bo združenju nekega dne priključila tudi Albanija in celo ZDA in Kanada.

»Jugoslovanski in italijanski politiki si želijo kar najtesnejših stikov, ki bi imeli poleg političnega tudi operativni pomen. Operativna srečanja služijo tako pogajanjem in proučevanjem kot pripravi naslednjih srečanj. Danes smo na primer s temeljito in obsežno razpravo začrtali pot, po kateri bo peljal ta naš vlak prijatejstva.«

ZIS pripravlja nove ukrepe za izhod iz krize

BEOGRAD — Minister za razvoj zvezne jugoslovanske vlade Božo Marendić je včeraj na tiskovni konferenci obrazložil sveženj ukrepov pod skupnim imenom: »uresničevanje reformske in protiinflacijske politike«. Že pri naslovu se je zataknilo, saj so srbski novinarji ne glede na vsebino predlaganih ukrepov hoteli vedeti, ali je to izreden protiinflacijski načrt, kot ga je zahtevalo srbsko vodstvo. Marendić je odgovoril, da je to nadaljevanje začete vladne politike, ki je v celoti protiinflacijsko usmerjena, imenuje pa se lahko, kakor je komu všeč.

Zadnji vladni ukrepi so bili učinkoviti, čeprav niso bistveno prispevali k zmanjševanju inflacije, ustvarili pa so možnosti za resen spopad z njo. Izvoz se je povečal za tretjino in za 15 odstotkov v konvertibilne države. Devizne rezerve so dosegle 3 milijarde dolarjev in povečala se je industrijska proizvodnja.

Inflacija pa narašča, ker niso pogašena osnovna žarišča. Zato je vlada v svežnju ukrepov pripravila nov zakonski predlog o delovnih razmerjih, deviznem poslovanju, predvsem pa o monetarni politiki in strogem nadzorstvu.

Plač niso formalno omejili, toda poviške lahko izplačajo šele ko poravnajo račune z upniki, kar pomeni bistveno omejitev osebnih dohodkov v podjetjih z izgubo. Obračune je treba delati mesečno in usklajevati dohodke z izdatki.

Zvezni minister je tudi vztrajal pri celotnem svežnju predloženih ukrepov, ki so jih že poslali v zvezno skupščino. Pričakujejo, da jih bo skupščina sprejemala po pospešenem postopku. Minister je zagrozil, da bo vlada odstopila, kolikor skupščina ukrepe ne bi sprejela. Med njimi ni zakona o novi davčni politiki, minister ni neposredno omenil kliringa s SZ.

Na prvi pogled gre za vrsto monetarnih in drugih ukrepov ter zakonov, ki jih je vlada delno že predložila, skupščina pa predvsem pod srbskim pritiskom zavrnila, delno pa gre za nove zakone in ukrepe, ki so vsi naravnani na nadaljnjo liberalizacijo gospodarstva. Minister je posebej poudaril, da so že liberalizirali prodajo nekaterih izdelkov, za belo tehniko in marsikaj drugega.

BOGO SAMSA

Obnovili odnose med Budimpešto in Tel Avivom

BUDIMPEŠTA — Po 22 letih sta Madžarska in Izrael včeraj obnovila diplomatske odnose. Vest o tem izredno pomembnem dogodku je posredovala madžarska tiskovna agencija MTI, ki je tudi sporočila, da sta sporazum podpisala madžarski zunanji minister Gyula Horn in njegov izraelski kolega Moše Arens. Diplomatske odnose z Izraelom je Madžarska prekinila leta 1967 po tako imenovani šestdnevni vojni.

Zgodovinski korak Budimpešte je prišel dokaj nepričakovano in Arensov obisk sploh ni bil napovedan. Zbližanje med državama se je začelo že pred dvema letoma, ko sta Madžarska in Izrael v obeh prestolnicah odprla predstavniške urade, pa tudi izraelski premier Jitzak Šamir je bil v tem času dvakrat v Budimpešti.

Na Madžarskem živi približno 100 tisoč Židov, kar je največ v Vzhodni Evropi po SZ. Prav Sovjetska zveza, ki je pod vodstvom Mihaila Gorbačova že začela s pošiljanjem konzularnih misij v Izrael, pa bi bila lahko naslednja, ki bi sledila madžarskemu zgledu in tako še okrepila svojo vlogo v dogajanjih na Bližnjem vzhodu.

• *Slovenija se ne odpoveduje spremembam k svoji ustavi*

NADALJEVANJE S 1. STRANI

republiki pomagajo uveljavljati spremembe, ki se nanašajo na federativno strukturo, čez nekaj mesecev pa drugi republiki oporekajo pravico, da utrjuje z ustavo SFRJ opredeljen položaj, pravice in pristojnosti lastne republike. Namesto omejitev in groženj pričakujemo Slovenci od ostale Jugoslavije in še zlasti od zveznih organov, ki so tudi naši organi, spoštovanje in utrjevanje ustavnih pravic in enakopravnosti republike in slovenskega naroda. Za nas v ZKS, ki smo inicirali in sopodpisali Temeljno listino Slovenije 1989, bi bil velik poraz, tragičen za Slovenijo in federativno zasnovo avnojske Jugoslavije, če bi se pokazalo, da se v federaciji namesto takšnega pričakovanja uresničujejo grožnje, politični pritiski in poskusi vsiljevanja volje. To bi pomenilo, da se že kršijo sklepi CK ZKJ o mednacionalnih odnosih, ki zanikajo obstoj bolj in manj vrednih narodov, nezgodovinskih in zgodovinskih, velikih in majhnih, enakopravnih in "bolj" enakopravnih. Bilo bi usodno ne le za Slovenijo in slovenski narod, ampak bi resnično ogrozilo obstoj Jugoslavije in enakopravnost narodov in narodnosti, republik in pokrajin v njej. Zato je vztrajanje pri temeljitih družbenih reformah na eni strani in odpor zoper poskuse prekrajanja federativne Jugoslavije na drugi strani naš cilj tudi tokrat, ko pojasnjujemo, zakaj vztrajamo pri rešitvah, ponujenih v predlogu amandmajev k ustavi SR Slovenije in zakaj bomo komunisti te rešitve tudi v naprej podpirali v skupščini SR Slovenije in se zoper njihove nasprotnike borili povsod, kjer se bodo pojavljali, v Sloveniji ali izven nje«.

B. S.

• V Moskvi CK KPSZ

NADALJEVANJE S 1. STRANI

njem celih ljudstev od krimskih Tatarov do povolških Nemcev in meshetinskih Turkov je prav tako imelo tragične posledice, saj smobili v prejšnjih mesecih priča pravim pokolom meshetinskih Turkov v Farganski kotlini. Sledili so jim zapleti v Novem Uzenu, kjer so Kazahi zahtevali izselitev vseh tujih priseljencev. Še in še bi lahko naštevali nacionalne zaplete, ki pretresajo Sovjetsko zvezo. Tu naj še omenimo, da so se prebudili celo Ukrajinci in Belorusi, ukrajinski uniati so imeli v nedeljo mogočno manifestacijo v Lvovu, kjer je več kot 100 tisoč ljudi zahtevalo, da sovjetska oblast prekliče Stalinov sklep, s katerim so jih prisilno iz katoličanov slovansko-bizantinskega obreda »spreobrnili« v pravoslavce.

Ob vsem tem je samo po sebi umevno, da Gorbačov ne bo imel lahkega dela. V Moskvi že krožijo govorice, da se stara partijska garda pripravlja na protiudar. Gorbačovu pa je do sedaj spretno uspelo prehiteti svoje politične nasprotnike. Zadnjič se je to zgodilo aprila, ko je CK stisnjenih zob, a pokorno, upokojil kar 110 svojih članov. Po televizijskem pozivu 7. septembra in po srečanju z voditelji treh baltskih republik je povsem jasno, da narodi in narodnosti Sovjetske zveze ne smejo pričakovati drastičnih sprememb, saj je Gorbačov jasno povedal, da je dosedanja federalna ureditev nedotakljiva, da je treba zajamčiti enakost vsem državljanom SZ in da ne bo dopustil ustanovitev republiških partij po nacionalnem ključu.

Razprava o narodnostnem vprašanju se bo torej končala s kompromisom, ki pa ne bo zadovoljil nikogar. Posameznim republikam bodo obljubili in morda tudi dali večjo gospodarsko avtonomijo, nekoliko težje bo z jezikovno in kulturno avtonomijo, ker je ta predsoba za politično avtonomijo, na to pa Moskva ne pristaja. Ob tem je zgovorno pisanje agencije Novosti, ki opozarja na nevarnost kratenja pravic Rusov in drugih manjšin, če bi se oblast preveč decentralizirala.

DILA01/2

IMPORT - EXPORT

MEDNARODNA DISTRIBUCIJA LESA IN LESNIH PROIZVODOV S. r. l.

34132 TRST - Ul. Ghega 3 - Tel. (040) 62088/64310/64677
Tlx 460442 DILATS - Fax (040) 362595 - P.I. in C.F. 00519540322

Program gospodarske komisije Alpe-Jadran za dveletje 1989-90

TRST — Gospodarska komisija Skupnosti Alpe-Jadran je med zasedanjem v Meranu na Tridentinskem odobrila program dela za prihodnje dveletje. Ta predvideva z ene strani pobude znotraj skupnosti za to, da se še bolj utrdi sodelovanje med deželami, regijami in pokrajinami, ki so njene članice, z druge strani pa pobude zunaj meja skupnosti, ki naj izpilijo podobo skupnosti Alpe-Jadran v tretjih državah.

Kot prvo obvezo si je gospodarska komisija A-A zadala proučitev predlogov, kako vse pospešiti, raztegniti in poglobiti vsestransko sodelovanje med članicami skupnosti posebej v vidiku evropske združitve po letu 1992.

Na turističnem področju gre za izvajanje ustrezne resolucije, ki so jo sprejeli na nedavnem zasedanju o turizmu v Dubrovniku.

Na torišču tehnoloških inovacij bo treba nadalje zgladiti pot vzajemni izmenjavi tehnoloških postopkov in zadevnih informacij na podlagi že izdelanih projektov. V tej zvezi so tudi sklenili začeti izdajati revijo "Science of Development".

Na energetskem področju bo potrebno zagnati delo prvenstveno glede možnosti izkoriščanja sončne toplote, biomas in termičnih sesalk.

Posebno pozornost bodo posvetili ustanavljajoči se delovni skupini za ekonomske informacije, ki bo skrbela za zbiranje in širjenje konjunkturnih podatkov. Poleg tega bodo pospešili sodelovanje s konferenco predsednikov trgovinskih oziroma gospodarskih zbornic, da bi na ta način uvedli redno izmenjavo informacij, a v tem sklopu tudi umestili pristojne mešane delovne skupine.

Kar zadeva pobude, ki bodo usmerjene prek meja skupnosti Alpe-Jadran, je bilo sklenjeno, da je treba začeti kar najučinkoviteje izkoriščati vsa možna informacijske sredstva, tako tudi avdiovizualna. Ne samo, promocija gospodarskih dejavnosti v okviru skupnosti Alpe-Jadran bo šla obvezno tudi skozi udeleževanje njenih članic na sejmih in razstavah. Zgleden primer tega bo konkretizacija razstave "Tehnologija Alpe-Jadran" v Moskvi.

Naslednje zasedanje gospodarske komisije bo 22. in 23. februarja 1990 v pokrajini Trento.

V Deželi se mudi tudi 25 funkcionarjev in tehnikov iz raznih afriških držav

Od danes na obisku v FJK trinajst parlamentarcev iz Velike Britanije

TRST, VIDEM — Predsednik deželne skupščine Paolo Solimbergo bo danes sprejel trinajst britanskih parlamentarcev, ki pridejo na skoraj tridnevni obisk v Furlanijo-Julijsko krajino, da se seznanijo z njeno stvarnostjo - prvenstveno z značilnostmi njenega posebnega statuta. Delegacijo, v kateri so predstavniki obeh političnih grupacij, to je konservativci in laburisti, vodi Hugh Rossi, ki je bil večkrat minister in je italijanskega porekla. Gostje so vsi člani skupine British-Italian Parliamentary Group, katerega smoter je poglabljanje prijateljskih in sicer-šnjih vezi med državama.

Po obisku na Deželi se bodo parlamentarci sešli z vodstvom Tržaške pristaniške ustanove, zatem bodo obiskali Jadranski zavod združenega sveta v Devinu, nato pa Miramarski grad. Jutri bodo šli v Oglej, Čedad in Pušjo vas v Slovenski Benečiji, pojutrišnjem se bodo seznanili z industrijsko stvarnostjo v pordenonski pokrajini, potem pa se bodo podali še drugam v Italijo - v Veneto, Toskano, Rim in Cassino - ter zaključili "turnejo" z obiskom pri Fiatu. Njihov obisk je pod pokroviteljstvom britanskega veleposlaništva v Rimu.

Že včeraj pa je dopotovala v FJK 25-članska delegacija iz frankofonskih držav Afrike, sicer Zaireja, Konga, Alžirije, Madagaskarja, Kameruna in Libanona. Gre za funkcionarje in tehnike, ki se udeležujejo strokovno-usposobljenostnega tečaja pri Deželnem centru za malo in srednjo industrijo - CRES, izrecno namenjenega vodilnim kadrom iz tretjega sveta. Tečaj je na pobudo ženevske International Labour Organization (ILO), njegov namen pa je poglobitev tematik glede izkoriščanja informatike pri upravljanju manjših industrijskih podjetij. Gostje so si seveda najprej ogledali Center za znanstvene in tehnološke raziskave pri Padričah, kjer je pač tudi sedež CRES, nakar so obiskali tovarno Modiano-Grafad. Jutri pojdejo v Furlanijo. Zanimajo se zlasti za lesno, elektronsko in kovinsko industrijo.

Pri Meranu našli eksploziv

BOCEN — Karabinjerji so včeraj odkrili nedaleč od Merana na Južnem Tirolskem 15 dinamitnih palic. Pravzaprav gre za eksplozivno želatino, ki je ležala tam že kakšni dve leti in je zaradi tega večji del tudi ni več uporaben. Razstrelivo so našli v kraju, ki mu po domače pravijo Tenders, sicer v skalnati razpoki; zavito je bilo v plastično folijo. Možje postave zdaj preiskujejo, ali je najdbo mogoče povezati s terorističnimi atentati, do katerih je prišlo na Južnem Tirolskem v poslednjih dveh letih.

Danes na pobudo CGIL, CISL in UIL

Protest upokojencev tudi v deželi FJK

TRST — Za danes, 19. septembra, so sindikalne organizacije upokojencev, ki delujejo v sklopu CGIL, CISL in UIL, napovedale vsedržavno "mobilitacijo" v podkrepitev zahteve, da rimska vlada nemudoma sprejme njihove predloge za ureditev razmer na področju zdravstva in drugih socialnih storitev ter za dokončno rešitev problema o navezavi pokojnin na dinamiko plač.

Deželna tajništva vseh treh sindikatov v Furlaniji-Julijski krajini vabijo slehernega upokojenca, da aktivno pristopi k današnjemu protestu, "ki presega denarne meje, saj je povezan tudi s splošnejšo problematiko krivic v davčni zakonodaji", z zahtevo po reformi socialno-dajatvenega sistema in z nujo po preureditvi sicer-šnjega skrbstvenega aparata. Vse to - piše v tiskovnem sporočilu sindikatov - pa sodi tudi v okvir dolgotrajnih prizadevanj za to, da se preosnuje javna politike o izdatkih v socialne namene, ki so tudi privedla do vsedržavne splošne stavke dne 10. maja letos. Sindikati odločno zahtevajo od deželne vlade Furlanije-Julijske krajine in krajevnih ustanov s pokrajinskimi upravami vred, da v skladu z rokom, ki ga predvideva ustrezni zakon, začnejo uresničevati deželni socialno-skrbstveni načrt.

Med Zatonom in Ugljanom

Namesto ribe divji prašič

ZADAR — Zadrska ribiška bratca Ante in Ive Deroš sta včeraj s harpuno zadela nič manj kot... merjasca. Zgodilo se je v morskem pasu med Zatonom in otokom Ugljan, kamor je bil divji prašič namenjen. Žival je bila težka 120 kilogramov, do celinskega obrežja pa sta jo možakarja privlekla s pomočjo "kajiča". Meso sta potem seveda s slastjo pojedla skupaj z družinskimi člani in sosedi.

Kakor poroča časopis Slobodna Dalmacija, je ravno tisti morski pas skušal preplavati pred štirimi leti še en merjasec, pa tudi njemu podvig ni uspel, ker ga je doletela enaka usoda. Oba sta prišla z Velebita, kjer je divjih prašičev še kar, to pa zato - kot pravijo domačini - ker so te živali našle v Zatonu zelo povoljno jim življenjsko okolje.

Dne 23. in 24. oktobra v Ljubljani

Madžarsko gospodarstvo na vpogled Slovencem

LJUBLJANA — V dneh 23. in 24. oktobra bodo v Ljubljani "Dnevi madžarskega gospodarstva in tehnike". Njihov namen je ta, da se strokovnjaki in poslovniki v Sloveniji globlje seznanijo z najnovejšimi tehničnimi dosežki na Madžarskem in da se na tej podlagi postavijo temelji za raztegnitev gospodarskega sodelovanja med Slovenijo (in Jugoslavijo kot tako) ter Madžarsko.

Predsednik Gospodarske zbornice Madžarske v Andraš Gabor je predstavnikom sredstev množičnega obveščanja ponazoril, da hočejo Madžari v Ljubljani predstaviti svoje najbolj konkurenčne industrijske proizvode, poleg tega pa tudi "novi stil" upravljanja gospodarstva v tej državi. Predsednik Gospodarske zbornice Slovenije Marko Bulc pa je med drugim ugotovil, da se gospodarska kooperacija med Slovenijo in Madžarsko že zdaj prav dobro razvija, obenem pa je izredno pripomnil, da še zdaleč niso izkoriščene vse možnosti za razširitev takšnega sodelovanja; to velja še prav posebno za dolgoročne oblike proizvodne kooperacije in za oblikovanje mešanih podjetij, kakor jih predvidevajo novi zakonski predpisi tako v Jugoslaviji kot na Madžarskem.

V obalno-kraški regiji

Sindikat novinarjev

KOPER — V petek, 22. septembra, ob 13. uri bo v mali gledališki dvorani v Kopru (Verdijeva ulica 3) ustanovna skupščina sindikata novinarjev obalno-kraške regije Koper. Dnevni red: izvolitev organov skupščine; poročilo o delu iniciativnega odbora za ustanovitev sindikata novinarjev; sprejem Pravil o delovanju in organiziranju sindikata novinarjev obalno-kraške regije Koper; obravnava osnutka stavkovnih pravil sindikata novinarjev; izhodišča za izdelavo delovnega programa; razprava na poročilo, akte in izhodišča; volitve izvršnega odbora in predsednika; podelitev članskih izkaznic; razglasitev volilnih rezultatov in razno.

Franzu Bergerju iz Beljaka "ex tempore 1989" v Piranu

PIRAN — V piranski galeriji so predsinočnjim odprli razstavo šestinštiridesetih slik z letošnjega 24. mednarodnega slikarskega tekmovanja ex tempore. Na ex temporu, ki se je razvijal od 11. do 16. septembra, je več kot 200 platen žigosalo 141 slikarjev iz Avstrije, Francije, Italije in Jugoslavije. Med sedemnajstimi deli, ki so bila v ožjem izboru za dodelitev prve nagrade, se je pristojna komisija odločila za sliko Franza Bergerja iz Beljaka.

Podelili so še naslednje nagrade: Jožetu Kotarju iz Novega mesta nagrado SO Piran, Dragu Božičniku iz Maribora nagrado Splošne plovbe, Francu Rantu iz Železnikov nagrado DO Droga, Raulu Perčiću z Reke nagrado zavarovalne skupnosti Triglav Koper, Marjanu Blažini z Reke nagrado Luke Koper, Jožetu Kotarju iz Novega mesta nagrado Igralnice Casinò, Brunu Palladini z Reke nagrado stanovanjskega podjetja Dom Koper, Marinu Casettiju iz Trsta nagrado Hotelov Bernardin, Veljku Tomanu iz Rakitne nagrado Hotelov Palace, Igorju Rukavini iz Opatije nagrado Hotelov Piran, Milovanu Valiću iz Nove Gorice nagrado Ars Transa Pavleta Bernika, Robertu Primigu iz Beljaka nagrado restavracije Pavel, Urošu Žitniku iz Ljubljane nagrado gostišča Ribič, Tomažu Železniku iz Ljubljane nagrado gostišča Fontana, Silvanu Clavori iz Trsta nagrado Scan Studia Leskovšek in Francu Železniku iz Pirana nagrado A.S.A. Piran.

I. U.

Umetnostnozgodovinsko bogastvo, ki ga Piranu tudi na tujem zavidajo

Ovrednotiti rojstno hišo Tartinija!

PIRAN — Kar težko je verjeti, da je bil lahko eden najlepših arhitekturnih in umetnostnozgodovinskih spomenikov na Obali v času množičnega turističnega obiska predvsem obalne turistično najbolj razvite občine pravzaprav prazen! Rojstno hišo znamenitega skladatelja in violinista Giuseppa Tartinija na istoimenskem piranskem trgu so restavratorji po dolgotrajnem in zahtevnem delu obnovili in tako rešili propada prostore trinadstropne palače. Poslikave v njej pričajo o bogati stavbni zgodovini od 14. do 19. stoletja. Vse to bi si zagotovo marsikdo rad ogledal! Pomisliti gre že na to, kako takim stvarem strežejo v tujini, ko gredo dobro v prodajo veliko skromnejši spomeniki. Gre jih seveda na primeren način ponuditi, jih predstaviti z reklamo in obvestili, urediti obisk oziroma ogled. Pravzaprav malo, če vemo, da je vse to ostalo že narejeno, da bi to lahko bila pomembna obogatitev turistične ponudbe brez dodatnega vlaganja.

Nočemo ali ne znamo številnim tujim in domačim obiskovalcem Obale in Pirana ponuditi bogastva Tartinijeve hiše?

Njena vrata so sicer odprta vsak dan do 14. ure, dokler so v njej zaposleni v Skupnosti Italijanov v Piranu, ki imajo v hiši svoje prostore. Avgusta je bila v atriju in v dvorani v prvem nadstropju na ogled svojevrstna razstava avstrijskih slikarjev Valentina Omana in Franza Bergerja, ki sta s posebno tehniko posegla v podobe beneških karnevalskih mask. Kdaj pa kdaj je zašel v hišo naključni obiskovalec, ki ga je po dvoranah popeljala predstavnica Skupnosti Italijanov in poskrbela tudi za potrebno razlago. To resda ni njeno delo, vendar ga preprosto ne more odkloniti. Potrebovali bi človeka, posebej usposobljenega za to, morebiti vodiča po hiši, kakšno fotografijo, razglednico... Žal tega ni, ker ni denarja, povedo v Skupnosti. Njihovi stroški vzdrževanja Tartinijeve hiše so izredno visoki - Skupnost, ki je prej delovala v dveh pisarnah, jih zagotovo ne zmore, občinski proračun pa le s težavo sledi. Morda bi si lahko pomagali s študentom na počitniškem delu, morebiti bi lahko priskočil na pomoč kdo iz turistične dejavnosti, saj bi vendarle znalo obroditi sadove v obojestransko korist.

Sicer pa so v piranski Skupnosti Italijanov Giuseppe Tartini že angažirani z novimi delovnimi obveznostmi. Novo predsedstvo se ubada s številnimi načrti, med katerimi je tudi sodelovanje v organizaciji novembrskega kongresa slovenske mladine.

MIRJAM MUŽENIČ

Planina in svet okoli nje vabita ljubitelje naravnih znamenitosti

PLANINA — *Odkar nam avtocesta od Razdrtega do Ljubljane omogoča hitrejši prihod v slovensko prestolnico in še čez, smo skorajda pozabili na zanimive in ogleda vredne kraje, ki se nahajajo ob stari glavni cesti za Ljubljano. To seveda ne velja za Postojno, kajti slikovitost njene jame je evropsko znana. Tudi pod divjimi skalami grajeni Predjamski grad privlačuje pozornost tujih obiskovalcev. Pivka jama, ki se nahaja med Postojno in Predjamo, je tudi dobro obiskana. Marsikateri Tržačan pa se v vročih poletnih dneh rad zateče v prijeten gozd na območju Rakovega Škocjana in si ogleda tudi številne naravne znamenitosti parka.*

To pa še ni vse, kajti v okolici Postojne se skriva še en, malokaterim poznan biser, ki pa žal ni turistično ovrednoten, kakor bi si sicer zaslužil. To je vas Planina z neposredno okolico. Oddaljena je le nekaj kilometrov od Postojne. Trg Planina je okrog 2 km dolgo naselje na jugozahodni strani Planinskega polja. Polje je znano, ker ga reka Unica večkrat preplavi. Zato je dolinsko dno kljub vabljivi ravnini nenaseljeno.

Kot trg se Planina prvič omenja leta 1217, ker je takrat tu izpričana mitnica goriških grofov. Trški gospodje so bili najprej albenski gospodje (Planina-Alben), nato goriški grofje, Hallerji in Eggenbergi v Valvasorjevi dobi. Po Valvasorjevem poročilu so bili Planinci v glavnem tovorniki, ki so prevažali z Goriške, iz Vipavske doline, iz Trsta in s Krasa vino, sol in druge izdelke v Ljubljano, Gradec in na Dunaj. Od leta 1728 je bila Planina važna poštna postaja na progi Ljubljana-Benetke. Zgodovina vasi je precej zanimiva in razgibana. Brošura, ki jo je leta 1974 izdal Jamarski klub Planina, nam o preteklosti trga nudi precej informacij. V vasi sami si lahko ogledamo marsikaj zanimivega: baročno cerkev sv. Marjete iz leta 1771, ki hrani Langusovo kopijo Rafaelove slike sv. Marjete in slike drugih znanih slikarjev, na zunanji strani cerkve pa fresko; nagrobnik ob cerkvi nosi napis v bohoričici iz leta 1531; v cerkvi sv. Roka iz leta 1763 pa Marijino sliko, delo slikarja Metzingerja itn. V Planini si lahko ogledamo značilne stare furmanske hiše s širokimi napušči in nekdanjimi velikimi konjskimi hlevi. Med drugim velja omeniti, da se je leta 1818 v Planini rodil slovenski pesnik, skladatelj in narodni buditelj Miroslav Vilhar. Mnoge njegove pesmi so ponarodele in jih pevski zbori še vedno radi izvajajo (Po jezeru, Zagorski zvonovi, Lipa zelenela je itd.).

Že iz Planine zagledamo na drugi strani polja ostanke gradu Hasberg, enega najlepših baročnih gradov na Slovenskem, ki je bil od leta 1846 do konca druge svetovne vojne last grofov Windischgraetzov. Danes pa je žal skoraj popolnoma razpadel; pokonci stoje le še zunanji zidovi, ki nam zgovorno pričajo o nekdanjem blesku gradu. V neposredni bližini trga je bil tudi Mali grad nad Planinsko jamo. Verjetno so ga zgradili že v 13. stoletju, v Valvasorjevi dobi pa je stal le še stolp, ki še danes kljubuje času. Med lastniki tega gradu so bili Hallerji in Ravbarji. Danes imajo v njem svoj sedež planinski jamarji.

Vse zgoraj navedene zanimivosti si lahko sami ogledamo brez vsakih težav. Planina pa nudi obiskovalcem še eno zanimivost. V južnem kotu Planinskega polja se namreč na kraju izrazite zatrepne doline odpira pod 88 m visoko prepadno steno slikovit vhod v eno najzanimivejših in največjih vodnih jam v Sloveniji. Jama ni turistično urejena, v prvem delu pa je precej lahko dostopna. Prijazni jamarji iz Planine nas bodo s karbidovkami in ročnimi svetilkami rade volje spremljali v njeno notranjost. Iz jame teče reka Unica, ki ob obilnem deževju naraste in mogočno buči čez jez. Ena največjih posebnosti jame je podzemeljsko sotočje Raka in Pivke. Tu se združijo vode kraške Ljubljanice s Cerkniškega in iz Rakovega Škocjana oziroma Pivške kotline. Pot do sotočja za obiskovalce ni nevarna, od tu se nadaljuje v oba rokava, vendar prehodi niso vzdrževani, zato lahko nadaljujemo le s primerno jamarsko opremo. Preden pridemo do sotočja pa si lahko po krajšem vzpenjanju ogledamo še stranski suhi rov, ki mu pravijo Tiha jama. Ime je upravičeno, kajti bučanja Unice tu ne slišimo več. Tu nas čaka še eno presenečenje: tisočere vodne kapljice, ki se zbirajo na stenah rova, se ob svetlobi karbidovk bleščijo kot drobci zlate kovine. Šele ko pozorno pogledamo steno, se zavedamo, da so le vodne kapljice, ne pa zlati drobci. Skupna dolžina vseh raziskanih rovov v Planinski jami znaša 6 km. Italijanski vojaki so zgradili v Pivškem rokavu skoraj 2 km poti in 7 mostov. Žal so razen prvih dveh že vsi prepereli ali porušeni in bi jih bilo treba v celoti obnoviti, kajti šele tedaj bi lahko postal dostopen obiskovalcem tudi najlepši del jame, ki mu zaradi lepih kapnikov pravijo Paradiž. Ob nizki vodi si je mogoče s čolni ogledati tudi Rakov rokav. Vodni tok je tu precej močan, vendar globlje v notranjosti so mirna jezera, ki jih ločijo pragovi iz proda in prodornih skal. Ob stenah je nekaj zanimivejših kapniških oblik.

Čeprav si trenutno lahko ogledamo le majhen del jame, je že izlet do sotočja dovolj, da ostane nepozaben vtis bučanja Unice, ki odmeva v mogočnih podzemeljskih prostorih. Poseben čar jame je tudi ta, da jo doživljamo v svetlobi karbidovk. Močna svetloba reflektorjev bi gotovo razbila skrivnostno pravljičnost podzemlja. Zato bi bilo lepo, če bi jamo uredili upoštevajoč te dejavnike.

Po taki ekskurziji se nedeljski izletnik vrne domov res obogaten z znanjem in prijetnimi doživetji. Podajmo se torej v zaledje, kajti Slovenski Kras skriva še veliko zanimivosti!

MIRJAM BRAJKOVIČ

Starši nasprotujejo sklepu, da bi jo zaprli

Vprašanje osnovne šole v Briščikih opozarja na pereč problem manjšine

V Briščikih nestrpno pričakujejo na odločitev šolskega skrbništva, ali bo tamkajšnja osnovna šola še služila svojemu namenu. Podobno kot marsikatera druga na našem ozemlju je namreč šola v Briščikih zašla v ekzistencialno krizo. Otrok je že nekaj let tako malo, da so se bivši ravnatelji, sporazumno s starši in skrbništvom, odločili, da bosta v Briščikih le prva dva razreda, naslednje pa so otroci obiskovali v Zgoniku ali drugih bližnjih šolah. Lani so izjemoma ohranili četrti razred, letos pa sta v prvi razred vpisana dva otroka. S številčnega vidika ni to nikakršna novost, vendar je šolsko skrbništvo konec avgusta odločilo, da se zaradi neustreznih didaktičnih, pedagoških in organizacijskih pogojev - vsaj začasno - ukine pouk.

Odredba ni šla mirno mimo. Nanjo so se pritožili starši, ki so prepričani, da ima šola, ustanovljena pred 30 leti, pomembno kulturno in družbeno vlogo in da se je ne sme zapirati. »Zavedamo se, da bosta v razredu le dva otroka, toda to ima — poleg negativnih — tudi pozitivne posledice. Naša starejša hčerka je obiskovala enorazrednico v Briščikih, in lahko trdimo, da je bila njena priprava zelo dobra, saj se je učiteljica lahko popolnoma posvetila otrokom in jim v vsaki težavi ustrezno pomagala, kar pa bi bilo zelo težko, če bi v razredu bilo dvajset otrok. Poleg tega pa ne bi želela, da bi šestletna hčerka bila prisiljena obiskovati šolo v Saležu, kjer je celodnevni pouk. Osebno sem prepričana, da za otroka ni dobro, če preživi toliko ur v šoli. Če oba starša delata in otrok nima drugega varstva, seveda ni druge rešitve. V Briščikih pa je glede šole še ena novost: vaščani končujemo kulturni dom, v katerem bo tudi dovolj prostora za šolo. Če bo dovolj otrok, bi lahko imeli kar dva razreda. Starši iz Zgonika in Saleža, ki bi želeli, da bi njihovi otroci obiskovali šolo s poldnevnim poukom, bi jih lahko vozili v našo. Sploh pa smo v vasi prepričani, da je prav, če otroka, vsaj prvi dve leti, vzgajamo v njegovem okolju, saj ga le tako lahko dobro spozna in se naveže nanj. Ukinjati šole je vedno čas,« nam je povedala mama Zlata Hrovatin.

Na skrbništvo sta dopis proti ukinitvi odposlala tudi učiteljski zbor in zgoniška občinska uprava. Kot smo že poročali, pa je posegel tudi deželni svetovalec in nabrežinski župan Brezigar. Miloš Budin, zgoniški župan, je v dopisu obrazložil, da uprava podpira željo staršev, da se pouka ne ukinja, in da bo še naprej skrbela za vse zadeve, ki so v njeni pristojnosti. Za vas je šola važna kulturna inštitucija in starši jo želijo ohraniti, čeprav so seznanjeni z diskusijo o didaktični in pedagoški vrednosti maloštevilnih razredov, ugotavlja Budin, ki je skrbništvo pozval, naj upošteva željo staršev. Tudi zato, ker je šola v Briščikih vedno imela malo otrok, kljub temu pa je ohranila svojo družbeno vlogo.

Željo staršev spoštuje tudi ravnateljica Pavlinova. »S problemom maloštevilnih šol se sicer mora soočiti vsa manjšina, saj je vedno več šol na prepihu. V nabrežinskem didaktičnem ravnateljstvu smo zaprli že več šol, vendar večjih problemov doslej ni bilo, ker so se pač starši strinjali, da njihovi otroci obiskujejo številnejšo šolo. Toda v primeru, da oni hočejo ohraniti svojo šolo, imajo vso mojo podporo, saj se tako ohrani tudi delovna mesta. Več učiteljev imamo, več lahko otrokom nudimo.«

Vprašanje šole v Briščikih, za katero je sicer upati pozitivno rešitev, res ni izoliran primer. Krčenje števila šol, racionalizacija šolskega sistema, združevanje ravnateljstev, sploh pa upadanje števila rojstev, postavljajo manjšino pred vprašanje, po kakšni poti bo v prihodnjih letih stopala. Se bomo odločili za načelna stališča ali bomo raje gradili na vsebini in kakovosti? Je morda možen kompromis? Kakorkoli že, z diskusijo in javnim soočanjem bo treba pohiteti, da nas čas ne prehiti.

N. F.

Jubilej miljskega kulturno-političnega delavca

Kiljan Ferluga sedemdesetletnik

Včeraj je slavil 70-letnico rojstva znani in zaslužni miljski Slovenec, šolnik, kulturni in družbeno politični delavec, Kiljan Ferluga. Jubilant se je rodil 18. septembra 1919 na Plavjah v družini očeta kovača. Osnovno šolo je začel obiskovati v Kortah nad Izolo, z ukinitvijo slovenskih šol pa je moral presedlati na italijansko šolo na Plavjah. Ko so fašisti leta 1930 zaprli njegovega očeta, se je Kiljan z družino odpravil v Jugoslavijo, kjer je po krajšem bivanju v Ljubljani nadaljeval osnovno šolanje v Borovnici pri Vrhniki in nato v Crikvenici, 8 let realke pa je opravil na Krku.

Prav na Krku ga je zatekla italijanska okupacija. Kot italijanski državljan je moral v italijansko vojsko. Služil je v Imperii, seveda v posebnih bataljonih, pridržanih za Slovence in antifašiste, nakar so ga zaradi znanja srbohrvaščine premestili za tolmača v urad za zveze pri glavnem štabu italijanske vojske v Beogradu, kjer je ostal do kapitulacije Italije. Z manjšo skupino se je takrat podal v gozdove. To je bilo v času najhujšega terorja Nedičeve policije in četnikov. Ti so Kiljana tudi zajeli, a jim je pobegnil in se skrival do osvoboditve Beograda, oktobra 1944, ko je vstopil v NOV in bil potem pripadnik Korpusa narodne obrambe Jugoslavije (KNOJ) v Bosni do demobilizacije septembra 1946, ko se je vrnil v domače kraje.

Na Plavjah se je hitro vključil v prosvetno življenje in deloval ob opravljanju obrtniškega dela. Postal je odbornik oživljenega domačega društva "Straža", ki je takrat bilo zelo agilno na glasbenem, dramskem in knjižničarskem področju. Potem je bil zaposlen pri podjetju Vino-Koper.

Zazvet za izborazbo je leta 1952 opravil maturo na tržaškem učiteljišču in potem poučeval 15 let na slovenski osnovni šoli pri Koroščih in 7 let v Dolini. V letih 1973-75 je bil tajnik na šolskem nadzorništvu, nato dve leti didaktični ravnatelj pri Sv. Jakobu, pa spet pri šolskem skrbništvu, dokler ni leta 1978 odšel v pokoj.

Ob prosvetnem delovanju se je Kiljan udejstvoval (in se še) tudi na upravno-političnem področju. Od leta 1953 je bil in je še občinski svetovalec, izvoljen na napredni listi Frausin, več let je bil tudi odbornik za finance miljske občine. Zdaj je že 35 let nje-

govega javnega delovanja v okviru občinske uprave, sam pa pravi, da je letošnje tudi zadnje leto, saj ne misli več kandidirati v prepričanju, da morajo odgovorne družbene naloge preiti na mlajše, sposobne in prizadevne kadre. Po zaslugi osebne poštenosti in zagretosti za napredno in slovensko stvar v izpostavljeni miljski občini mu je tudi pripadla čast, da je bil leta 1975 izbran za predsednika na novo ustanovljenega Društva Slovencev miljske občine, kar je še danes, a tudi za to mesto si želi mlajšega naslednika, ki naj bi, tako kot je to delal on, vodil društvo v novih prizadevanjih za narodno in kulturno rast.

Za svoje zasluge na narodnooobrambnem področju je tovariš Kiljan Ferluga prejel leta 1979, ob 25-letnici obstoja, Plaketo boja in dela Slovenske kulturno-gospodarske zveze kot dolgoletni član njenega glavnega odbora, novembra 1981 pa je na Gradu sv. Justa prejel zlato kolajno za uspešno vzgojno in izobraževalno delo. Dolgo vrsto let je tudi član glavnega odbora ZSKD. Zdaj, ko polagoma odlaga bremena javnega delovanja, se je lotil zbiranja gradiva in pisanja zgodovine miljskih Slovencev, za katere je v teh povojnih letih tudi sam mnogo naredil. Upa, da bo s tem delom končal v nekaj mesecih.

Ob lepem življenjskem jubileju mu želimo predvsem dobrega zdravja, ki naj mu pomaga, da bo lahko še kaj dobrega postoril zase in za skupnost.

J. KOREN

Imenovanje suplentov

Šolsko skrbništvo v Trstu sporoča, da - v pričakovanju objave razpisa natečaja za stalna mesta na osnovi naslovov za slovenske nižje in višje srednje šole v smislu ministrskega odloka z dne 12. julija 1989 - pooblašča ravnatelje omenjenih šol, da na razpoložljiva mesta v šolskem letu 1989/90 imenujejo začasne suplente na osnovi pokrajinskih lestvic in posebnih seznamov, ki jih je sestavilo šolsko skrbništvo za šolski leti 1989/90 in 1990/91.

Izbira mest bo na liceju France Prešeren v Trstu, in sicer danes,torek, 19. septembra, ob 16. uri za suplence iz literarnih in drugih humanističnih predmetov, v sredo, 20. septembra, ob 15. uri pa za suplence iz tehničnih in znanstvenih predmetov.

Konec tedna v Celovcu

»Mladi iščejo svoj obraz«

Pod geslom Mladi iščejo svoj obraz bo od četrtka, 21., do sobote, 23. septembra, v Mladinskem domu v Celovcu mladinski seminar, ki ga tokrat že tretjič skupno prirejata Slovenska prosvetna zveza iz Celovca in Zveza slovenskih kulturnih društev.

Na letošnjem seminarju bosta svojo strokovno pomoč nudila prof. Vinko Skalar in prof. Pavel Fonda. Vinko Skalar bo na seminarju obravnaval temo Skupina kot motivacijski in razvojni dejavnik, poleg tega pa bo vodil Mladinsko tribuno, ki je predvidena v petek, 22. 9., v popoldanskih urah. Prof. Pavel Fonda bo svoje predavanje osredotočil na temo Psihološki momenti v odnosu večina-manjšina - vprašanje več ali manjvrednosti, narodnostna identiteta.

Seminar, ki je namenjen višješolcem in univerzitetnim študentom iz Trsta, Gorice, Benečije in Koroške, bo udeležencem nudila tudi možnost, da se pobliže seznanijo s koroško stvarnostjo, o kateri bo spregovoril dr. Janko Malle.

Podčrtati gre, da bo seminar povezan tudi z Mladinskim kulturnim festivalom, ki bo kot prejšnja leta v režiji slovenske katoliške koroške mladine.

Mladi, ki bi se radi udeležili celovškega srečanja, se lahko prijavijo na ZSKD v Trstu - Ul. sv. Frančiška 20, tel. 767303 ob uradnih urah - kjer bodo dobili tudi vse informacije in morebitna pojasnila.

Včeraj predstavili program in kandidate

Na občinskih volitvah v Miljah prvič tudi zeleni

Volilno kampanjo za miljske občinske volitve, ki se formalno pravzaprav še ni začela, so včeraj uradno otvorili zeleni, ki se letos prvič predstavljajo v Miljah kot samostojen politični subjekt. Prav včeraj dopoldne so miljski zeleni predstavili v Trstu svoj program in nosilce kandidatne liste. Listo, ki bo nosila naziv "Zeleni v Miljah" (Verdi a Muggia) in ki bo zaenkrat — v pričakovanju odgovora federacije zelenih list, katero so zaprosili za simbol "smejočega se sonca" — imela zelo preprost simbol (bel napis na zelenem polju), bodo sestavljale zelo različne politične in kulturne komponente, ki pa jih združuje prepričanje, da je zdravje okolja trenutno eno od najpomembnejših vprašanj.

Listo "Zeleni v Miljah" in njene politične smernice so včeraj predstavili člani pripravljalnega odbora Gabriella Lenardon, Roberto Basiaco, Adriano Perini in Giorgio Millo. Lenardonova, ki bo med drugim nosilka liste, je takoj na začetku poudarila, da so listo sestavili Miljčani sami in da so pri njenem oblikovanju sodelovali predstavniki številnih miljskih združenj in organizacij, od naravovarstvenikov Svetovnega sklada za naravo WWF do Zveze za okolje, od sindikalistov do kulturnih in športnih delavcev. »Lista pa je še vedno odprta,« je dejala Lenardonova, »kdor želi, lahko prispeva z novimi predlogi in idejami, saj bomo naš seznam imen predočili miljskim prebivalcem na drevišnjem javnem zborovanju.«

Preden je orisala nekatere osnovne smernice, ki si jih postavlja nova zelena lista, je Lenardonova izrazila prepričanje, da se čedalje več ljudi odtujuje od politike in da je sodelovanje na volitvah za večino ljudi pogosto edino politično dejanje. »Radi bi, da bi ljudje sodelovali pri upravljanju našega mesta in ne samo pooblaščevali druge,« je zaključila Lenardonova in s tem pravzaprav uvedla politični program zelenih, ki »ne bodo podpirali politike oblasti in se podrejali pravilom političnih tokov, pač pa bodo skušali posredovati zahteve prebivalstva«. V tem smislu naj bi se zavzeli za spodbujanje novih produktivnih dejavnosti, ki pa bi spoštovale ravnovesje okolja (zato se bodo odločno zoperstavili industrializaciji Doline pri Orehu, kjer zahtevajo, naj uredijo naravoslovni park), zavzemali naj bi se za turistično relansiranje Milj (za kar bi bilo potrebno ovrednotiti okolje in sanirati staro mesto), za boljše povezave s Trstom, za sanacijo vodovodnega omrežja, za metanizacijo občine, za sortiranje odpadkov itd.

Kot rečeno, nosilka liste bo Gabriella Lenardon, ki je član pokrajinskega tajništva sindikata FIM-CISL in je aktivno sodelovala pri pomembnih naravovarstvenih akcijah. Drugi na listi bo predstavnik miljske Zveze za okolje Roberto Basiaco, ki je angažiran tudi na sindikalnem področju, tretji bo član pokrajinskega vodstva WWF Paolo Angiolini, ki je bil med najbolj odločnimi nasprotniki termocentrale na premog, četrti pa bivši občinski odbornik Giorgio Millo, ki je bil v prejšnji mandatni dobi izvoljen kot neodvisen na Listi Frausin.

Listi "Zeleni v Miljah" sta na včerajšnji tiskovni konferenci izrazila svojo solidarnost tudi deželni svetovalec Zelene liste Andrea Wehrenfennig in tržaški občinski svetovalec Mestne laične in zelene liste Paolo Ghersina. (bg)

Devinski Zavod združenega sveta

Tokrat v Ljubljani svečanost ob odprtju akademskega leta

Osmo akademsko leto Jadranskega zavoda Združenega sveta bodo odprli v Ljubljani. Po Dunaju (leta 1987) in Budimpešti (1988) bo torej letos pripadla slovenskemu glavnemu mestu čast, da gosti učence in profesorje tega prestižnega mednarodnega zavoda na praznicnem dnevu otvoritve novega šolskega leta. Izbira Ljubljane zveni kot potrditev odpiranja te šole na podonavsko-balkansko zaledje, ima pa tudi drugi pomen: SR Slovenija je namreč zaprosila, da bi njen predstavnik bil sprejet v upravni svet zavoda, v katerem že sedita predstavnika Avstrije in Madžarske. Pomemben je tudi podatek, da bo letos obiskovalo devinski zavod kar 12 študentov iz Jugoslavije, med katerimi je tudi nekaj pripadnikov italijanske manjšine v Istri.

Svečanost v Ljubljani bo v soboto, 21. oktobra, ob udeležbi visokih političnih in kulturnih osebnosti iz Italije in Jugoslavije. Okrog dvesto študentov zavoda bo prispelo v Ljubljano že dan prej, ko bodo na vrsti srečanja z ljubljanskimi študenti, zvečer pa bo v Cankarjevem domu koncert mladinskega orkestra šole v Fiesolah pri Firencah.

Čeprav bodo akademsko leto formalno odprli šele čez mesec dni, pa se je didaktična dejavnost v devinskem zavodu že začela. Za študente prvega letnika že potekajo tečaji italijanščine in angleščine, ki sta uradna jezika zavoda. Letos bo zavod obiskovalo 198 dijakov iz kar 58 držav. Najbolj številna skupina (60 študentov) je seveda italijanska, razmeroma številna pa so tudi zastopstva iz ZDA, ZR Nemčije, Švedske, Jugoslavije in Bolgarije. Tudi letos bodo prisotni kitajski študentje (po dogodkih na Trgu Tienanmen se je marsikdo bal, da bi ne dobili dovoljenja za študij v Italiji), Japonska pa bo imela letos štiri študente. Pet študentov bo iz Madžarske, po dva iz Indije, Nepala in Izraela, po eden iz Cisjordanije, Kolumbije in Paname. Precej številno bo zastopstvo iz afriških držav.

V treh večerih bo nastopilo kar 89 mladih glasbenikov

Musicanta: odskočna deska za nadarjene

V okviru glasbene prireditve Musicanta, ki jo odborništvo za mladinska vprašanja prireja na Trgu Unità od 21. do 23. septembra, bo nastopilo kar 89 mladih pevcev, glasbenih skupin, plesalcev in gledaliških igralcev. Prireditelji, ki se v teh dneh vročično spopadajo z vsakovrstnimi organizacijskimi problemi, so bili kar presenečeni nad tako visokim številom prijav, ki priča o tem, da so tudi tržaški mladinci - kljub neprijaznim razmeram - ustvarjalni ter da želijo nastopati in izstopati. Število 89 je namreč kar izredno v mestu, ki mladini ne nudi veliko njej primernih kulturnih možnosti, zlasti pa ji ne nudi možnosti, da bi se soočala s širšim svetom in da bi se še sama preizkušala. Kot nam je povedala sama pobudnica prireditve, odbornica Ariella Pittoni, so bili tudi njeni kolegi na županstvu izredno skeptični do te prireditve, češ da se mladina ne bo odzvala vabilu in da je rock itak manjvreden kulturni izraz. Visoko število prijav pa pomeni izziv tudi za krajevne upravitelje, ki se zelo redko lotijo mladinskih problematik (kot se ne lotijo niti vprašanj ostarelih in drugih) in ki kulturne prireditve načrtujejo po starokopitnih in ozkih vzorcih.

Musicanta pa bo po predvidevanjih - in če bo vreme ugodno - prava uspešnica. Trg Unità bo kar tri zaporedne večere oder za nastopanja željno mladino, ki želi pokazati svojo ustvarjalno moč in preiti meje naše pokrajine. Musicanta bi lahko namreč bila odskočna deska za marsikaterega glasbenika ali gledališčnika, saj bosta strokovni žiriji ocenjevali nastopajoče in na koncu sestavili lestvico najboljših. Le-ti za sedaj ne bodo prejeli konkretnih nagrad, vendar so nekatere producentske hiše in celo švicarska televizija pokazale že dokajšnje zanimanje za to prireditev. Najboljši glasbeniki in pevci naj bi vsekakor imeli možnost posneti skupno ploščo.

O mladih, ki bodo konec tedna nastopili na Trgu Unità, smo se pogovorili s predstavnikom družbe Multimedia, ki skrbi za propagando, Pierom Schipizzo (za tehnično plat pa skrbi RR Stage Studios). Med nastopajočimi bo največ glasbenikov, saj bo plesalcev in igralcev samo šest. Njihova starost se suče med 18. in 40. letom, nekateri pa so že nastopali na podobnih prireditvah tudi izven naše dežele. Če za večino izmed njih nismo nikoli slišali, pa so nekateri - vsaj na deželni ravni - že precej znani. Med temi sta gotovo skupini Garden of sensations in Fez Fix'in. Sodeč po posnetkih, ki so jih prejeli prireditelji, pa so skoraj vsi na dostojni ravni. Sedaj jih čaka samo še ognjeni krst v upanju, da bo vreme sijajno in da jim bo številna publika vlila novega poguma.

tržno obvestilo

KREM01/1

Novice iz Švice

Zaskrbljenost plešcev

Po polemiki o sredstvu proti plešavosti

BASEL — Ko je pred dvema letoma iz Združenih držav Amerike prišla vest o nekem čudodelnem zdravilu, ki naj bi po dolgi uporabi obljubljalo ponovno rast las, je plešce (samo v Italiji jih je sedem milijonov) preplavil val upanja. Končno naj bi bilo torej mogoče poraziti učinke presnete androgenetske alopecije (plešavosti)!

Vendar pa je prvo veliko navdušenje dokaj splahnelo takoj, ko so raziskovalci prišli do dovolj širokega vzorca kontinuirane uporabe zdravila, ki je nedvoumno potrdil možnost kontraindikativnih učinkov sredstva. Tistim, ki so imeli probleme s srcem, jetri ali cirkulacijo, je bila njegova uporaba odsvetovana.

V Baslu, prestolnici kemijske industrije, pa so laboratoriji Labo, to je raziskovalne družbe neke znane multinacionalne družbe, izdelali kozmetični preparat z 0,11 odstotka nove aktivne snovi, in sicer razstopine benzil nikotinata. Njegova lokalna uporaba proti izpadanju las ima to prednost, da ne povzroča nobenega zaskrbljujočega stranskega učinka, pač pa samo začasno pordečitev kože na mestu, kjer je bilo sredstvo aplicirano.

Nov izdelek za lase, s katerim so založene nekatere švicarske lekarne, je že prišel tudi v katero izmed italijanskih lekarn. Ali se bodo naposled končale skrbi plešastega ljudstva?

V okviru mednarodnega natečaja za simfonične skladbe

Skladatelj Sandro Gorli dobitnik glasbene nagrade "Città di Trieste"

Dobitnik letošnje 36. glasbene nagrade »Città di Trieste« oziroma 28. mednarodnega natečaja za simfonične skladbe je 40-letni italijanski skladatelj Sandro Gorli. Mednarodna žirija, kateri je predsedoval skladatelj Riccardo Malipiero (sestavljali so jo še Giampaolo Coral in Franco Donatoni iz Italije, Andras Szollosy iz Madžarske, Frank Corcoran iz Irske ter Stanko Horvat in Alojz Srebotnjak iz Jugoslavije) je Gorlijevo skladbo z naslovom »Taqsim za oboo, violo in orkester« nagradila kot edino med skladbami 55 avtorjev iz 18 držav, ki so se odzvali razpisu natečaja. Na letošnjem natečaju so prvič sodelovali avtorji iz SZ, Turčije, Singapura, Brazilije in Velike Britanije, mnogo pa je bilo tudi skladateljev iz ZDA, Vzhodne Nemčije in Francije, da seveda udeležencev iz tradicionalnih evorpskih držav, zlasti Italije, ne omenjamo posebej.

Natečaj je bil letos izredno zahteven in omejevalen, saj je bil pridržan le za dvojni koncert za dva solistična inštrumenta in veliki simfonični orkester. Temu je tudi pripisati, kot sta na včerajšnji razglasitvi izida natečaja v modri dovrani tržaške občine poudarila župan Richetti in podrobneje v svojem poročilu glavni tajnik natečaja dr. Aristide Buffolini, da je bilo prijavljenih skladb precej manj kot prejšnja leta, ko jih je bilo več kot sto.

Po prvi selekciji je žirija izbrala 19 skladb, v končni pa 5, vendar je bilo, kot je dejal dr. Buffolini, že v prvem branju očitno, da ima skladba »Taqsim za oboo, violino in orkester« veliko prednost pred drugimi. In dejansko se je žirija nazadnje odločila zanjo, pri čemer je tudi sklenila, da ne podeli nobene druge nagrade in niti posebne nagrade Alpe-Jadran, ker med finalisti ni bilo podpisanih partitur, kot je predvideval pravilnik razpisa.

Žirija je na koncu ugotovila, da kvalificirana raven skladb, ki so prišle iz vsega sveta, potrjuje, da uživa glasbena nagrada »Città di Trieste« velik mednarodni ugled. Nagrada je bila ustanovljena leta 1950, leta 1968 pa jo je priznala tudi Svetovna zveza mednarodnih glasbenih natečajev, ki danes vključuje 83 najbolj uveljavljenih glasbenih natečajev iz vsega sveta, in je tudi članica UNESCO.

Nagrajenec Sandro Gorli (nagrada je znašala 5 milijonov lir, nagrajena skladba pa bo izvedena med redno simfonično sezono gledališča Verdi) se je rodil leta 1948 v Comu in prebiva v Milanu. V Comu je diplomiral leta 1968 iz klavirja, v Milanu pa je nadaljeval študij kompozicije in obenem študiral arhitekturo. Študije je nadaljeval na konservatoriju »Verdi« v Milanu s prof. Francom Donatonijem in nazadnje v Sieni leta 1971 diplomiral. Po končanih študijih se je posvetil raziskovalnemu delu na področju glasbene fonologije pri RAI v Milanu. Dirigentstvo študira v Milanu in na Dunaju s prof. Swarowskym. Trenutno poučuje kompozicijo na konservatoriju »Verdi« v Milanu, sicer se udejstvuje tudi kot umetniški vodja in dirigent orkestra »Divertimento Ensamble«, svojo koncertno dejavnost pa namenja zlasti širjenju sodobne muzike. Je tudi avtor številnih nagrajenih skladb za posamezne inštrumente, simfonične in komorne orkestre, kvartete, zbore itd. S skladbo »Solo« je leta 1985 dobil »Evropsko nagrado«.

Med razglasitvijo nagarjencev glasbene nagrade »Città di Tieste« je spregovoril tudi odbornik za kulturo Pacor, ki je za prihodnji nagradni razpis napovedal nekaj pomembnih novosti. Glasbeno nagrado »Città di Trieste« so finančno podprli poleg tržaške občine še dežela, tržaška pokrajina, vladni komisariat, trgovinska zbornica, razni bančni zavodi (med katerimi tudi Hranilnica in posojilnica na Opčinah) ter razna podjetja.

JOŽE KOREN

Župan Richetti (drugi z leve) razglaša zmagovalca (Foto Magajna)

Tržaški zdravniški dnevi

V dneh od četrtka, 21., do sobote, 23. septembra, se bodo na Pomorski postaji v Trstu odvijali 43. zdravniški dnevi, ki jim bo predsedoval primarij medicinskega oddelka tržaške bolnišnice prof. Basilio D'Agnolo. Letošnji dnevi bodo posvečeni vprašanju presajanja organov, se pravi zdravniški tehniki, ki je v zadnjih letih doživela izreden razvoj.

Program predvideva štiri okrogle mize, na katerih bo govor o presajevanju kostnega mozga, jeter, ledvic in pankreasa ter o presajevanju srca oziroma srca in pljuč. Predavali bodo ugledni strokovnjaki iz Italije in iz drugih držav.

Ob otvoritvi 43. zdravniških dnevov bodo podelili tudi več štipendij mladim zdravnikom, ki so se posebno izkazali v svojem delu in v znanstvenem poglabljanju posameznih problemov.

V pričakovanju razpleta deželne krize

Pokrajinski in občinski svet obravnavala le tekoče zadeve

Politična kriza na Deželi paralizira tudi delo tržaškega pokrajinskega in občinskega sveta, ki se po poletnem premoru omejujeta le na obravnavanje tekočih zadev, vse pomembnejše politične in upravne odločitve pa je večinska koalicija odložila na kasnejši datum. To se je zgodilo tudi na sinoč nji seji občinskega sveta, ko se je eno uro po napovedanem pričetku zasedanja z veliko težavo zbralo legalno število svetovalcev, ki so v glavnem le potrdili upravne sklepe Richettijeve uprave. Petstrankarska večina ne more na noben način najti sporazuma za odobritev načrta Polis o preureditvi stare luke, spet pa so odložili tudi debato o obratovanju nove klavnice pri Žavljah. Občinski upravitelji očitno menijo, da bo morebitni razplet deželne krize razčistil politični položaj na Tržaškem in da bo tako čez noč rešil nesoglasja znotraj koalicije in tudi znotraj strank, ki jo podpirajo. Tudi pokrajinski svet se je sinoči ukvarjal izključno z upravnimi zadevami. Na začetku seje je načelnik KPI Martone počastil spomin nedavno umrlega bivšega svetovalca Collija, katerega se je spomnil tudi predsednik Crozzoli.

Pristaši Liste za Trst so se medtem na nedeljski skupščini izrekli za sodelovanje v deželni koaliciji. Melonarsko gibanje, ki pri tem uživa podporo tržaških socialistov, je glede tega sklenilo akcijski sporazum z gibanjem zelenih z znakom marjetice, ki razpolaga s svojim predstavnikom v deželnem svetu. Pogajanja na deželni ravni so medtem še dodatno zaostrila odnose v tržaški Krščanski demokraciji, kjer hoče nova desno-sredinska večina politično popolnoma onesposobiti morotejce, župana Richettija, poslanca Colonija in deželnega odbornika Rinaldija. Boj za oblast v KD se bo gotovo nadaljeval do pokrajinskega kongresa te stranke, ki bo morda že letos. (st)

Konec tedna Dnevi srca

Društvo kardiopatikov "Sweet heart-Dolce cuore" nadaljuje z akcijo merjenja arterialnega pritiska, ki se uvršča v splošno zdravstveno vzgojo prebivalstva tržaške pokrajine, ki poteka pod pokroviteljstvom Dežele in Krajevne zdravstvene enote. Danes popoldne med 15. in 18.30 bodo arterialni pritisk merili na županstvu na Repentabru, jutri ob isti uri pa na zgoniškem županstvu, v četrtek bo na vrsti Nabrežina, v petek pa Milje. Tradicionalno prireditev »Dnevi srca« bodo pa odprli v soboto dopoldne na Tržaškem velesejmu. Občinstvo in goste bo pozdravil rektor krajevne univerze Paolo Fusaroli, nakar bo sledila okrogla miza o preventivi v srčnih obolenjih ter o novih sistemih diagnoze in terapij v kardiologiji.

Socialni delavci iz Celja v Nabrežini

Skupina približno 50 socialnih delavcev iz Celja je v petek obiskala devinsko-nabrežinsko občino, kjer si je ogledala vzgojno-zaposlitveni center in dom za ostarele. Goste je sprejel župan Bojan Brezigar in jih seznanil s problemi na področju skrbstva in z ukrepi, ki jih je na tem področju sprejela njegova uprava. Brezigar je še zlasti poudaril skrb za zagotovitev vseh storitev v obeh jezikih, se pravi v italijanščini in slovenščini.

Srečanja se je udeležila tudi psihologinja v slovenski psiho-pedagoški službi pri tržaški KZE dr. Nada Berce, ki je goste seznanila s to službo. To je bil že drugi obisk socialnih delavcev iz Slovenije v devinsko-nabrežinski občini. Pred nekaj meseci so namreč tu bili socialni delavci iz Severnoprimorske regije.

V nedeljo popoldne

Na Repentabru prvi koncert iz ciklusa glasbenih srečanj

V repentabrski cerkvi je bil v nedeljo popoldne prvi koncert iz ciklusa popoldnevov stare in sodobne glasbe. Občinstvu se je predstavila skupina Collegium Musicum, ki je izvajala skladbe Bacha, Cimarose in Pleyela. Collegium Musicum sestavljajo poleg treh članov Gallus Consorta še trije člani Novega ljubljanskega godalnega kvarteta (Foto Magajna)

S posveta na sejmu "50 e più"

Pomen ustrezne prehrane za zdravje starostnika

S posvetom o prehrani se je v prostorih Tržaškega velesejma končala prireditev "50 e più", ki je tudi letos doživela dober uspeh. Posveta o prehrani in ostarelih so se udeležili najbolj ugledni italijanski strokovnjaki, ki so poudarili, da je star človek pogosto slabo ali neustrezno hranjen, in sicer tudi zato, ker vplivajo na njegovo zdravje in način prehrane veliko drugih dejavnikov, kot so ekonomski, socialni, psihološki, predvsem pa zdravstveni.

Zdravniki so ugotavljali, da so spremembe, ki nastajajo med staranjem, zelo individualne in v veliki meri povezane z ambientalnimi dejavniki, med katerimi je prehrana eden najpomembnejših. Ko zdravniki govorijo o prehrani, pa ne mislijo le na živila, ampak tudi na prehrambene navade, na način, kako hrano pripravimo, na njene fizične in kemične kontaminacije, na stanje prebavnih organov itd. Profesor Aldo Raimondi je na primer opozoril, da bodisi pomanjkanje kot preobilica hrane lahko povzročita biokemične spremembe in funkcionalne poškodbe. Predavatelj je nadalje poudaril pomen ustrezne prehrambene vzgoje, saj ustrezna prehrana lahko bistveno pripomore k zdravju in dobremu počutju starostnika.

Tržaški zdravnik Elio Belsasso se je dotaknil posledic zgrešene prehrane za prebavila, prof. Del Toma je podrobneje spregovoril o vlogi sladkorja in vlaken v prehrani starostnika, prof. Gatti in prof. Comi pa sta se zaustavila pri maščobah, vitaminih in mineralnih soleh. Posvet je vodil priznani tržaški zdravnik Luciano Campanacci.

Sejem "50 e più" si je po podatkih prirediteljev ogledalo okrog 10 tisoč obiskovalcev, kar je prav gotovo dobra vizitka za četrto izvedbo, o kateri se neuradno že sedaj govori. Z razliko od letošnje pa se prireditelji nagibajo k temu, da bi jo pripravili v mesecu maju, ki je turistično bolj zanimiv čas.

Danes se prične glasbeni natečaj »Devinski grad«

Od danes pa vse do nedelje, 24. t. m., se bo na Devinskem gradu odvijal istoimenski mednarodni glasbeni natečaj. Letos je namenjen oboi, udeležuje pa se ga 43 glasbenikov iz 14 različnih držav.

Udeleženci bobo od danes do sobote nastopili s svojimi skladbami pred ugledno mednarodno žirijo, ki bo ocenjevala njihovo izvajanje. Mednarodni natečaj »Devinski grad« se bo zaključil v nedeljo s koncertom zmagovalcev in z njihovo nagraditvijo ob navzočnosti princa Karla Thurn und Taxisa in drugih uglednih gostov. Nedeljska prireditev se bo pričela ob 16. uri.

Odprti vpisi na tečaje Občine Devin-Nabrežina

Devinsko-nabrežinska občina prireja tečaje iz angleščine, nemščine, slovenščine in kitare. Interesenti lahko dvignejo vpisne pole v uradu za stike z javnostjo in prevajanje (soba štev. 20) Občine Devin-Nabrežina, tel. 200421 — int. 17, od 9. do 12. ure od srede, 20. septembra, do srede, 4. oktobra 1989.

Rock koncert v Ricmanjih

It's only rock'n'roll — ricmanjsko kulturno društvo je svojo letošnjo sezono začelo tako, da si je od slavnih Rolling Stonesov sposodilo naslov pesmi in ga prikrojilo za večurni koncert znanih in manj znanih rock skupin z onstran meje. Na Žrebčevem, kjer SKD Slavec po navadi prireja julijsko šagro, se je v soboto zvrstilo kar osem skupin: Caffe rock, Baccala blues band, Mad dog, Šang rock, Ne joči Peter, Zebra imago, Odiseja 2000 in Atomsko sklonište. Suepr koncer se je začel ob 19. uri in trajal pozno v noč, dokler so še odmevali rezki akordi električnih kitar. Repetoar, ki so ga nastopajoče skupine predstavile, je šel od avtorskih rock skladb do interpretacij znanih hitov, od trdega rocka do mehkejših ritmov in tudi country glasbe. Vsekakor prijetna pobuda ricmanjskega kulturnega društva, ki bo prve dni oktobra slovesno praznovalo 95-letnico svojega obstoja.

150 let italijanskih železnic

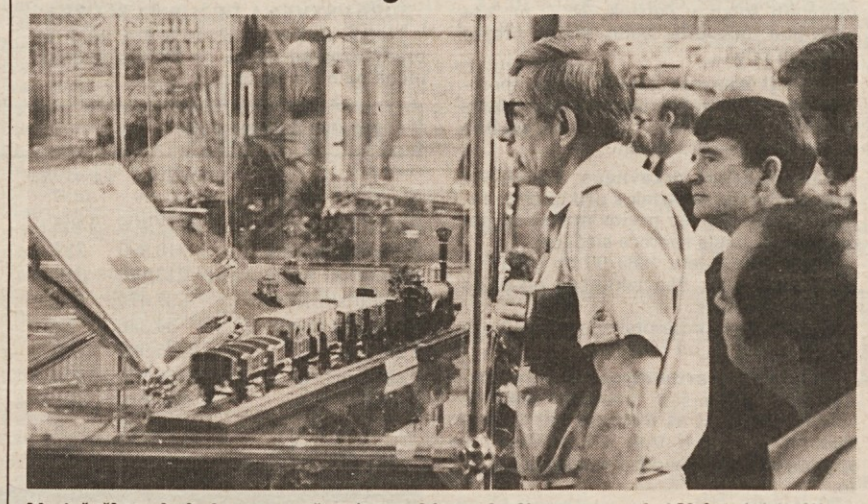

Na tržaškem kolodvoru so včeraj popoldne odprli razstavo ob 150-letnici italijanskih železnic. Na njej si je med drugim mogoče ogledati v miniaturi nekatere izmed najznačilnejših lokomotiv in vagonov v zgodovini železnic (Foto Križmančič)

†

Po kratki bolezni se je naš dragi oče

Peter Ferluga

(Pierin)

pridružil svoji Netki.

Pogreb bo jutri, 20. t. m., ob 11.45 iz mrtvašnice glavne bolnišnice v cerkev sv. Jerneja na Opčine.

Žalujoči svojci

Ferlugi, 19. septembra 1989

†

Po dolgi bolezni nas je nenadoma zapustila naša draga žena in mama

Vida Čok Simčič

Pogreb bo jutri, 20. t. m., ob 11.45 iz mrtvašnice glavne bolnišnice v cerkev na Katinari.

Žalostno vest sporočajo mož Stanislav, sin Ugo in ostali sorodniki.

Katinara, 19. septembra 1989

Ob težki izgubi Vide Čok sočustvujeta Svetko in Arduina.

Ob smrti očeta izrekajo učiteljici Olgi Kariž iskreno sožalje člani Področnega šolskega sveta Didaktičnega ravnateljstva Nabrežina.

To nedeljo v Domu Jakoba Ukmarja

V Škednju predstavili tri nove knjige

V Domu Jakoba Ukmarja v Škednju je bila v nedeljo dopoldne lepa, močno občutena prireditev, na kateri so predstavili tri knjige, ki so jih, v okviru škedenjskega Doma, izdali v zadnjem času. Gre za knjižico "Škedenj v besedah in slikah", v kateri je zbranih sedemnajst fotografij škedenjskega etnografskega muzeja, za ponatis knjige "Škedenjske krušarice" in končno za ponatis knjige Jokoba Sokliča "Istra kliče".

Prireditev je začel s pozdravi udeležencem Alojz Debelis, podpredsednik odbora Doma Jakob Ukmar, ki je nanizal naslove knjig, ki so že izšle v sklopu Doma in poudaril pomen takšnih predstavitev in srečanj, ki dajejo Slovencem v Škednju možnost, da spoznajo zgodovino svojega kraja, da se preko nje tesneje navežejo na boj vse slovenske manjšine za ohranitev vrednot naše kulture, tradicij, običajev in da se seznanjajo z vsem, kar so Slovenci pretrpeli v času fašizma za svoj obstoj.

G. Dušan Jakomin, duša te dejavnosti, je na kratko omenil pomen knjižice, ki v slikah in zapisih, shranjenih v škedenjskem etnografskem muzeju, govori o življenju v Škednju, o prvi in sedaj že drugi izdaji knjige "Škedenjske krušarice", ki je tokrat le nekoliko slovnično izpopolnjena, sicer pa po vsebini enaka prvi.

Glavni del svojega govora pa je namenil knjigi "Istra kliče" in njenemu avtorju Jakobu Sokliču, ki je bil po rodu z Bleda, ki pa je, kot župnik služboval v Hrušici, v Škednju in na Klancu, kjer je tudi preživljal dobo fašitične strahovlade, ko so Slovenci izgubili svoja društva, šole, ko so izgubili pravico do svojega jezika.

»Vse to je župnik Soklič, ki se je moral pred fašizmom umakniti v Slovenijo, kjer je potem v Slovenjgradcu tudi živel in umrl, zapisal v svoji knjigi, ki govori o življenju Slovencev v razdobju od leta 1918 do leta 1928,« je dejal g. Jakomin.

»Največja vrednost te knjige pa ni samo v njeni vsebini, v ponazarjanju trpljenja slovenskega naroda v času fažizma temveč v tem, da je bila napisana v tistem času ter jo je Slovenska Matica še leta 1298 v Ljubljani tudi izdala. Veliko je bilo slovanskih duhovnikov, ki so svojimi verniki preživljali težke čase fažizma, toda Soklič je bil pri nas edini, ki je to tudi zapisal še v času, ko je bil fašizem na višku svoje moči.«

»Ponatis te knjige je tako namenjen vsem Slovencem, predvsem pa mladim, ki bodo skozi njegovo pisanje marsikaj spoznali in tudi bolje razumeli,« je še poudaril govornik.

Soklič je bil v Škednju, kjer je slovenska šola še nekaj let po prihodu fašizma štela 900 slovenskih otrok, nato pa 450, zelo priljubljenih, kar so že na nedeljski prireditvi potrdile nekatere njegove bivše učenke, gospa Marta Godina pa je, z občutenim čitanjem odlomkov iz Sokličeve knjige, to še potrdila.

Svojega župnika Škedenjci niso pozabili ter so ga obiskali v Slovenjgradcu, kjer je uredil lep muzej, ki si ga je, med drugim, ogledal tudi pokojni predsednik SFRJ, Tito. Tu je Soklič leta 1972 tudi umrl. Njegovi zapisi iz takratnih časov, ko je avtor imenoval Škedenj slovenske Atene, saj so se tu, na domu Ivana Grbca, zbirali priznani literati in glasbeniki, pa ostajajo, takšno je bilo mnenje vseh udeležencev nedeljskega srečanja, globoko zapisani v srcih vseh Škedenjcev, kot vseh tistih, ki bodo vzeli v roke, po obsegu drobno, po vsebini pa tako dragoceno knjigo.

Preden so se udeleženci zadržali v Domu ob kavici in prijetnem klepetu, je g. Jakomin za prihodnji mesec še izdajo nove knjige. Gre za knjigo, ki je že v tisku in ki bo imela naslov "Zgodovina naše cerkve". »Ne gre za knjigo, ki bi govorila le o dogodkih, ki zadevajo škedenjsko cerkev in njeno dejavnost,« je dejal Jakomin, »temveč za izbor podatkov in zapisov, ki smo jih povzeli iz oznanilnih knjig, v katere so duhovniki v Škednju takrat zapisovali vse dogajanje, torej tudi dogajanje v šoli, pa dogajanja v političnem življenju in na sploh dogodke, ki so še pomembni za poznavanje takratnih razmer in dejavnosti Slovencev v tem predelu tržaškega predmestja.«

NEVA LUKEŠ

gledališča

ROSSETTI
Gledališka sezona 1989/90 - Tržaški Teatro Stabile sporoča, da so v teku vpisovanja novih abonmajev in potrjevanja starih pri osrednji blagajni v Pasaži Protti.

VERDI
Avtonomna ustanova občinskega gledališča »G. Verdi« iz Trsta razpisuje avdicije predvidene med 19. in 24. septembrom za pevce v zboru za vse glasove za morebitno pogodbeno zaposlitev v prihodnji glasbeni sezoni. Za vsako nadaljnjo informacijo in podrobnost se lahko zainteresirani obrnejo na urad za osebje ustanove.

Simfonična sezona gledališča Verdi 1989/90 - V četrtek ob 20.30 (red A) prvi koncert. Dirigent V. Sinajski, pianist M. Pletniev. Ponovitev v petek ob 20.30 (red B) in v soboto ob 18. uri (red S).

razstave

Na Gradu sv. Justa je na ogled razstava slikarja WILLIEMA KLEINA. Razstava je odprta vsak dan od 9. do 20. ure.

V galeriji Cartesius je do 28. t. m. odprta razstava petih dunajskih grafikov.

V galeriji Minerva je do 24. t. m. odprta razstava slikarke FULVIE CROVATTO.

V občinski galeriji je do 29. t. m. na ogled razstava slikarja CLAUDIA SIVINIJA.

V galeriji S. Michele bo v sredo, 20. t. m., ob 18. uri otvoritev razstave del FRANCA VALUSSIJA. Razstava bo odprta do 30. t. m.

kino

ARISTON - 17.00, 22.15 **Palombella rossa**, r. Nanni Moretti.
EXCELSIOR - 17.15, 22.15 **Poliziotto a quattro zampe**, kom., i. J. Belushi.
EXCELSIOR AZZURRA - 17.15, 21.45 **L'insolito caso di Mr. Hire**, r. Patrice Leconte, i. Michel Blanc, Sandrine Bonnaire.
NAZIONALE I - 16.15, 22.15 **In una notte di chiaro di luna**, r. Lina Wertmüller, i. Rutger Hauer, Nastassia Kinski.
NAZIONALE II - 16.30, 22.15 **Il ritorno degli Ewoks**, fant.
NAZIONALE III - 16.20, 22.10 **Le casalinghe preferiscono i stalloni**, porn., □□
NAZIONALE IV - 16.15, 22.15 **Legge criminale**, krim., □
GRATTACIELO - 17.00, 22.00 **007 - Vendetta privata**, pust., r. John Glen, i. Timothy Dalton, Carey Lowell.
MIGNON - 17.30, 22.15 **Emanuelle**, i. Sylvia Kristel, □
EDEN - 15.30, 22.00 **Moana e le sue bestie**, porn., □□

VITTORIO VENETO - Zaprto zaradi popravil.
CAPITOL - 17.30, 22.00 **Un amore, una vita**, i. Dennis Quaid, Jessica Lange, Timothy Hutton.
LUMIERE FICE - 16.00, 22.00 **Nuovo cinema Paradiso**, r. Giuseppe Tornatore. i. Philippe Noiret.
ALCIONE - Zaprto.
RADIO - 15.30, 21.30 **Caldo sapore di sesso**, porn., □□

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

IMPE02/4
PODJETJE IMPEL
VARNOSTNE NAPRAVE
TRST
Ul. sv. Frančiška 16
Tel. 772211
Razstavljamo na ZAGREBŠKEM VELESEJMU ST. 15
ITALIJANSKI PAVILJON:
varnostne in protipožarne naprave - video
kontrolne kamere - avtomatična vrata.

SLOVENSKI DEŽELNI ZAVOD ZA POKLICNO IZOBRAŽEVANJE

obvešča, da je še eno prosto mesto na dveletnem poklicnem tečaju za dodeljene uradniškemu delu.

Dodatne informacije do 22. t. m. na sedežu zavoda, Ul. Ginnastica 72, tel. 577941.

2. RAZSTAVA - SEJEM

značilnih kmetijskih pridelkov Krasa

GROČANA

Sobota, 23. septembra 1989 od 15. do 24. ure
Nedelja, 24. septembra 1989 od 9. do 23. ure

Predsednik DSMO tovariš
KILJAN FERLUGA
je slavil včeraj 70. rojstni dan. Iskrene čestitke in voščila mu izrekajo
člani društva in pevci zbora Jadran

Družino Majde, Tine in Andija Petkovška je osrečilo rojstvo
TJAŽA
Naj mu bo življenje odprta knjiga, voščijo
Knjižne izdaje ZTT

šolske vesti

Ravnateljstvo srednje šole Fran Erjavec obvešča starše in dijake, da bo šolska maša jutri, 20. t. m., ob 9.30 v rojanski cerkvi. Po maši vabi ravnateljstvo vse starše, da se zglasijo na šoli za kratek informativni razgovor.

Šolska maša za učence nižje srednje šole Igo Gruden bo jutri, 20. t. m., ob 8. uri v nabrežinski cerkvi.

Sklad Mitja Čuk obvešča, da se bodo tudi letos pričele popoldanske lekcije za osnovnošolce, srednješolce in višješolce. Za vpisovanje in dodatne informacije smo vam na razpolago danes, 19. t. m., od 8. do 15. ure. Tel. 212289.

Godba na pihala iz Ricmanj obvešča, da bo potekalo vpisovanje novih gojencev in potrditev vpisa v glasbeno šolo za leto 1989/90 v Ricmanjih - Babna hiša in sicer v četrtek, 21., petek, 22., ponedeljek, 25., in torek, 26. t. m., od 17. do 19. ure. Možen je vpis v razred trobil-pihal in tonkal ter v eksperimentalni vokalno-inštrumentalni tečaj za otroke od 4. do 10. leta po sistemih Kodaly-Orff.

Didaktično ravnateljstvo Sv. Ivan sporoča, da se bo pouk v šolah O. Župančič pri Sv. Ivanu, F. S. Finžgar v Barkovljah in Bazoviški junaki v Rojanu začel v četrtek, 21. t. m. ob 8.30.

Staršem in učencem šole F. Milčinski na Katinari bomo pravočasno javili kraj in uro začetka pouka.

Srednja šola Simon Gregorčič iz Doline obvešča, da bo šolska maša jutri, 20. t. m. ob 9. uri v dolinski cerkvi.

REDEN POUK za vse razrede se bo pričel v četrtek, 21. t. m. ob 8. uri.

Ravnateljstvo srednje šole Sv. Cirila in Metoda sporoča, da se bo začel reden pouk pri Sv. Ivanu kot na Katinari v četrtek, 21. t. m. ob 8. uri.

Ravnateljstva slovenskih višjih srednjih šol na Tržaškem obveščajo, da bo začetna šolska maša v četrtek, 21. t. m. ob 9. uri v cerkvi pri Sv. Ivanu. Dijaki naj se zberejo ob 10. uri v razredih posameznih šol.

Ravnateljstvo srednje šole Ivan Cankar v Trstu obvešča starše in učence, da se prične redni pouk v četrtek, 21. t. m. ob 8. uri. Po pouku bo v župni cerkvi pri Sv. Jakobu šolska maša.

Ravnateljstvo srednje šole S. Kosovel na Opčinah obvešča starše in učence, da se prične redni pouk v četrtek, 21. t. m. ob 9. uri. Pred poukom in sicer ob 8. uri bo v župni cerkvi na Opčinah šolska maša.

Pouk na osnovnih šolah J. Jurčič in K. Štrekel se bo začel v četrtek, 21. t. m. ob 8. uri.

Ravnateljstvo srednje šole F. Levstik s Proseka sporoča, da se bo pouk začel v četrtek, 21. t. m. ob 8. uri in končal ob 12.25. Šolska maša bo v četrtek, 21. t. m. ob 11.30 tako na Proseku kot v Križu.

Na osnovni šoli Prosek se pouk začne v četrtek, 21. t. m. ob 8. uri. Zberemo se v šoli.

Didaktično ravnateljstvo iz Doline obvešča, da se začne redni pouk na vseh osnovnih šolah v četrtek, 21. t. m. Vsa nadaljnja navodila bodo starši prejeli prvi dan pouka.

Učitelji osnovne šole V. Šček sporočajo, da se bo redni pouk pričel v četrtek, 21. t. m. ob 8. uri. Učenci naj pridejo v šolo v spremstvu staršev.

Ravnateljstvo državnega učiteljišča Anton Martin Slomšek s priključeno vzgojiteljsko šolo ter prvim razredom pedagoškega liceja sporoča sledeče:
1. v šolskem letu 1989/90 bo tajništvo sprejemalo vsak dan izključno od 9. do 11. ure;
2. prva seja profesorskega zbora bo v četrtek, 21. t. m. ob 8. uri.

Didaktično ravnateljstvo pri Sv. Ivanu sporoča staršem učencev osnovne šole F. Milčinski na Katinari, naj se zberejo ob 8.30 pred šolo. Od tu bodo v spremstvu učiteljev odšli v šolo na Melaro.

Učenci vseh razredov osnovne šole F. Bevk z Opčin pričnejo redno s poukom v četrtek, 21. t. m. ob 8.15.

čestitke

V Nabrežini ADA in LINO srebrni jubilej praznujeta, naj jima v prihodnosti zdravje in ljubezen kraljujeta. Vse najboljše jima voščijo sorodniki.

razne prireditve

Vaške skupnosti iz Gročane, s Peska in iz Drage prirejajo v sodelovanju z občino Dolino 2. RAZSTAVO-SEJEM KMETIJSKIH PRIDELKOV KRASA, ki bo v Gročani v soboto, 23. in v nedeljo, 24. t. m.

Program: sobota, 23. t. m. - ob 15. uri odprtje razstave-sejma. Od 20. ure dalje ples z ansamblom TAIMS. Nedelja, 24. t. m. - ob 9. uri odprtje razstave-sejma, ob 15. uri pozdravi in nastop skupine godcev diatoničnih harmonik GLAS HARMONIKE od Domja ter klepetavih Vanke in Tonce iz Boljunca. Od 19. ure dalje ples z ansamblom HAPPY DAY.

Obiskovalcem bodo na razpolago tipične domače jedi in specialitete na žaru.
Oba dni bodo obiskovalci lahko kupili domače pridelke in kmetijske pripomočke.

včeraj-danes

Danes, TOREK, 19. septembra 1989
BITOGRAD

Sonce vzide ob 6.48 in zatone ob 19.09 - Dolžina dneva 12.21 - Luna vzide ob 20.53 in zatone ob 12.04.

Jutri, SREDA, 20. septembra 1989
MORANA

PLIMOVANJE DANES: ob 0.15 najvišje 28 cm, ob 5.50 najnižje -30 cm, ob 12.07 najvišje 49 cm, ob 18.50 najnižje -44 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 21,2 stopinje, zračni tlak 1023,3 mb raste, brezvetrje, vlaga 79-odstotna, nebo rahlo pooblačeno, morje mirno, temperatura morja 21 stopinj.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Rachele De Laurentis, Sally Baso, Irene Vodopivec, Marco Perini, Thomas Versa, Piero De Marchi, Arianna Pisa, Giulia Dudine, Nicolò Gerbini.

UMRLI SO: 86-letni Giovanni Apollonio, 84-letna Ida Gottardis, 88-letna Rosalia Prestanburgo, 66-letna Antonia Baissero, 83-letni Marino De Iuri, 86-letni Enrico Marzi, 77-letna Gisella Fontanot, 78-letni Giorgio Osvaldella, 78-letna Olimpia Cirieli, 76-letna Anna Cataletto, 47-letni Adriano Prisco.

DNEVNA IN NOČNA SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 18., do sobote, 23. septembra 1989
Dnevna služba - od 8.30 do 19.30
Ul. Settefontane 39, Trg Unità 4, Ul. Commerciale 21, Trg XXV. Aprila 6 (Naselje Sv. Sergija), Lungomare Venezia 3 - MILJE.
OPČINE - Trg Monte Re 3 (tel. 213718) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Dnevna služba - od 19.30 do 20.30
Ul. Settefontane 39, Trg Unità 4, Ul. Commerciale 21, Trg XXV. Aprila 6 (Naselje Sv. Sergija), Drevored XX. Septembra 4, Ul. Bernini 4, Lungomare Venezia 3 - MILJE.
OPČINE - Trg Monte Re 3 (tel. 213718) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba - od 20.30 do 8.30
Drevored XX. Septembra 4, Ul. Bernini 4, Lungomare Venezia 3 - MILJE.
OPČINE - Trg. Monte Re 3 (tel. 213718) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

koncerti

Štivanska cerkev
V petek, 22. t. m., ob 20.30 bo v stari štivanski cerkvi zadnji koncert v okviru glasbenega srečanja TIMAVSKE NOTE, ki ga organizira glasbena šola Punto Musicale iz Sesljana pod pokroviteljstvom Občine Devin-Nabrežina.

Repentabrska cerkev
V nedeljo ob 18. uri bo v okviru glasbenih popoldnevov stare in sodobne glasbe na sporedukoncert Dine SLAMA.

izleti

SPDT prireja v nedeljo, 24. t. m., avtobusni izlet v Val Pesarino in do koče De Gasperi. Vpisi na ZSŠDI, tel. 767304. Odhod ob 6.30 izpred sodne palače. Informacije nudi F. Armani (tel. 415318).

Društvo slovenskih upokojencev obvešča, da bo odhod avtobusa za izlet v Črni vrh nad Idrijo in obisk samostana v Kostanjevici jutri, 20. t. m., ob 7.30 izpred deželne palače na Trgu Oberdan.

razna obvestila

Dekliški zbor Devin sporoča, da je začel na svojem sedežu z rednimi pevskimi vajami. Vaje so ob ponedeljkih in petkih ob 20.30. Dobrodošle nove pevke.

PD Slovenec Boršt-Zabrežec vabi vse stare in nove pevce na prvo vajo, ki bo danes, 19. t. m., ob 20.30 v Srenjski hiši.

KD Ivan Grbec iz Škednja (Ul. di Servola 124) vabi svoje pevke na prvo vajo ženskega zbora jutri, 20. t. m., ob 20.30. Vabljene tudi nove pevke.

Ženski pevski zbor Prosek-Kontovel sporoča, da bo prva vaja v novi sezoni jutri, 20. t. m., ob 20.30 v Soščevi hiši na Proseku. Vabljene tudi nove pevke.

Če ti je všeč lepo petje in rad krožiš po svetu, se nam pridruži! Sprejemamo vsak ponedeljek in četrtek v društvu v Ul. Cerreto 12 ob 20. uri. **MPZ Milan Pertot.**

mali oglasi

ODKUPIM malo rabljen avtomobilski stolček za otroke do 4. leta starosti. Telefonirati v večernih urah na št. 229508.

PRODAM aprilio AS1 v odličnem stanju. Tel. 0481-21057.

AMERICAN strattforthire terrier - inteligentni psi, navezani na ljudi, primerni za stanovanje. Paritvena kombinacija dveh najboljših linij v Evropi Hägele in Sindacamp, starši mladičev direktni potomci svetovnih prvakov. Ugodna cena in možna brezplačna dostava. Tel. (003861)453001 od 15. do 19. ure.

PRODAM 300- in 400-litrske kostanjeve sode. Tel. 0481-489530.

PRODAM yamaho 600 TT letnik '87, prevoženih 6000 km in peugeot 104 letnik '78. Cena po dogovoru. Tel. 0481-882091.

PRODAM trgovino v središču mesta. Tel. v dopoldanskih urah na št. 731226.

KOMBI fiat 242 v odličnem stanju prodam po ugodni ceni. Tel. 0481-533497.

HOTELSKEGA tajnika/co z znanjem jezikov, računovodstva in dela s kompjuterjem sprejme v službo hotel v Gorici. Pismene ponudbe na upravo Palace hotela, Corso Italia 63 - 34170 Gorica-Gorizia.

HLAVATYJEVE akvarele prodam po ugodni ceni. Tel. do 20. ure na št. 413142.

PRODAM prostorno hišo v središču Lonjerja. Tel. na št. 228390.

KUPIM stanovanje ali hišo z majhnim vrtom veliko od 75 do 80 kv. m. v okolici Trsta. Tel. 813824.

V HRUŠEVJU pri Postojni prodam novo komfortno opremljeno pritlično hišo, 80 kv. m., sončna lega, urejen vrt s sadnim drevjem. Tel. 003861 - 551402.

MLADA gospa sprejme službo kot hišna pomočnica. Tel. 003867 - 87121.

IMPORT-EXPORT išče uradnico-strojepisko prosto takoj, eventualno poznanje srbohrvaščine. Telefonirati na št. 211424 od 15. do 17. ure.

Potovalni urad AURORA

vabi na naslednja potovanja in izlete:

od 2. do 11. oktobra - na jesensko križarjenje z m/l ISTRA (Jugoslavija - Grčija). Cena od 750.000 lir dalje;

od 13. do 20. oktobra - v MOSKVO in LENINGRAD. Cena 1.295.000 lir (hoteli 1. kategorije!);

od 25. do 29. oktobra - v LIZBONO in FATIMO. Cena 725.000 lir;

od 1. do 5. novembra - na MALI LOŠINJ. Cena 168.000 lir;

od 1. do 3. in od 3. do 5. novembra - na otok RAB. Cena 109.000 lir.

Informacije in vpisovanja pri potovalnem uradu Aurora - Ul. Milano 20, tel. 60261.

menjalnica

18. 9. 1989

TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Ameriški dolar	1417,400	1405.—
Nemška marka	718,800	717.—
Francoski frank	213,120	210.—
Holandski florint	637,470	634.—
Belgijski frank	34,346	34.—
Funt šterling	2205,900	2180.—
Irski šterling	1916,100	1900.—
Danska krona	184,940	182.—
Grška drahma	8,306	8.—
Kanadski dolar	1194,300	1170.—

TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Japonski jen	9,653	9,400
Švicarski frank	831,840	828.—
Avstrijski šiling	101,998	101,300
Norveška krona	197,460	194.—
Švedska krona	213,020	210.—
Portugalski eskudo	8,585	8,20
Španska peseta	11,518	11,200
Avstralski dolar	1100.—	1050.—
Jugoslov. dinar	—	0,03
ECU	1490,550	—

BCTKB BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA
Telef.: Sedež 040/67001
Agencija Domjo 831-131
Agencija Rojan 411-611

Berlusconi in Hersant sta si v laseh

Spopad za Cinq

Silvio Berlusconi

PARIZ - Ko je prejšnji teden italijanski televizijski magnat Silvio Berlusconi dokaj nepričakovano pristal na povišanje glavnice francoske televizijske družbe Cinq in plačal svoj delež, je marsikdo posumil, da bo prišlo do spopada med njim in francoskim magnatom Hersantom, ki je imel v Cinqu isto število delnic in vodstvo družbe. Včeraj pa je bilo potrjeno, da sta si nekdanja partnerja in zaveznika v laseh. Hersant se je namreč obrnil na sodišče, da bi preprečil Berlusconiju in njegovim zaveznikom prevzem oblasti v družbi.

Na ukaz francoskega sodišča, ki se ukvarja s trgovino, je bilo včeraj odloženo zasedanje upravnega sveta, na katerem bi morali odločati o morebitnem novem vodstvu družbe. Sodišče bo o problemih Cinqa razpravljalo v sredo, šele po njegovi razsodbi pa se bo lahko sestal upravni svet.

Za poznavalce televizijskih poslov je bilo dokaj presenetljivo dejstvo, da je Berlusconi pristal na povišanje glavnice družbe in je vplačal svoj delež. Vsi so bili namreč prepričani, da se bo italijanski magnat skušal osvoboditi postaje, ki ni dosegla zaželjenih rezultatov in ki je v nekaj letih nabrala več kot poldrugo milijardo frankov (nad 300 milijar lir) pasive. Domneve je potrjevalo dejstvo, da je Berlusconi odkupil za okoli 4 odstotke delnic francoske postaje TF1 in se pogajal, da bi v njej dodatno okrepil svojo prisotnost. Skupno z Berlusconijem naj bi Cinq zapustil tudi francoski podjetnik Jerome Seydoux, ki je bil prav tako med ustanovitelji postaje. Oba sta namreč pripisovala Hersantu in njegovemu načinu vodenja Cinqa glavno odgovornost za finančno neuspešnost postaje.

Očitno pa je, da sta se Berlusconi in Seydoux premislila, ko sta ugotovila, da si lahko zagotovita večino delnic in prevzameta vodstvo družbe. Berlusconi je z vplačilom svojega deleža pri povišku glavnice ohranil 25 odstotkov delniškega paketa, Seydoux pa je v teh dneh svojemu paketu (7,28 odstotka) dodal še 16,83 odstotka, ki ga je odkupil od grupe Mutuelles Agricoles Groupama. Berlusconi in Seydoux sta si na ta način pridobila okoli 49 odstotkov delnic, poleg tega paketa pa bi lahko odkupila še delež britanske grupe Pearson (3,67 odstotka) in kanadske družbe Telemetropole (3,42 odstotka), skratka trdno večino, s katero bi lahko Hersantu iztrgala vodstvo Cinqa.

O morebitni zamenjavi na vrhu se je govorilo še včeraj zjutraj, ko je višji svet družbe sporočil, da ni tehničnih zaprek za morebitno zamenjavo na vrhu. Po Berlusconijevih načrtih bi predsedstvo Cinqa prevzel Seydoux, sam pa bi ohranil podpredsedniško mesto. Hersant, ki je bil nekaj časa pasiven, pa je včeraj prešel v ofenzivo in zahteval, naj sodišče preveri, ali je prodaja paketa delnic Groupama v skladu s pravili. Po njegovem mnenju bi morala družba najprej ponuditi skupščini delničarjev celoten svoj paket, nekemu posamezniku pa bi ga lahko prodala le, če bi skupščina v celoti ne pokazala zanimanja za nakup in se odpovedala prednosti.

O pravilnosti postopka bo moralo sedaj odločati sodišče, ki bo o problemu razpravljalo v sredo.

Prihodnji teden na Rai 3 zanimiva dokumentarna oddaja

Na valu »vroče jeseni«

RIM — Jesen leta 1969 je bila nedvomno eno od najbolj napetih obdobij v italijanskem povojnem in tudi političnem življenju. Tedaj so prvič skupaj zapadle delovne pogodbe šestih milijonov italijanskih delavcev, spopad z delodajalci za njihovo obnovitev pa je dosegel tolikšno ostrino kot nikoli prej in nikoli potem. Ni naključje, da je tisto obdobje dobilo vzdevek »vroča jesen«.

Vzrokov za tolikšno napetost in tolikšno ostrino je bilo veliko. Na eni strani se je v Italiji krepilo mladinsko oporečniško gibanje, ki je v Franciji doseglo višek leto prej, po drugi pa se je že začela ofenziva skrajne desnice s tisto strategijo napetosti in terorja, ki je 12. decembra istega leta zahtevala 16 mrtvih in na desetine ranjenih z atentatom v Kmečki banki na Trgu Fontana v Milanu. Poleg tega pa je, tudi pod pritiskom oporečniškega gibanja in porajajočih se ultralevih sindikalnih skupin, delavsko gibanje tedaj poleg finančnih zahtev postavilo tudi take normativne zahteve, ki so spreminjale odnos med delavcem in delodajalcem.

Tisto obdobje, ki se zdi danes že tako oddaljeno, bo spet zaživelo prihodnji teden na malem ekranu. Tretja mreža RAI bo namreč od torka, 26. septembra do petka, 29. septembra ponovila dokumentarno oddajo »La spinta dell' autunno«, ki sta jo 1970. in 1971. leta pripravila novinar Giorgio Pecorini in režiser Vladimir Tchertkoff. Oddajo, ki so jo začeli predvajati v začetku januarja 1971, pa je v studiu vodil tedanji odgovorni urednik lista Corriere della sera Piero Ottone.

V tedniku Radiocorriere TV je novinar Vittorio Libera tedaj predstavil oddajo kot poskus televizijske kronike sindikalnega dogajanja ob vzporednemu razmišljanju - pod vodstvom Piera Ottoneja - delavcev, sindikalistov, in politikov, ki so bili protagonisti dogajanjanja leta prej. Ton te predstavitve je sicer precej pristranski, saj navaja le prijeme levičarskih skrajnežev, medtem ko povsem prezira vzporedno krepitev desničarske strategije napetosti in terorja, vendar pravilno ugotavlja, da je bila vrsta problemov, ki so v tisti napeti jeseni bruhnili na dan, posledica krize rasti italijanske družbe.

Od tedaj je v sedemdesetih in v začetku osemdesetih let Italija preživela izredno hudo in krvavo obdobje pod udarci desničarskega in nato tudi ultralevega terorizma, pod streli »oborožene stranke« je padel celo predsednik krščanske demokracije in eden najvidnejših italijanskih državnikov Aldo Moro. Tudi zaradi tega bo po skoraj dvajsetih letih zanimivo videti enega od prvih poskusov analize dogodkov »vroče jeseni«, predvsem pa bo oddaja lahko spodbuda k zopetnemu razmišljanju o tistem dramatičnem obdobju. Bistveni dogodki niso bili še povsem raziskani in dojeti, kot dokazuje proces zaradi pokola na Trgu Fontana, ki je bil nekajkrat prirejen in ponovljen, odgovornosti pa ni pojasnil.

V Perugii Prix Italia

RIM — Od jutri do konca meseca bo v Italiji že tradicionalni mednarodni televizijski in radijski festival Prix Italia, ki ga prireja italijanska javna televizijska hiša Rai. Mednarodno tekmovanje, ki je priložnost za primerjavo dosežkov evropskih televizijskih hiš, bo letos doseglo svojo 41. izvedbo.

Na letošnjem Prix Italia bo žirija izbirala najboljše oddaje med 89 televizijskimi in 71 radijskimi programi. Rai bo v tekmovalnem odseku predstavila vrsto svojih oddaj v tradicionalnih odsekih glasba, drama in dokumentarec. Ob koncu bo posebna žirija nagradila 6 televizijskih in 6 radijskih oddaj, letos pa sta predvideni dodatni dve nagradi za oddaji, ki sta prispevali k utrditvi naravovarstveniške zavesti med publiko.

Ob predvajanju najboljše radijske in televizijske produkcije pa je Prix Italia tudi priložnost za tematska srečanja. Najpomembnejše bo letos obravnavalo vlogo državnih televizijskih hiš v odnosu do zasebnih ob upoštevanju uvajanja satelitskih oddaj. V razpravi bodo sodelovali vidni evropski komunikologi.

84 let Grete Garbo

HOLLYWOOD — Čeprav je zapustila filmsko sceno pred 48 leti, jo filmski navdušenci in fotografi še vedno zalezujejo ter »oblegajo« njeno stanovanje v New Yorku. In tudi v Hollywoodu njena slava še ni skopnela: prestolnica filmske industrije ji je skupno voščila ob njenem 84. rojstnem dnevu.

Voščilo je najbrž prijalo priletni umetnici, ki se je poslovila od filmske scene leta 1941 s filmom »Two faced woman«, ni je pa pripravilo do tega, da bi vsaj za en dan opustila strogo zasebnost, v kateri živi, od kar se je poslovila od filma. »Greta Garbo,« pravijo njeni najintimnejši prijatelji, »ne bo popustila in bo vztrajala pri svojem "I want to bi alone" (Rada bi, da bi me pozabili), dejstvo, da se je ljudje še spominjajo pa ji prija, ne prenaša pa slovesa in zvezdništva, ker se ji zdi vse lažno.«

Po pričevanju istih prijateljev je Greta Garbo okrevala in nima več težav z zdravjem. Zato se spet odpravlja na vsakodnevni jutranji sprehod, med katerim jo skušajo fotografi še vedno presenetiti, ker so fotografije o nji »blago«, ki gre očitno še dobro na prodaj.

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1

7.00 Aktualno: Uno mattina
9.40 Nan.: Santa Barbara
10.30 Jutranji dnevnik
10.40 Tutto Chaplin
11.55 Vreme in dnevnik
12.05 Nanizanki: Cuori senza età, 12.30 La signora in giallo
13.30 Dnevnik, nato Srečno poletje!
14.10 Kvarkov svet
15.00 Italijanske kronike
15.30 Velike razstave
16.00 Nanizanka: Pippi Calzelunghe
16.30 Risanka: I Gummi
17.00 Nanizanka: Anna dai capelli rossi
17.55 Aktualno: Iz parlamenta
18.00 Dnevnik - kratke vesti
18.05 Nan.: Santa Barbara
19.10 Nanizanka: E' proibito ballare
19.40 Almanah, vreme in dnevnik
20.30 Kvark - posebnosti
21.20 Film: Fatto su misura (kom., It. 1985, r. Francesco Laudadio)
22.20 Dnevnik, nato film (2. del)
23.05 Mednarodna nagrada za poezijo
0.25 Nočni dnevnik
0.40 Rubrika: Mezzanotte e dintorni
1.00 Monografie

RAI 2

7.00 Risanke
8.00 Film: Quattro passi tra le nuvole (kom., It. 1942, r. A. Blasetti)
9.30 Izobraževalna oddaja: Angleščina in francoščina za otroke
10.00 Nanizanka: Cuore e batticuore
11.00 African Rainbow
11.30 Iz DOC Cluba
12.05 Nadaljevanka: La quinta stagione
13.00 Dnevnik in gospodarstvo
13.45 Nadaljevanka: Capitol
14.30 Tutti frutti
15.15 Nanizanka: Lassie, nato risanke
16.30 Aktualno: Iz parlamenta
16.35 Dnevnik - kratke vesti
16.40 Film: Il milione (kom., Fr. 1931, r. René Clair)
18.00 Videocomic in šport
18.45 Nan.: Perry Mason
19.30 Horoskop, vreme, dnevnik, šport
20.30 Film: Indovina chi viene a cena (kom., ZDA 1967, r. S. Kramer)
22.25 Dnevnik - nocoj
22.35 Aktualno: Il più bello d'Italia
23.40 Nočni dnevnik
23.55 Iz DOC Cluba
0.30 Film: Tess (dram., Fr-VB 1979)

RAI 3

12.00 Dok. oddaja: Meridiana
14.00 Deželne vesti
14.30 Dok. oddaja: Block Notes
15.00 Dok. oddaja: Ambientevivo
15.30 Šport: motokros - Master (iz Maggiore), offshore (iz Riminija), jahanje (iz kraja Salice Terme)
16.30 Nad.: Non si uccidono i poveri diavoli (2. in zadnji del)
17.40 Dok. odd.: Cieli atlantici
18.45 Športna oddaja: Derby
19.00 Vreme in dnevnik
19.30 Deželne vesti
19.45 Dok. oddaja: Pred 20 leti
20.00 Dok. oddaja: Geo Estate
20.30 Dok. oddaja: L'amore in Italia
21.30 Dnevnik
21.35 Film: M 5 Codice Diamanti (krim., ZDA 1966, r. Ronald Neame, i. James Garner, Melina Mercouri)
23.10 Avtorska TV: iz opusa Enza Biagija - Terza B: facciamo l'appello, Pasolini (1971)
0.10 Nočni dnevnik
0.25 Dok. oddaja: Pred 20 leti

RTV Ljubljana 1

10.10 Mozaik. Šolska TV: Kras: Voda na Krasu (3. del), 10.40 Pamet je boljša kot žamet
10.45 Tečaj angleščine (17. lekcija)
11.05 Video strani
16.30 Dnevnik
16.50 Mozaik. Šolska TV: Kras: Voda na Krasu, 17.20 Pamet je boljša kot žamet, 17.25 Tečaj angleščine (pon.)
17.50 Video strani
17.55 Spored za otroke in mlade: Govorica telesa - Igre, 18.00 Po sledeh ptice Dodo (6. del)
19.00 Risanka
19.10 Informativna oddaja za goste iz tujine
19.15 TV Okno
19.30 Dnevnik in vreme
20.05 Nadaljevanka: Tuja kri (S. De Beauvoir, r. Claude Chabrol, i. Jodie Foster, Michael Ontkean, 1. del)
21.00 Mednarodna obzorja
21.45 Dnevnik in vreme
22.00 Informativna oddaja za goste iz tujine
22.05 Glasbena oddaja: Novi rock '89

TV Koper

13.30 TVD Novice
13.40 Nogomet: tekma argentinskega prvenstva
15.30 Rugby: mednarodno srečanje (komentar Fabrizio Gaetaniello in Vittorio Munari)
16.45 Bezbol
18.15 Športna rubrika: Pillole
18.30 Dokumentarna oddaja: Campo base (ponovitev)
19.00 Odprta meja
19.30 TVD Stičišče
20.00 športna rubrika: Pillole
20.30 Nogomet: posnetek tekme iz nizozemskega prvenstva
22.15 TVD Novice
22.25 Športna rubrika: Juke box
23.00 Dokumentarna oddaja: Campo base (ponovitev)
23.30 Veliki boks (komentar Rina Tommasija)

RTV Ljubljana 2

18.00 Beograjski TV program
19.00 Glasbena oddaja: Mladinski pevski festival Celje '89
19.30 Dnevnik
19.55 Premor
20.05 Žarišče
20.35 Žrebanje lota
20.40 Umetniški večer: dok. film - Borges in jaz
21.55 Izbor iz JRT sporedov

CANALE 5

7.30 Nanizanke: Alice, 8.00 Fantasilandia
9.00 Aktualno: Agenzia matrimoniale
9.30 Aktualno: Cerco e offro
10.00 Nanizanka: I cinque del 5. piano
10.30 Kviz: Casa mia
12.00 Nanizanki: I Jefferson, 12.30 Hotel - Due storie a lieto fine
13.30 Kviza: Cari genitori, 14.15 Gioco delle coppie
15.00 Aktualno: Agenzia matrimoniale
15.30 Aktualno: Cerco e offro (vodi Massimo Guarischi)
16.00 Nanizanka: Love Boat - Il ladro perfetto
17.00 Kvizi: Doppio slalom, 17.30 Babilonia, 18.00 O.K. il prezzo é giusto 19.00 Il gioco dei 9, 19.45 Tra moglie e marito
20.30 Glasbena oddaja: Vota la voce '89 (vodita Red Ronnie in Lorella Cuccarini)
23.15 Variete: Maurizio Costanzo Show Estate
0.45 Film: Leonor (dram., Fr. 1975, r. Juan Bunuel, i. Michel Piccoli, Liv Ullmann, Ornella Muti, Piero Vida)
2.40 Nanizanka: Mannix - Passo degli angeli

RETE 4

8.30 Nanizanki: In casa Lawrence - Un tuffo nel passato, 9.30 La grande vallata - Il terremoto
10.30 Nadaljevanki: Aspettando domani, 11.20 Così gira il mondo
12.15 Nanizanka: La piccola grande Nell - Julie cerca l'anima gemella
12.40 Otroška oddaja: Ciao ciao, vmes risanke
13.45 Nad.: Sentieri
14.45 Nanizanka: California - Di chi sono quei bambini
15.40 Nadaljevanke: Una vita da vivere, 16.30 La valle dei pini, 17.30 Febbre d'amore
18.30 Nanizanki: General Hospital, 19.30 Quincy - L'alibi cade
20.30 Film: Spaghetti House (kom., It. 1982, r. Giulio Paradisi, i. Nino Manfredi, Leo Gullotta, Gino Pernice)
22.35 Film: Missouri (vestern, ZDA 1976, r. Arthur Penn, i. Jack Nicholson, Marlon Brando)
0.45 Nanizanke: Ironside - Un problema di correttezza, 1.45 Agente speciale - Testamento di morte, 2.45 Adam 12 - Elegia per uno sbirro

ITALIA 1

7.00 Risanke
8.30 Nanizanke: Strega per amore - Come sarà il nostro futuro, 9.00 Mork e Mindy, 9.30 Cannon, 10.30 Agenzia Rockford, 11.30 Simon & Simon, 12.30 T.J. Hooker - Ringrazia Dio che sono un poliziotto, 13.30 Magnum P.I. - La neve delle Hawaii
14.35 Glasbena oddaja: Deejay Television
15.30 Aktualno: So to Speak
16.00 Otroška oddaja: Bim bum bam
16.10 Risanke
18.00 Nanizanke: Arnold - L'assistente sociale, 18.30 A-Team - Città di san Rio Blanco, 19.30 I Robinson
20.00 Risanka: Ti voglio bene Denver
20.30 Film: Psycho II (krim., ZDA 1983, r. Richard Franklin, i. Anthony Perkins, Vera Miles, Meg Tilly, Roberto Loggia)
22.40 Nanizanka: Starsky e Hutch
23.40 Nogometni tednik
0.40 Nan.: L'uomo da sei milioni di dollari - Testimone oculare
1.40 Deejay Televison (pon.)

ODEON

10.45 Nadaljevanki: Signore e padrone, 11.45 Marcia nuziale
12.15 Nanizanka
13.00 Otroški variete: Sugar
15.30 Nad.: Anche i ricchi piangono, 16.30 Maria
17.30 Nanizanki: Rituals, 18.00 Lottery
19.00 Filmske novosti
19.30 Risanka: Little Wizzards
20.00 Nanizanki: Quattro donne in carriera, 20.30 Mister Ed
21.00 Film: Maria's Lovers (dram., ZDA 1984, r. Andrej Končalovskij, i. Nastassia Kinski, Robert Mitchum)
23.15 Film: Mata Hari (krim., ZDA 1932, r. George Fitzmaurice, i. Greta Garbo)

TMC

11.00 Nan.: Ai confini dell'Arizona, 12.00 Il giudice
12.30 Nadaljevanka: Anarchici grazie a Dio
13.30 Vesti in šport
14.15 Risanka: Beatles
14.30 Dok. o naravi
15.00 Nanizanka: I predatori dell'idolo d' oro
16.00 Film: Aprile a Parigi (glas., ZDA 1952, r. David Butler, i. Doris Day)
18.00 Nan.: Flamingo Road, 19.00 Operazione ladro
20.00 Vesti: TMC News
20.30 Film: I 5 draghi d'oro (pust., VB 1965, r. Jeremy Summers)
22.15 Rubrika o motorjih
22.45 Vesti in šport
24.00 Film: Il manichino assassino (srh., ZDA 1973, r. Ray Milland)

TELEFRIULI

11.30 Nanizanka: Condo
12.00 Il salotto di Franca
12.30 Dokumentarec: L'uomo del Sahara
13.00 Vesti
13.30 Nan.: Strike Force
14.30 Dražba
15.30 Music box
18.00 Nadaljevanki: Cristal, 18.30 Anna Kuliscioff
19.00 Vesti
19.30 Rubrika: Dan za dnem
20.00 Nanizanka: Il grande teatro del West
20.30 Rubrika: Šport in šport
21.30 Nanizanka: Il ritorno del Santo
23.00 Rubrika: Župan in njegovi ljudje
0.30 Dnevnik, nato dražba
1.30 Vesti: News

TELE 4

(Se povezuje s sporedi Italia 1)
Lastne oddaje:
14.00 Dogodki in odmevi
19.30 Dogodki in odmevi

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes koledarček; 8.00 Poročila in deželna kronika; 8.10 Na počitnice; 9.15 Otroški kotiček: Beli očnjak (2. del); 10.00 Pregled tiska; 10.10 S koncertnega repertoarja; 11.30 Pisani listi; 12.00 Barvne sintonije; 12.40 Narodnozabavna glasba; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.15 Kresničke; 15.30 Premišljevanja za današnji čas; 16.00 Kulturnopolitiki v kuhinji, vmes Glasbeni listi; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Klasični album; 18.00 Dramski spored: Magellanov oblak (4. del), nato Glasbeni listi; 19.00 Zaključek.

LJUBLJANA

5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 15.30, 17.00, 19.00, 21.00, 22.00, 23.00 Poročila; 8.05 Znanja široka cesta; 8.35 Igraj kolce; 9.05 Z glasbo v dober dan; 9.35 Turistični napotki; 11.05 Človek in zdravje; 11.30 Danes smo izbrali; 12.10 Pojemo in godemo; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Domača glasba; 13.00 Danes; 13.30 Do štirinajstih; 14.02 Znanje za prihodnost; 14.20 Glasbena poslušalnica; 14.40 Radijski Merkurček; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Melodije; 17.00 Studio ob 17.00; 18.05 Lahka glasba; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Z ansambli; 20.00 Slovenska zemlja v pesmi in besedi; 20.35 Minute za; 21.05 Radijska igra; 21.50 Glasbeni intermezzo; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Pevci šansonov; 23.05 Literarni nokturno.

RADIO KOPER
(slovenski program)

10.30 14.30, 17.30, 19.00 Poročila; 6.05 Na današnji dan; 6.10 Vremenska napoved in prometni servis; 6.30 Jutranjik; 7.00 Jutranja kronika; 7.30 Pregled dnevnega tiska; 7.35 Kulturni servis: dogodki in komentar; 8.00 Prenos Radia Ljubljana; 13.00 Danes na valu Radia Koper; 13.15 Oddaja v živo: Od enih do treh; 14.35 Pesem tedna; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 17.00 Za varnejši jutri; 17.30 Aktualna oddaja: Primorski dnevnik; 18.00 Iz kulturnega sveta; 19.30 Prenos Radia Ljubljana.

RADIO KOPER
(italijanski program)

8.30, 10.30, 13.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 19.30 Dnevnik; 6.05 Almanah; 6.30 Zgodovinski utrinki; 6.50 Simfonija zvezd in horoskop; 7.35 Vodeni govorno-glasbeni program; 8.25 Pesem tedna; 8.35 Mi in vi; 9.32 Revival parade; 10.00 Pregled tiska; 10.40 Družinsko vesolje; 11.30 Turistični prispevek; 12.00 Glasba po željah; 13.00 Čestitke v živo; 14.00 Avtomobili in avtomobilizem; 14.33 Pesem tedna; 15.00 Ob treh popoldne; 16.45 Made in YU; 18.35 Mi in vi; 19.00 Superpass; 20.00 Nočni program.

RADIO OPČINE

7.30, 13.30, 17.30 Poročila; 10.00 Glasba po željah; 12.00 Za vse okuse; 16.00 Naš Kras; 17.00 Filatelija; 21.00 Nora leta, nato Nočna glasba.

Sodelovanje med KZE, deželno upravo in šolskim skrbništvom

Predstavili publikacijo o boju proti zasvojenosti od zdravil

Včeraj dopoldne so v zbornici tehnično-industrijskega zavoda ITI uradno predstavili publikacijo o boju proti zasvojenosti z zdravili. Publikacijo, ki jo je pripravil eksperimentalni center za zdravstveno vzgojo univerze v Perugii in jo je lani v decembru izdalo deželno ravnateljstvo za zdravstvo, bodo letos uporabljali kot učni pripomoček na vseh šolah. Na predstavitvi sta sodelovala deželni odbornik za zdravstvo dr. Mario Brancati in deželni šolski skrbnik Corbi.

Zbornica zavoda ITI je bila sicer napol prazna, saj se je povabilu šolskega skrbnika odzval le majhen odstotek profesorjev. Ob to se je uvodoma obregnil skrbnik Leotta. Poudaril je važnost publikacije, ki bo v oporo marsikateremu profesorju na področju, ki je bilo doslej slabo obdelano.

V imenu KZE je dr. Bruno Gregorig poudaril, da se italijansko zdravstvo že več let bori proti pojavu zasvojenosti z zdravili. Ta ni samo zdravstveni problem, je dejal, ampak predvsem socialni in vzgojni. KZE se aktivno ubada tudi z bojem proti zasvojenosti z mamili. Sodelovanje med KZE in šolskimi organi bo po mnenju Gregoriga nedvomno izboljšalo sedanji kritični položaj.

Deželni odbornik za zdravstvo Brancati je poudaril pomembnost skupnega dela med deželno upravo, predstavništvom KZE in šolskim skrbništvom. Prav šola, je dejal Brancati, je najbolj primeren kraj, kjer bomo lahko konkretno pripomogli k izboljšavi še vedno preveč pomanjkljivih informacij o škodljivosti in nevarnosti uživanja mamil. Publikacija, je še dodal deželni odbornik, bo v oporo vsem profesorjem, ki se bodo angažirali pri aktivnem širjenju informacij. Pravi boj se bo začel šele sedaj, je zaključil Brancati, ko bo treba napeti vse sile, da bi dosegli kulturno reorganizacijo italijanskega zdravstva.

Nazadnje je spregovoril še deželni šolski skrbnik Corbi, ki je opredelil boj proti mamilom kot osrednjo točko vzgojnega šolskega momenta. Dejal je tudi, da je bil že skrajni čas za konkreten poseg v informiranju mladine.

Z včerajšnje predstavitve na zavodu ITI (Foto Čubej)

Kam speljati vodo s Kalvarije?

Odvodnjavanje, to je odtok meteorskih voda, ki se zbirajo v številnih hudourniških potokih v strmem pobočju Kalvarije, je eno od vprašanj, ki ustvarja veliko preglavic upraviteljem in veliko skrbi in škode krajanom, ki se po vsakem obilnejšem deževju znajdejo s poplavljenimi kletmi, zablatenimi dvorišči in drugimi težavami.

Vzrok za te pojave naj bi bil, po mnenju nekaterih, v dejstvu, da so z asfaltiranjem in urejanjem ulic v kraju zaprli vse kanale, ki so vodi omogočali odtok v Sočo.

O vprašanju bodo vnovič razpravljali na jutrišnji seji rajonskega sveta v Podgori. Napovedana je ob 20.30.

Pretežko breme vojaških služnosti

KPI opozarja na težave s streliščem pri Selcah

Že leta se Doberdobci in lastniki parcel na območju ali v bližini vojaškega vežbališča med Doberdobom in Selcami pritožujejo zaradi pogostih omejitev, oziroma prepovedi dostopa na zemljišča, zaradi dolgotrajnega postopka pri izplačevanju odškodnine.

Občinska uprava se je že nekajkrat odločno zavzela, da bi se vojaške služnosti, v kolikor jih ni mogoče povsem ukiniti, omejile v največji možni meri. Zadnjič je tako stališče sprejel občinski svet, pred nekaj meseci, v okviru postopka za revizijo vojaških služnosti.

O vprašanju je tekla beseda na zadnji seji pokrajinskega sveta v Gorici. Načelnik svetovalske skupine KPI Maurizio Salomoni je ustno zaprosil Predsednika Criscija, da posreduje pri vojaških oblasteh, da se prepoved dostopa omeji samo na ožje področje, da se upravni postopki za izplačilo odškodnine opravijo hitreje in da se pregled in ugotavljanje škode opravijo v kratkem času.

Pogosto se namreč dogaja, da vojaki blokirajo vse poti, ki vodijo proti vežbališču in tako prizadenejo tudi tiste domačine in kmetovalce, ki imajo zemljišča izven območja strelišča, oziroma vežbališča. Prepoved dostopa na vežbališče traja včasih tudi petnajst dni na mesec. Omenjeno vežbališče uporabljajo, kot se zdi tudi vojaki oddelka, ki jenstalno nastanjen v kraju Malcontenta v beneški pokrajini.

SLOVENSKI DEŽELNI ZAVOD ZA POKLICNO IZOBRAŽEVANJE

prireja v prihodnjem šolskem letu na Goriškem sledeče tečaje

— dveletni poklicni tečaj s kvalifikacijo za prodajalce (tisoč ur)

— dveletni poklicni tečaj s kvalifikacijo za mizarje (1.200 ur)

— izpopolnjevalni tečaj iz angleščine (2. stopnja - 120 ur)

— izpopolnjevalni tečaj za programerje elektronskih računalnikov (175 ur, pogoj za vpis dokončana višja srednja šola)

— izpopolnjevalni tečaj za operaterje z zunanjo trgovino (120 ur)

— izpopolnjevalni tečaj za strojepis (120 ur)

— tečaj ažuriranja za fiskalno vodenje nekomercialnih ustanov - društev (30 ur)

— tečaj ažuriranja za animatorje na družbeno-vzgojnem področju (40 ur)

— tečaj ažuriranja bančne tehnike (30 ur).

Prijave sprejemajo do 22. septembra na sedežu SDZPI v Križni ulici 3 (tel. 81826) vsak delavnik od 9. do 13. ure.

Na violinskem natečaju Rodolfo Lipizer

Prva nagrada 18-letnemu Rusu

Če pridevnika uspel in kvaliteten pristajata celotnemu letošnjemu mednarodnemu violinskemu natečaju Rodolfo Lipizer, lahko za oznako zaključnega nedeljskega večera uporabimo pridevnike vesel, mladosten in topel. Najbolj vesel je seveda bil 18-letni Sergej Krilov iz Sovjetske zveze, ki je ugnal 35 večinoma odlično pripravljenih tekmovalcev iz skoraj dvajsetih držav vsega sveta in zmagal prvo nagrado. Večer je bil mladosten, saj so štirje prvouvrščeni tekmovalci vsi stari manj kot dvajset let: drugo mesto je namreč osvojila 19-letna Franziska Pietsch (ZRN), tretje 19-letni Ignace Jang iz Francije vendar kitajskega porekla, četrto pa 18-letna Japonka Riyo Uemura. Starejša med finalisti sta se morala zadovoljiti s petim in šestim mestom, kar vsekakor ni neuspeh na zahtevnem in dokaj selektivnem natečaju. Peti je bil 28-letni Beograjčan Mateja Marinković, šesti pa 26-letni Francoz Philippe Aiche. Pridevnik topel pa bi uporabili za občinstvo, ki je z navdušenim ploskanjem pozdravilo nastope zmagovalcev in Sudetskega simfoničnega orkestra iz Walbrzicha (Poljska).

Mednarodna žirija, ki ji je predsedoval italijanski skladatelj Roberto Hazon, je končni vrstni red najboljših določila v soboto ponoči po zadnjem finalnem nastopu. Letos so po več letih spet podelili vseh šest nagrad, kar posredno potrjuje večkrat izrečene ugotovitve ocenjevalcev, da je bila kakovostna raven tokrat odlična. K temu je bržkone botrovala tudi večja udeležba mladih violinistov, zlasti iz vzhodnoevropskih držav, ki so bile v prejšnjih letih zastopane v nekoliko manjši meri.

Na slovesnem sklepnem večeru je uvodoma spregovoril predsednik društva Lipizer prof. Lorenzo Qualli, za njim pa še župan Scarano, poslanec Rebulla in predsednik žirije Hazon. Vsi so poudarili odličen obračun letošnjega tekmovanja in mednarodnega posveta, na katerem so v petek in soboto strokovnjaki obravnavali metodološka vprašanja v zvezi s poučevanjem glasbe. Sledili so nastopi zmagovalcev in podeljevanje nagrad: zmagovalec je poleg 10 milijonov lir prejel kolajno predsednika Republike, pokal, violino in pogodbo za koncertno turnejo, sorazmerno manjše pa so bile nagrade za ostale finaliste. Podelili so tudi vrsto posebnih nagrad za najboljše izvedbe posameznih skladb, ki sta jih poleg šestih finalistov prejeli še Čehinja Ivana Tomaškova in Poljakinja Silwia Konopka.

Šesterica najboljših na letošnjem tekmovanju za mlade violiniste (foto Bumbaca)

Občinski sveti: danes v Sovodnjah jutri v Doberdobu

Tri vprašanja s področja javnih del so na dnevnem redu nocojšnje seje občinskega sveta v Sovodnjah. Gre za ponovno odobritev izvršilnega načrta in finančnega načrta amortizacije posojila za prenovo in preurejanje cest v Gabrjah, Rupi in na Peči ter načrta za izgradnjo garaže in zadevnega finančnega načrta amortizacije posojila. Ukrep je v zvezi s pred kratkim sprejetimi novimi določili o finančnem poslovanju krajevnih ustanov. Cilj teh predpisov je omejevanje javnih izdatkov. V nadaljevanju seje, ki je napovedana za 20. uro, bo občinski svet vzel v pretres še nekatera druga vprašanja.

Jutri ob 18. uri pa je napovedana seja občinskega sveta v Doberdobu. Na dnevnem redu seje je odobritev obračuna finančnega poslovanja leta 1988, najem posojila za razširitev županstva (513 milijonov) in nekaj drugih vprašanj.

Dani še pridno prerokuje drugi vidci pa so v težavah

Nekaj sto gorečnežev, ciganskih godcev, bolnikov in drugih Spolverinijevih spremljevalcev se je v nedeljo zbralo pri Fari na praznovanju prve obletnice Marijinih prikazovanj. Jutri bo minilo leto od 20. septembra 1988, ko se je fotograf Vittorio Spolverini - Dani v krizi obupa sprehajal ob bregu Soče in se mu je (tako on zagotavlja) prikazala Mati božja. Tisti že oddaljen septembrski popoldan je za mnoge že ovit v skrivnostnost legende, vse kar mu je sledilo v tem letu pa je bilo marsikdaj podobno farsi.

Tako je bilo tudi v nedeljo, ko so ciganski goslači in kitaristi brenkali svete napeve, verniki iz Furlanije in celo Veneta pa drdrali molitve iz Spolverinijeve brošurice (ki gre kar dobro v prodajo). Malo je bilo domačinov, ki so se morda že naveličali enoličnih Danijevih predstav.

Marsikdo je pričakoval, da si bo "videc" za obletnico izmislil kaj posebnega. In res, tudi tokrat Dani ni razočaral. Po skoraj enominutnem "transu" je vsem prisotnim posredoval Marijin blagoslov in slovesno napoved, da »letos ne bodo več padala letala«. Vsi seveda upamo, da bi res bilo tako. Sicer pa bo lahko vsakdo sam do konca leta preveril resničnost te napovedi. Doslej je Dani res že pravilno napovedal skoraj vse letošnje letalske katastrofe, vendar žal šele potem, ko so se pripetile.

Domiselni videc vsekakor ne odneha in v odgovor na pomisleke skeptikov vabi vse na svoj dom. Tam, zagotavlja, bodo lahko občudovali sliko Matere božje iz katere pritekajo solze. On in nekateri med njegovimi najzvestejšimi so jih pokusili, kdor se želi tudi sam prepričati, naj se kar javi.

Vsekakor pa kanček skepticizma pri stvari ne bo odveč, kot dokazujejo najnovejši razpleti v zvezi z že štiriletnim prikazovanjem Marije pri Schiu v Venetu. Tamkajšnji pretor Antonino Abrami je namreč pred nedavnim podpisal sodna obvestila za 37 oseb. Med njimi so videc in bivši demokrščanski odbornik Renato Baron in vrsta njegovih spremljevalcev. Prisotnost Marije je naznanjal značilen vonj po vrtnicah (v Fari je navadno dišalo po mimozah). Vonj je bil res močan in prepričljiv. Kako pa bi ne bil, ko so "gorečneži" namakali okolico s koncentriranim parfumom "Paris" Yvesa Saint Laurenta, steklenička katerega stane 88 tisoč lir? Preiskovalci so odkrili to in še marsikaj zanimivega: da je "Opera dell'amore", ki je zbirala prispevke vernikov, potrosila v dobrodelne namene 3 milijone lir, kar pa je komaj 0,2% zbranih sredstev. Kaj pa ostalo? Doslej so ugotovili, da je na tisoče dolarjev romalo v ZDA, 968 milijonov lir je šlo za nakup zemljišč, poslopij in državnih obveznic, okrog 260 milijonov pa je celo izginilo. Z Marijinim blagoslovom, seveda.

V noči od nedelje na ponedeljek ogenj v ostrešju hiše v Zagraju

Ogenj je v nedeljo ponoči uničil okrog 200 kvadratnih metrov ostrešja in poškdoval podove na stari stavbi v ulici Pija 10. v Zagraju. Stavba je last Občine.

Goriški gasilci — na kraju sta bili dve skupini, so ogenj pogasili v dobrih petih urah.

Že dalj časa v stavbi, ki ji krajani pravijo tudi castello, ni živel nihče. Domnevajo, da je ogenj izbruhnil zaradi kratkega stika v sicer dotrajani električni napeljavi, ni pa mogoče povsem izključiti tudi drugih razlogov. Škodo še niso povsem ocenili.

Izginulega našli v bolnišnici

Že v petek je V. B. iz Bračana izginil neznano kam. Sorodniki si sprva niso delali prevelikih preglavic, vendar ker ga ni bilo domov niti v soboto in niti v nedeljo, so zadevo sporočili pristojnim organom. Malo je manjkalo, da bi se sprožila obsežna akcija iskanja izginulega.

Po srečnem naključju so možakarja, ki je v soboto dopoldne "doživel" nesrečo v Gorici, odkrili na oddelku za psihiatrično službo goriške splošne bolnišnice. Semkaj so ga spravili v soboto po dogodku v Ulici Duca d'Aosta, kjer je sprva kazalo, da je možakar postal žrtev prometne nesreče.

Podoben primer, le veliko hujši, ker se je iskalna akcija že začela, se je pred kakšnim tednom pripetil v Ronkah, oziroma v Tržiču. Priletnega upokojenca, ki se je laže poškodoval v nesreči so svojci pričeli iskati ob pomoči pripadnikov varnostnih sil in prostovoljcev. Sorodnikov namreč nihče ni obvestil, da je izginuli v bolnišnici. Za to je poskrbel sam, ko je iz časopisa izvedel, da ga iščejo.

razna obvestila

Uprava slovenskega dijaškega doma v Gorici obvešča, da sprejemajo prijave gojencev za šolsko leto 1989/90. Pojasnila nudijo na sedežu v ulici Monte Santo 84 in tudi po telefonu 533495.

Godba na pihala Kras iz Doberdoba vabi nove člane v glasbeno šolo. Vpisujeta predsednik godbe Franko Ferfolja (tel. 78077) in član Robert Frandolič.

Začetnikom nudi godba tudi instrumente.

ŠKD VIPAVA obvešča, da se je že pričela dejavnost kotalkanja v novi sezoni. Vadijo ob ponedeljkih, sredah in petkih med 18. in 20. uro na Peči. V kratkem se bo pričel tudi tečaj kotalkanja za začetnike. Interesenti in njihovi starši naj se zglasijo ob omenjenih dneh na kotalkališču.

KNJIŽNICA D. FEIGEL bo od 25. t.m. poslovala po sledečem urniku: vsak delavnik (razen ob četrtkih) od 10. do 12. ure in od 13. do 17. ure. Ob četrtkih od 13. do 17. ure.

koncerti

V Verdijevi dvorani bo nocoj ob 21. uri koncert pihalnega orkestra ameriškega vojnega lewtalstva v Evropi. Dirigent Craig Jessop. Vstopnine ne bo.

prispevki

Ob priložnosti praznika krvodajalcev je Marjeta Marušič darovala 50 tisoč lir za sekcijo združenja krvodajalcev v Sovodnjah.

izleti

Občina Doberdob prireja 29. in 30. septembra ter 1. oktobra tradicionalni izlet za upokojence v Assisi, Perugio in Gubbio. Cena izleta je 233 tisoč lir, od katerih bo občina prispevala 40 tisoč lir. Vpisovanje in pojasnila na občini, do 22. septembra.

Društvo slovenskih upokojencev za Goriško obvešča, da so še prosta mesta za izlet z muzejskim vlakom na Bled v nedeljo, 1. oktobra. Vabljeni so vsi, člani in drugi, ki jih zanima enkratno doživetje. Za otroke do 5. leta je izlet brezplačen, za mladino do 15. leta pa je 25-odstotni popust. Prijave sprejemajo poverjeniki in na sedežu društva (Ul. Croce 3) samo še v četrtek, 21. t. m., od 10. do 11. ure.

kino

Gorica

CORSO 17.00-22.00 »007 - vendetta privata«.

VERDI 21.00 Koncert godbe ameriškega letalstva. Jutri: 18.00-22.00 »Palombella rossa«.

VITTORIA 17.30-22.00 »Estate: le gonne volano«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

EXCELSIOR 17.30-22.00 »Sfrenate donne in calore«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Nova Gorica

SOČA - Nova Gorica 18.30-20.30 »Policijska akademija V«.

SVOBODA - Šempeter 20.30 »Vrzi mamo z vlaka«.

DESKLE Ni predstave.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Al Giardino - Verdijev korzo 57 - tel. 531879.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Centrale - Trg Republike 26 - tel. 410341.

DEŽURNA LEKARNA V DOBERDOBU
Lekarna pri Jezeru - Vrtna ul. 2 - tel. 78300.

pogrebi

Danes v Gorici ob 8. uri Violetta de Fornasari vdova Pettarin iz splošne bolnišnice v cerkev v Ločniku in na tamkajšnje pokopališče, ob 9.45 Carlo Mario Imperiale iz splošne bolnišnice na pokopališče v Podgori, ob 11.15 Romano Leban iz splošne bolnišnice v cerkev v Podturnu in na glavno pokopališče, ob 12.45 Gemma Cargnel por. Medeot iz splošne bolnišnice v cerkev v Ločniku in na tamkajšnje pokopališče.

Pri Medei komemoracija ob dnevu pogrešanih

V spominu na padle in pogrešane opomin proti vojnim grozotam

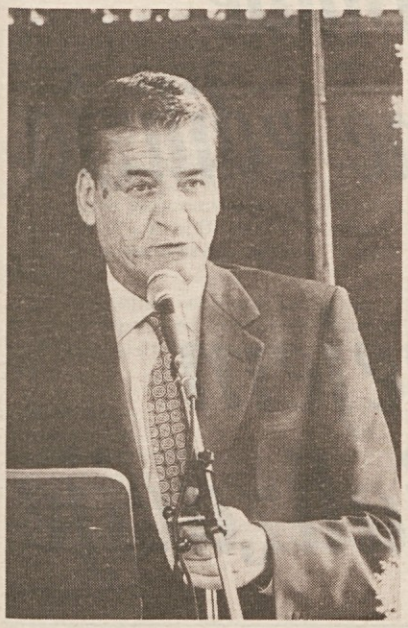

Obrambni minister Mino Martinazzoli in pogled na nekaj udeležencev nedeljske manifestacije (foto Bumbaca)

Nekaj tisoč ljudi, med njimi mnogo nekdanjih borcev in svojcev padlih ter pogrešanih v vojnah se je v nedeljo dopoldne zbralo na spominskem griču pri Medei na osrednji vsedržavni proslavi dneva pogrešanih. Slovesnosti se je udeležil tudi obrambni minister Mino Martinazzoli, skupaj z vsedržavnim predsednikom Združenja svojcev pogrešanih Dantejem Lattanzijem. Manifestacija je potekala ob stalnem poudarku na idealih bratstva in čuvanja miru v svetu. Še živ spomin na stotisoče padlih, ki se niso več vrnili z nesmiselnih osvajalnih pohodov je izzvenel v opomin pred strahotami vojne in vojaško retoriko, ki premnogokrat še danes označuje podobne manifestacije.

Minister Martinazzoli je v svojem govoru poudaril potrebo po ohranjevanju zgodovinskega spomina. Ljudstva, ki se ne spominjajo svoje preteklosti - je med drugim dejal - so v nevarnosti, da se bodo ponovno srečala z njo. Poleg tega je vladni predstavnik pred množico svojcev umrlih dejal, da je do teh ljudi potrebna večja pozornost in solidarnost. Najpomembnejše misli pa je morda izrekel, ko je dejal, da je samo z medsebojnim spoznavanjem med različnimi ljudmi in kulturami, z medsebojnim razumevanjem mogoče utrjevati solidarnost med ljudmi, ki je predpogoj za resnično uveljavljanje kulture miru med narodi.

Še pred ministrom sta spregovorila župan Medee Franco Stacul in predsednik združenja svojcev pogrešanih Dante Lattanzi. Stacul je izrekel željo, da bi grič pri Medei, po katerem so v preteklosti korakale številne vojske in oboroženi vojščaki, postal sprehajališče miru, strpnosti in sožitja, nekaka oaza miru, kjer bi se v spominu na padle vseh narodov v vseh vojnah srečevali najrazličnejši ljudje.

Lattanzi je spomnil na neizpoljene želje in pričakovanja svojcev padlih in zahteval od vlade konkretne odgovore. Spomnil je, da poteka dvajsetletnica komemoracij pred spomenikom Ara Pacis in da se je v zadnjih letih v mednarodnih odnosih na srečo marsikaj spremenilo. Po letih norega oboroževanja se zdi, je dejal, da ponovno prevladuje razum in da se odpira novo obdobje v zgodovini človeštva. Zaželel je, da bi še hitreje padale pregrade, ki so se pred leti zdele nepremostljive in da bi končno zavladal v svetu resničen mir in sodelovanje med narodi.

Nedeljska manifestacija se je pričela s prižigom spominskega ognja: s simboličnim dejanjem sta baklo skupaj držali gojenki devinskega Zavoda združenega sveta, ena Palestinka in druga Izraelka.

Jamarstvo ne pozna meja

Kraški krti in društvo Del Fante gostili skupino jamarjev iz Olomuca

Sodelovanje bodo v bodoče še razširili

Pri Jamarskem klubu Kraški krti opravljajo poleg dragocenega raziskovalnega dela pri odkrivanju podzemlja in varstvu krasa tudi plemenito vlogo navezovanja in utrjevanja stikov in sodelovanja z jamarskimi društvi v deželi, drugod po Italiji, v Sloveniji in Jugoslaviji, Avstriji in v zadnjem času tudi na Češkoslovaškem.

V načrtu imajo navezavo stikov s Francozi, na Vzhodu pa bodo sodelovanje po možnosti razširili še na jamarje iz drugih držav.

Take želje in usmeritve so bile izrečene te dni, na sklepni družabnosti, ki je bila v jamarskem domu na Vrhu, ob koncu skoraj dvotedenske ekskurzije skupine jamarjev iz Češkoslovaške.

Jamarji iz Olomuca so bili gosti Kraških krtov, društva Del Fante iz Tržiča, posredno pa tudi jamarskega društva Sežana. Prav Sežancem gre pripisati, da je sodelovanje med jamarskimi društvi doseglo mednarodno razsežnost, poleg interregionalne, ki so jo že pred leti postavili Krti.

Med bivanjem na Goriškem so se jamarji iz Olomuca v spremstvu gostiteljev spustili v najbolj znane jame na Doberdobskem in Tržaškem krasu, poleg tega pa so si ogledali še nekaj turističnih zanimivosti naše pokrajine in dežele in "pokusili" morje.

Z obiskom so bili jamarji iz Češkoslovaške, ki so se v Italiji zadržali še nekaj dni in se tačas posvetili turizmu, zelo zadovoljni. Povabili so predstavnike Krtov in drugih jamarskih klubov na Češko in potrdili pripravljenost, da se sodelovanje med člani jamarskih klubov in društev na mednarodni ravni nadaljuje. Ob tem velja navesti, da so jamarji iz Olomuca pred nekaj tedni imeli v gosteh skupino jamarjev tržiškega društva Del Fante in da so člani jamarskega kluba Kraški krti bili na Češkem avgusta lani.

Prav zato je bilo poslovilno srečanje v jamarskem domu na Vrhu pretežno mednarodnega značaja: poleg Čehov in članov Kraških krtov so se ga udeležili tudi člani tržiške skupine Del Fante, Sežanci in predstavniki nekaterih drugih skupin.

Poslovilnega srečanja sta se udeležila tudi namestnika župana iz Sovodenj in Doberdoba.

Javna razprava o Carlu Margottiju

Na pobudo Instituta za družbeno in versko zgodovino bo v petek, 22. t. m., ob 18. uri v predavalnici "P. Cocolin" (Semeniška ul. 7) javna razprava o goriškem nadškofu Carlu Margottiju. Uvodni poročili bosta imela Luigi Tavano in Giuseppe Dal Pozzo. Giuseppe Dal Pozzo, ki je doma v kraju Alfonsine, kakor pokojni cerkveni dostojanstvenik, se že vrsto let ukvarja s preučevanjem gradiva o Carlu Margottiju, medtem ko Luigi Tavano velja za enega najglobljih poznavalcev Margottija pri nas.

Razprava naj bi pomagala oblikovati bolj popolno podobo goriškega nadškofa in njegovo vlogo na verskem, kulturnem, diplomatskem in političnem področju.

Z zgodovinskim sprevodom v nedeljo

Krminčani so se spomnili na cesarja Maksimilijana

Metalci zastav in razkošne noše med sprevodom v Krminu (foto Bumbaca)

S cesarskim sprevodom, ki spominja na zgodovinski dogodek izprek skoraj pol tisočletja, so se v Krminu v nedeljo popoldne sklenili dnevi osrednjih septembrskih prireditev. Pred enim tednom se je tam zbrala večtisočglava množica na sprevodu vozov ob pokrajinskem prazniku grozdja in vina, nič manj ljudi pa ni bilo niti predvčerajšnjim, ko se je kakih sto nastopajočih v renesančnih kostimih podalo po krminskih ulicah do Trga XXIV. maja. Tja se je na stari kočiji pripeljal tudi cesar Maksimilijan I., ki se ga v Krminu radi spominjajo, ker je daljnega 1519. leta potrdil Krminčanom stare mestne pravice in jih za šest let oprostil davkov. Člani krminske zgodovinske skupine v kostimih iz začetka šestnajstega stoletja in renesančne plesne skupine so korakali med mažoretkami, konjeniki iz Corna di Rosazzo, godbo in plesno skupino iz Friesacha v Avstriji, sokolarji z ronškega letališča ter metalci zastav iz Palmanove. Zgodovinsko gledano je bila to zmešnjava obdobij in noš, spektakel in slikovitost pa nista manjkala.

Na trgu, kjer se je končal sprevod, je bila zgodovinska predstava z nastopom metalcev zastav in obujanjem spomina na nekdanje "boljše" čase. Maksimilijan je prebral besedilo nekdanjega odloka, renesančni plesni ansambel pa je pod vodstvom Patrizie Caneparo, ki je tudi režirala celotno manifestacijo in sprevod, uprizoril nekaj antičnih plesov.

Naravna zanimivost blizu Idrije

Divje jezero so že v 19. stoletju obiskovali raziskovalci in kralji

Topli jesenski dnevi so kot nalašč za krajši izlet v naravo, morda v gozd, ki žari v živih barvah, morda na krajšo planinsko turo. Če se vam bo zahotelo enega in drugega izkoristite priložnost in si oglejte znano Divje jezero pri Idriji, zanimivost, ki je že od nekdaj zbujala zanimanje doma in na tujem. Zaradi botaničnega slovesa je jezero leta 1838 obiskal saški kralj Friederick Avgust II., še pred njim pa nemški baron Hoppe. To jezero so v tem in že v prejšnjem stoletju raziskovali številni naravoslovci, a kljub temu mu še niso prišli do živega. Lahko bi rekli, da je to klasično ozemlje slovenskega naravoslovja. Sem so namreč zaradi rudnikov živega srebra prihajali službovat številni tuji naravoslovci. Med najbolj znanimi sta I. A. Scopoli in B. Hacquet. Njima so sledili domači naravoslovci, ki so bili rojeni v Idriji: F. Hladnik, H. Freyer, K. Dežman in J. Glowacki.

Divje jezero leži ob severnem vznožju Črnovrške planote in je najmočnejši kraški izvir na tem področju. S svojimi 70 metri dolžine in 40 metri širine je sploh največji kraški izvir v Sloveniji. Takšen izvir imenujemo tudi vokliški izvir po znamenitem izviru Vaucluse v Franciji.

Do jezera pridemo po cesti ali po sprehajalni poti iz Idrije ob rakah. Ta pot, ki so jo poimenovali pot idrijskih naravoslovcev, se zaključi ob jezu pri Kobili.

Tudi z neprimerno obutvijo boste lahko krenili po stezi, ki je speljana okrog jezera. To je pravi muzej v naravi, saj boste ob vsakem koraku lahko opazili tablice, ki vas bodo opozarjale na to ali ono cvetje. Za ureditev tega muzeja so leta 1972 poskrbeli Prirodoslovno društvo Slovenije, Mestni muzej v Idriji in Zavod SR Slovenije za varstvo narave in kulturne dediščine ob pomoči domačih ter republiških organizacij in skupnosti s področja gozdarstva, kulture iun prometa.

Jezero je dobilo svoje ime po značilnosti, ki jo ima ob daljšem in hudem dežju. Takrat vre namreč voda iz njega, kot da je podivjalo. Jezerska kotanja in izvir sta nastala ob enem izmed prelomov, ki sta vidna v 100 metrov visokih stenah krednega apnenca. Te obdajajo jezero krog in krog, pod steno na dnu jezera pa se začenja poševni, strmo se spuščajoči podzemeljski rov. Na tablicah, ki so tam postavljene, si lahko ogledate manjšo karto, ki nazorno prikazuje prerez rova. Potapljači, ki ga že vrsto let raziskujejo, so 200 metrov od vhoda dosegli že globino 83 metrov. Do konca pa mu niso še prišli. Njegova obokana oblika in prodnata tla sta ugodno naravno okolje za jamske rakce in človeško ribico, ki je značilna predstavnica Dinarskega krasa. Posebnost Divjega jezera je tudi ta, da deluje včasih kot požiralnik. Jezero namreč povezuje z Idrijco najkrajša reka v Sloveniji in sicer 55 metrov dolga Jezernica. Ob narasli vodi teče Idrijca s svojim delom po Jezernici proti jezeru, ki tedaj požira odvečno vodo.

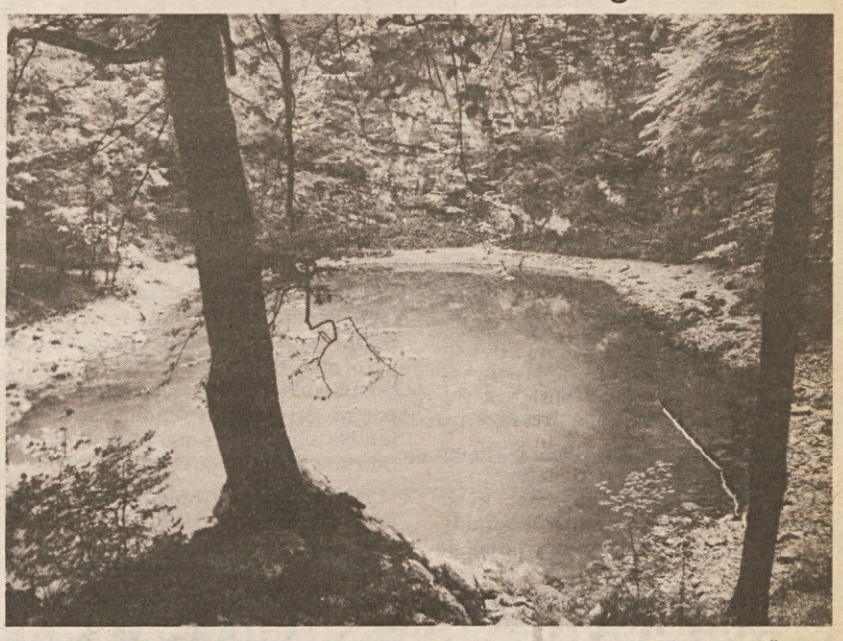

Divje jezero pri Idriji (foto Čubej)

Poleg naravnih znamenitosti nudi okolica Idrije še vrsto spominskih obeležij iz narodnosvobodilne vojne. Partizanska bolnišnica Franja je sicer zaprta zaradi obnove (do pomladi), zato pa si na Vojskem lahko ogledate partizansko tiskarno in grobišče. Zanimiv je tudi obisk idrijskega muzeja z bogatimi zbirkami. (af)

informacije SIP uporabnikom

Sprememba telefonske številke

Družba SIP obvešča, da je od včeraj spremenila telefonske številke približno 800 naročnikom v **goriški občini.** Uporabniki so bili že obveščeni.
Novo številko telefona dobimo tako, da začetno cifro 85 zamenjamo z novo cifro 535, kot izhaja iz sledečega primera:

stara številka	nova številka
85000	535000
85799	535799

Za te naročnike, ki imajo v telefonskem imeniku za leto 1989/90 označeni dve številki, odslej ne bo več veljala v mastnih črkah napisana številka, pač pa tista, ki je v oklepaju.
Za boljšo informiranost uporabnikov bodo uvedli avtomatsko telefonsko tajništvo za dobo enega meseca.

SIPP01/14

GRUPPO IRI STET SIP Società Italiana per l'Esercizio delle Telecomunicazioni p.a.

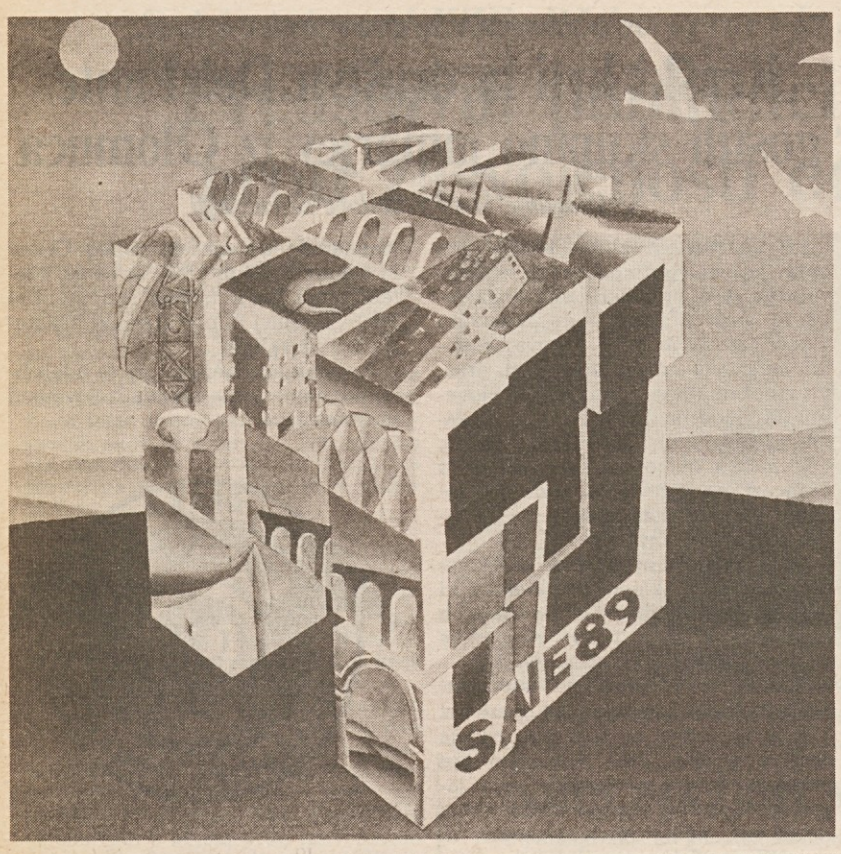

Bologna, 25. – 29. oktobra 1989

Salone internazionale dell'industrializzazione edilizia

Mednarodni sejem gradbene industrializacije

Letos 25. SAIE

Na letošnjem sejmu gradbene industrializacije v Bologni bo sodelovalo nad 1.500 razstavljalcev, od teh več kot 300 iz tujine. Do sejma je še mesec dni, zaradi tega utegne biti število razstavljalcev še večje. Poleg italijanskih razstavljalcev, ki pokrivajo največ razstavnega prostora bodo tu prisotni tudi operaterji iz Avstrije, Belgije, Kanade, Danske, Finske, Francije, Velike Britanije, Japonske, Irske, Izraela, Jugoslavije, Luksemburga, Norveške, Nizozemske, Zvezne republike Nemčije, Nemške demokratične republike, San Marina, Španije, Švice, Švedske in ZDA.

Razstavljali bodo na 216.000 kv. metrih površine, od teh je 76.000 kv. metrov pokritega prostora.

Lani so imeli 140.023 obiskovalcev, od teh jih je 5.012 bilo iz tujine. Na lanskem sejmu so imeli 33 strokovnih posvetov, na katerih je bilo 8.000 udeležencev. Sejem je obiskalo 30 uradnih delegacij iz tujine.

Letos bo sejem praznoval pomembno obletnico. Letošnji sejem je namreč 25. po vrsti.

Tudi kultura na sejmišču

Tudi kultura najde svoje mesto na takšem sejmu kakršen je bolonjski o gradbeni industrializaciji. V sodelovanju z nekaterimi kulturnimi ustanovami in priznanimi arhitekti priredijo več razstav. Ob priliki sejma CERSAIE od 3. do 8. oktobra bo odprta razstava z naslovom "Carreaux di Madoura". Gre za Picassove keramične ploščice. Od 3. oktobra do 19. novembra bo odprta razstava del kiparjev, ki so naredili tudi keramične izdelke. V oktobru bo odprta razstava del arhitekta Carla Scarpe. 7. oktobra bo na sejmišču posvet o vlogi muzejev v Italiji in o potrebi po gradnji novih muzejev.

Stičišče Severa in Juga

SAIE letos beleži 25-letnico uspehov. V tem četrt stoletju se je na področju gradbeništva veliko stvari spremenilo. Gradbeni stroji so prisotni vsepovsod. Število delavcev zaposlenih na gradbiščih je zaradi tega precej manjše od tistega pred kakim desetletjem. Vse več se v gradbeništvu uporabljajo v tovarnah narejeni polizdelki. Pri vsem tem pa je uporaba najrazličnejših strojev vedno bolj nujna.

Seveda je sejem SAIE v Bologni danes čisto drugačen od tistega pred 25-leti. To je tudi razumljivo, saj sejmi so odraz časa v katerem živimo, na sejmih vidimo kako se svet spreminja.

Prvi SAIE je bil leta 1965. Na njem so pobudniki hoteli dati največ poudarka gradbenim polizdelkom, ki so takrat bili še novost. Italijanska industrija je takrat gradbenikom ponujala že polizdelane elemente. Nov sejem v tem pomembnem gospodarskem središču Italije je bil najbolj primerna izložba za te nove izdelke, ki so si takrat v Italiji šele utirali pot.

Z leti je SAIE postal eden najpomembnejših evropskih sejmov na področju gradbeništva. Največje zanimanje za to kar bomo na njem videli je seveda v Italiji. Ker pa so italijanska gradbena podjetja med tistimi, ki veliko gradijo v tujini, še zlasti v tretjem svetu, je bilo čisto normalno, da so se za sejem pričeli zanimati tudi tujci. Sejem zanima proizvajalce gradbene tehnike iz razvitih držav, ki hočejo tem potom prodreti tudi v tretji svet. Sejem pa zanima tudi gradbenike in naročnike del iz dežel tretjega sveta, saj tu vidijo kdo jim bo lahko nudil pomoč pri gradnji nujnih infrastruktur. Na sejemskih dneh pride do koristnih srečanj in pogovorov.

Tudi sejmišče v Bologni se je v teh letih razvijalo in širilo. Danes je to zelo sodobno središče opremljeno s pisarnami, ki jih nudijo razstavljalcem, z dvoranami za razne posvete in kongrese, opremljeno je z vsemi servisi, vključno seveda bankami. Poslovni ljudje tu imajo veliko prostora, da sklepajo pogodbe, kot da bi bili doma. Z vsemi napravami so povezani z vsem svetom.

Sejemski prostor je danes zelo velik: 216.000 kv. metrov razstavne površine, od teh kar ena tretjina v paviljonih.

Razstavljalci so na sejmu SAIE od 25. do 29. oktobra so zasedli ves razpoložljivi prostor. Prav zaradi tega je že pred leti bilo treba nekatere specializirane razstave prenesti na drug datum. Rodila sta se tako dva nova sejma, ki hodita vsak svojo pot, pa čeprav sta povezana z matičnim.

Letos od 3. do 8. oktobra bo sejem CERSAIE. Na njem bodo razstavljali keramične izdelke, ki pridejo v poštev predvsem pri opremi kopalnic in kuhinj. Izdelke bodo razstavljali na 105.000 kv. metrih v glavnem pokrite površine. Razstavljalcev bo 900. Lani je ta sejem obiskalo 97.901 ljudi.

Prihodnjo pomlad, od 14. do 18. marca 1990, pa bo na sporedu sejem SAIEDUE. Razstavljalcev bo nad tisoč. Letošnjo pomlad so imeli 124.164 obiskovalcev.

Lani kar 80 odstotkov

Obiskovalci - strokovnjaki

Lani so na sejmu SAIE imeli 140.023 obiskovalcev, od teh 5.012 iz tujine. Leto prej je obiskovalcev bilo 129.250, od teh 4.027 iz tujine. Kar velja pri tem poudariti je dejstvo, da je tolikšno število obiskovalcev prišlo na sejem v pičlih petih dneh. Tudi letos bo sejmišče odprto samo pet dni.

Kar velja pri vsem tem povedati, je to, da ne gre za sejem, kjer so na ogled izdelki široke potrošnje. Na ta sejem obiskovalci ne pridejo zato, da bi tam preživeli nedeljsko popoldne, si ogledajo to kar je razstavljenega, poslušali nekaj glasbe in tam povečerjali. Na sejem SAIE obiskovalci pridejo, da se seznanijo z novostmi na področju gradbene industrializacije, da tu sklenejo pogodbe.

Zaradi tega so obiskovalci naprošeni, da izpolnijo vprašalno polo na kateri označijo tudi svoj poklic. Lani je bilo 22,4 odstotkov obiskovalcev gradbenikov. Arhitektov je bilo 6 odstotkov, inženirjev 6 odstotkov, geometrov 14,3 odstotkov, gradbenih strokovnjakov 1,8 odstotkov, trgovcev 8,1 odstotkov, inštalaterjev 4,5 odstotkov, trgovskih posredovalcev 6,5 odstotkov, zastopnikov servisnih podjetij 5,1 odstotka, zastopnikov javnih ustanov 5 odstotkov. Le nekaj manj kot dvajset odstotkov obiskovalcev je bilo takih, ki so na sejem prišli iz gole radovednosti.

Na letošnjem sejmu pričakujejo prav tako kvalificirane obiskovalce. Na sejmu bodo razstavljali stroje in naprave, ki so danes zanimivi in potrebni v gradbeni dejavnosti. Italijanska in tuja industrija bosta tu prikazali najbolj sodobne izdelke.

Jesenski mednarodni zagrebški velesejem

OD 18. DO 24. SEPTEMBRA

Dežela Furlanija-Julijska krajina je tržaški Trgovinski zbornici tudi letos poverila nalogo, da organizira sodelovanje naše dežele na Jesenskem mednarodnem zagrebškem velesejmu, in to predvsem glede na veliko zanimanje, ki so ga pokazala podjetja iz tržaške pokrajine za udeležbo na tem pomembnem srečanju z jugoslovanskimi partnerji.

Razstavni prostor kot po navadi obsega reprezentančni del z uradom za informacije in razstavni del, v katerem se kolektivno predstavljajo podjetja iz naše dežele.

Želimo si, da bi tudi ta udeležba predstavljala konkretno spodbudo za začetek novih poslovnih odnosov in za pospešitev ekonomskega sodelovanja Jugoslavije s kvalificiranimi proizvodnimi in posredniškimi podjetji iz naše dežele.

Pa poglejmo seznam podjetij, ki bodo zastopana na razstavnem prostoru Furlanije-Julijske krajine v Zagrebu:

ASEM S.p.A.
Obrtna cona
33030 BUIA (VIDEM)
Tel. 0432/9671 R.A. Tlx. 450608
Fax 0432/960282
Sektor dejavnosti: personal kompjuter in dodatki

BANCO DI ROMA
Korzo Italia 15
34122 TRST
Tel. 040/6781 Tlx. 460003 BRM TS I
Sektor dejavnosti: bančne službe

BAREGEL
Ul. Rittmeyer 12
34134 TRST
Tel. 040/363020 Fax 040/363020
Sektor dejavnosti: stroji za kavo, sladoled, naprave za bar

IMP.EL. di Zuccoli Fabio
Ul. sv. Frančiška 16
34133 TRST
Tel. 040/772211
Sektor dejavnosti: varnostne naprave proti vdorom in požarom, videokontrola, avtomati za vrata in vhode

INDUSTRIA TORREFAZIONE CREMCAFFE' TRIESTE S.r.
Ul. S. Pigafetta 6/1
34148 TRST
Tel. 040/810351, Tlx. 460261
Fax 040/365088
Sektor dejavnosti: pražena kava

NEVAR S.r.l.
Ul. Maiolica 15/b
34129 TRST
Tel. 040/767277 Fax 040/765605
Sektor dejavnosti: stroji in naprave za zlatarne

BERBEX S.r.l.
Ul. Faedis 2
33040 POVOLETTO (VIDEM)
Tel. 0432/679468-679685
Tlx. 451021 RAIF I Fax 0432/679986
Sektor dejavnosti: hladilci za pivo - pre-mix in post-mix - hladilni pulti - kompletne točilne naprave

CIEX si dott. Mario Valastro S.a.s.
Ul. Stuparich 19
34142 TRST
Tel. 040/360626-360662 Tlx. 460115
Fax 040/768805
Sektor dejavnosti: deli karoserij proizvodnje RHIBO, Pianoro (Bo)

FORNIRAD & CENTRO TRIESTINO INFORMATICA
Ul. Conti 9 - Ul. Pascoli 4 - Ul. Cologna 10
34100 TRST
Tel. 040/733332-572106 Fax 040/733332
Sektor dejavnosti: elektronika-informatika in njeni izdelki, materiali in sestavni deli itd.

P.I.L.M. Srl
Industrijska cona Ponte Rosso 9
33078 S. VITO AL TAGLIAMENTO (PN)
Tel. 0434/85031-85032
Sektor dejavnosti: stroji za spajanje lesnih okvirjev

WILMA IMPORT EXPORT
di Fermo C. & C. S.a.s.
Dolina 190
34018 TRST
Tel. 040/228530-228330 Tlx. 460142
Fax 040/228012
Sektor dejavnosti: stroji na splošno, kemijski in tekstilni prozivodi

V ekonomskem okviru, ki je v letu 1988 zabeležil presežek italijanske plačilne bilance v znesku tisoč milijard lir, medtem ko se je trgovinska bilanca zaključila s primanjkljajem 12 tisoč milijard, je splošna menjava z Jugoslavijo dosegla 5.000,469 milijarde lir. Od tega je na uvoz odpadlo 2.959,017 milijarde, na izvoz pa 2.041,451 milijarde lir. Italijanski primanjkljaj je torej dosegel rekordno raven 917.566 milijard lir.

Gospodarstveniki iz tržaške pokrajine upravljajo dober del izmenjave med obema državama, in to predvsem zahvaljujoč dejstvu, da v našem mestu obstojajo kvalificirana in solidna zunanjetrgovinska podjetja, specializirana za blagovno menjavo po načelu kompenzacije (to je poslovnega načina, ki se vse bolj uveljavlja v trgovinskih odnosih z vzhodnoevropskimi državami in tudi z Jugoslavijo) in seveda tudi trajnosti tradicionalnih odnosov, ki jih je porodila zemljepisna lega naše pokrajine in ki jih utrjuje tudi poseben poslovni inštrument, kakršen je avtonomni račun.

Kar zadeva tržaški avtonomni račun, se je do novembra 1988 postopoma potrjevalo utrjevanje naraščanja izmenjave, do katerega je prišlo v letu 1987; vendar pa se je po lanskem novembru - zaradi spremenjenih razmer v Jugoslaviji in še posebno zaradi sprostitve jugoslovanskega uvoza po generalnem računu za široko paleto dobrin - na nek način omejilo zanimanje za poslovanje v obmejnem prometu. Glede na leto prej je ob koncu leta 1988 padec z ozirom na skupno vrednost uvoza in izvoza (ki je dosegla 554,662 milijarde lir) znašal 5,54 odstotka, medtem ko je bil v odstotnih vrednostih še občutnejši padec v prvih osmih mesecih letos: uvoz je upadel za 42,15 odstotka in je dosegel 121.269 milijard, izvoz pa je upadel za 22,29 odstotka in je dosegel 146.453 milijard lir (pri čemer je izvoz prvič presegel uvoz), kar pomeni skupni upad za kar 32,75 odstotka.

Edini pozitivni podatek je tisti, ki se nanaša na saldo avtonomnega računa in ki sedaj znaša 55 milijard lir, medtem ko je še pred letom dosegal 98,5 milijarde lir. S tem se je torej okrepil trend po uravnovešanju med izvozom in uvozom. Problem prevelikega aktivnega salda je večkrat načela tudi Trgovinska zbornica, ki je posredovala svoje predloge za njegovo odpravo. Medtem pa so v teku tudi stiki s predsedstvoma gospodarskih zbornic Slovenije in Hrvaške, da bi skupaj poiskali načine za oživitev inštrumenta avtonomnega računa, zlasti v perspektivi njegove nove in večje vloge v okviru enotnega evropskega tržišča leta 1993, ko bo postal »most« proti vzhodnim državam.

Lanska slika deželne prisotnosti na sejmu v Zagrebu

Tržaška zbornica je pozorno sledila faze ratificiranja izmenjave not do katere je prišlo leta 1984 med tedanjima ministroma za zunanjo trgovino obeh držav Caprio in Bojanićem. Italijanski zakon št. 107 z dne 2.3.1987 je uzakonil ustanovitev mešane medvladne komisije za ekonomsko kooperacijo in za obmejno trgovinsko menjavo. Prvi operativni sestanek te mešane komisije je bil julija 1987 v Trstu. Na drugem, ki je bil maja letos v Novi Gorici, pa je komisija sprejela sklep o ustanovitvi mešanega odbora, ki bi ga sestavljali predstavniki obmejnih trgovinskih oziroma gospodarskih zbornic in katerega naloga bi bila skrbeti za ažurniranje seznamov C in D avtonomnega računa.

Tradicionalno letno zasedanje Italijansko-jugoslovanske in Jugoslovansko-italijanske zbornice, ki bo letos v Trstu, in sicer 9. in 10. novembra, bo spet priložnost za pregled vseh ekonomskih problemov, ki obstajajo med obema državama, in tudi za oblikovanje predlogov za njihovo rešitev.

V okviru skupnosti Alpe-Jadran, ki vključuje tudi jugoslovanski republiki Slovenijo in Hrvaško, vodi tržaška Trgovinska zbornica delovno skupino za tehnologijo, v kateri sodelujejo vse zbornice z območja Alpe-Jadran. Skupina ima v načrtu simpozij, na katerem bi ugotovili možnosti uporabe znanstvenih dognanj in dosežkov v proizvodnem sistemu dežel Alpe-Jadran in se dogovorili, kako to uporabo spodbujati. Simpozij naj bi bil v Trstu, pri njegovi pripravi pa bosta s Trgovinsko zbornico sodelovala tudi Dežela Furlanija-Julijska krajina in Center za znastvene in tehnoške raziskave pri Padričah.

Ta iniciativa je vzporedna s projektom za prenos tehnologije med Bavarsko, Furlanijo-Julijsko krajino in Hrvaško, ki ga finansira Evropska gospodarska skupnost, in tudi z ustanovitvijo centra BIC v Kopru, povezanega s tržaškim BIC, katera sodi v okvir financiranj, zagotovljenih s sporazumom Goria-Mikulić.

Banca Agricola
Kmečka banka
Gorica

Vaš partner v trgovinski izmenjavi med Italijo in Jugoslavijo

GORICA
Korzo Verdi 55
Telefon 0481/3871
Telefax 0481/87335
Telex 460412 AGREST I
461239 AGRBAN I

AVTONOMNA DEŽELA
FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA
izreka dobrodošlico obiskovalcem deželne razstave v italijanskem paviljonu

DEAR01/1
DEAR
IMPORT - EXPORT
E. CRISMANCICH & C.
s. r. l.
ZUNANJA TRGOVINA NA VELIKO
Tovorni terminal Fernetiči - REPENTABOR (Trst)
Tel. (040) 213589 - 213028
Telex 460260 DEAR I
Fax (040) 213589

dott. G. d'Onofrio
UNIVERSAL S. p. A.
IMPORT - EXPORT
OSCAR DELL EXPORT 1970
Uradi: TRICESIMO (Udine) - Italia
Palazzo Esposizioni Morena - Tel. (0432) 852082
Telex n. 450167 Telex n. 450862 Donofrio - Udine - Fax (0432) 852086
Filiala: GORIZIA
Via Paternolli, 11 - Tel. (0481) 34157
Filiala: TRIESTE
Via Roma, 15 - Tel. (040) 65633
Filiala: MONTENERO DI BISACCIA (CB)
Via Frentana - Tel. (0875) 96238
Nerjaveča jekla - hladno in toplo valjena jekla
Magnetne pločevine
Kemični in plastični proizvodi
Kmetijski proizvodi
Komponente za elektromehaniko
Naftni proizvodi
Cinkane in inox cevi

FOR TRANS S.R.L.
ŠPEDITERSKO PODJETJE
DNEVNI ZBIRNI SERVIS ZA
● BLIŽNJI VZHOD
● JUGOSLAVIJO
● VZHODNO EVROPO
CARINSKE KONZULENCE
TERMINAL FERNETIČI - Tel. 040/213831
URAD V NOVEM PRISTANIŠČU HG 71
Tel. 040/308004 - Tlx. 460247 - Tfx 040/214181

Posebna pozornost skupnostim ES, SEV in EFTA, a tudi sodelovanju s Sovjetsko zvezo in državami v razvoju

Zagrebški velesejem gonilo h gospodarskemu razmahu v državi

Jesenski mednarodni velesejem v Zagrebu je nedvomno najpomembnejša tovrstna prireditev v Jugoslaviji, tokrat pa velja zanj tako na domačih kot na tujih tleh še večje zanimanje kot doslej. Pa ne le zato, ker slavi 80. obletnico, temveč tudi in morda predvsem zaradi globokih družbeno-gospodarskih sprememb, ki se začenjajo postopno uveljavljati v naši matici. To se odraža že v številu razstavljalcev - 3.300 iz 77 držav vsega sveta, ki jim je vodstvo sejemske ustanove dodelilo skoraj 380.000 metrov razstavnega prostora - sicer pa v kopici strokovnih posvetov in poslovnih srečanj, tempiranih vseskozi na leto 1993, ko naj bi se rodila Združena Evropa. Jugoslavija se pač pripravlja na izrazito tržno usmeritev gospodarstva, obenem pa tudi na utrditev svoje vloge kot povezovalke zahodnega ekonomskega sistema z vzhodnoevropskim, kjer se mestoma prav tako snujejo novi prijemi. Morda ni napak pripomba, da se premalo govori o postopku prevetritve tudi kapitalističnega aparata; če namreč trdimo, da je realsocialističnemu odklenkalo, potem je treba povedati, da isto velja za paleokapitalizem, kar dokazujejo prizadevanja za njegovo demokratizacijo. Toda povrnimo se k zagrebškemu velesejmu, ki se bo menda kmalu vključil v seznam specializiranih, torej ne več splošnih sejemskih prireditev, ker to narekuje mednarodni razvoj. Sicer velesejem že zajema niz specializiranih manifestacij. Jesenska priredba je namenjena prikazu tehničnih in tehnoloških novosti na proizvajalnem in storitvenem področju, to pomeni, da je sejem pravšnja priložnost za izmenjavo trgovskih informacij ter razvojno-tehnoloških izkustev, kot tudi za navezovanje novih in utrjevanje dosedanjih kooperacijskih sporazumov v vidiku še višjih oblik mednarodnega sodelovanja.

Razstavna pahljača gre od mehanskih konstrukcij in metalurgije do ladjedelstva, elektroindustrije ter kovinsko-predelovalne industrije, od precizne mehanike in optike do kemijske, avtomobilske, lesne in gradbene industrije, od tekstilstva in živilske industrije do gostinstva, turizma in najrazličnejših izdelkov ter opreme za vsakovrstne javne storitve.

Skoraj tri četrtine držav razstavlja kolektivno, to pa so tudi najpomembnejši trgovinski partnerji Jugoslavije: Sovjetska zveza, obe Nemčiji, Italija, Avstrija, ZDA, ČSSR, Poljska, Madžarska, Bolgarija, Romunija, Kanada in Turčija. Tem velja prišteti še kakšnih 40 držav v razvoju iz Azije, Afrike in Latinske Amerike; njihovo število je tokrat precej večje, kar pripisujejo dejstvu, da je Jugoslavija imela v gosteh 9. vrh neuvrščenih. Vsi ti razstavljalci imajo na sejmišču na voljo neoporečno organiziran Poslovni center. V okviru vsakoletne posebne predstavitve ene od nastopajočih držav (industrijska proizvodnja in uspehi na znanstvenem, kulturnem in drugih področjih) je zdaj na vrsti Sovjetska zveza; osrednji razstavni stand je namenjen Moskvi, v četrtek pa bo okrogla miza "Marketing in nove oblike gospodarskega sodelovanja med sovjetskimi in jugoslovanskimi podjetji". Izrecno pozornost je sejemska ustanova posvetila Evropski gospodarski skupnosti, Evropski skupnosti za svobodno trgovino (EFTA) in vzhodnoevropskemu Svetu za vzajemno gospodarsko pomoč; razlogi za to tičijo v naših uvodnih mislih in seveda v okoliščini, da so končno padle pregrade med Evropsko skupnostjo in njeno nekakšno "inačico" v vzhodnem delu naše celine. Jugoslovanskih razstavljalcev je 2.120.

DRAGO GAŠPERLIN

ZTT EST

EDITORIALE STAMPA TRIESTINA s.p.a.

ZALOŽNIŠTVO TRŽAŠKEGA TISKA d.d.

34137 TRST - UL. DEI MONTECCHI 6
Tel.: (040) 7796677
Telex: 460270 EST I
Fax: (040) 773715

Filiala: GORICA
UL. RABATTA 1/3
Tel.: (0481) 530532
Telex: 460366 EST GO
Fax: (0481) 31009

KOMERCIALNI SEKTOR:

izvoz - uvoz:

- repromateriala za grafično, kartonažno in papirno industrijo
- grafičnih strojev, časopisov
- splošnega blaga v okviru avtonomnih računov TRSTA in GORICE

BCTKB **BANCA DI CREDITO DI TRIESTE TRŽAŠKA KREDITNA BANKA**

ZANESLJIV PARTNER V PROSTORU

ALPE-ADRIA

TRST - Ulica Filzi 10

RESCO S.R.L.

Sedež: 34133 TRST — Ul. Cicerone 8
Tel. 040/362301 — p. p. 901

Filiala 34170 GORICA — Drev. XXIV. maj 1
Tel. 0481/31659 — 32173
Telefax 0481/81965
Telex 460857

LESENE ZASTEKLITVE

hobles

okna vseh vrst in velikosti si lahko ogledate pri

ŽELEZNINI **TERČON**

Zastopnik za Trst
NABREŽINA 124 - Tel. 200122

OMNIACOMMERCE

di S. Savarin

IMPORT — EXPORT — ZASTOPSTVA

TRST - Ul. F. Severo 21
Tel. (040) 360380 - 360614
Telex 460129 OMNIAC I

Filiala: GORICA
Ul. Carducci 28/7
Tel. (0481) 30366

DILA

S. r. l.

IMPORT - EXPORT

MEDNARODNA DISTRIBUCIJA LESA IN LESNIH PROIZVODOV

34132 TRST - Ul. Ghega 3 - Tel. (040) 62088/64310/64677
Tlx 460442 DILATS - Fax (040) 362595 - P.I. in C.F. 00519540322

SIAT SERVIZI INDUSTRIALI AUTO TECNICI

IMPORT - EXPORT - ZASTOPSTVA

TRST - Ul. F. Severo 21
Tel. (040) 362684

FILIALA V GORICI: Ul. Carducci 28/7
Tel. (0481) 31669

IMSA

UVOZ - IZVOZ ZASTOPSTVA

34070 Sovodnje (GO)
Case Sparse 76
Tel. 0481/20181
Telex 460639 IMSAGO I
Fax 0481/521388

- **STEKLO ZA GRADBENIŠTVO IN POHIŠTVO:** float, refleksno, ornamentno, izolacijsko, kaljeno, ogledala itd.
- **STROJI IN ORODJE ZA STEKLARJE**
- **LASTNA PROIZVODNJA:** izolacijska stekla, silikonska tesnila

Strokovna srečanja in Dnevi

TOREK, 19. SEPTEMBRA

10.00-15.00 Dan jugoslovanske steklarske in keramične industrije.

10.00-17.00 Flexibox SpA Milano - predstavitev.

11.00 Dan Sovjetske zveze.

12.00 Dan Združenih držav Amerike.

13.00 Dan Zvezne republike Nemčije.

15.00 Chemolimpex, Budapest — predstavitev.

19.00 Dan Ljudske demokratične republike Koreje.

SREDA, 20. SEPTEMBRA

8.00-16.00 Pfisterer, Stuttgart — predstavitev.

10.00-13.00 Autohrvatska - predstavitev podjetja Suzuki.

10.00 Seminar mednarodnega inštituta za prenos tehnologije -Transfer Technology Forum '89 - na temo "Tehnično podjetniške Inovacije in informacije".

10.00-13.00 Okrogla miza na temo "Svetloba in človekovo okolje '89".

10.00-13.00 Jugoazbest, Beograd — predstavitev.

10.00-16.00 Srečanje z gospodarstveniki iz Nemške demokratične republike (Gospodarska zbornica).

10.00-16.00 Srečanje z gospodarstveniki iz Poljske (Gospodarska zbornica).

11.00 Dan Sovjetske zveze (nadaljevanje).

11.00 Dan Evropske skupnosti za svobodno trgovino - EFTA.

12.00 Zrak, Sarajevo — predstavitev.

17.00 Dan Avstrije.

ČETRTEK, 21. SEPTEMBRA

9.00-18.00 Transfer Technology Forum — predstavitev dejavnosti Techdata.

10.00-12.00 Dan Evropske skupnosti (ES) — okrogla miza o temi "Perspektive za sodelovanje med Evropsko skupnostjo in Jugoslavijo na notranjem tržišču po 1992".

10.00-16.00 Srečanje z gospodarstveniki iz Poljske (Gospodarska zbornica).

10.00-14.00 Dan gospodarstva v Dalmaciji in okrogla miza o Sovjetski zvezi.

10.00-13.00 Kroni, Beograd — predstavitev.

10.00-12.00 Sintal, Zagreb — predstavitev in proučitev novih proizvodov.

10.00-13.00 RO Industrija hidraulike i pneumatike, Trstenik — predstavitev.

11.00-13.00 Kontaktor, Beograd — predstavitev.

12.00-13.00 Dan Evropske skupnosti — tiskovna konferenca.

14.00-17.30 Dan Evropske skupnosti — posvet o temi "Evropska skupnost in standardizacija".

PETEK, 22. SEPTEMBRA

8.00-18.00 Transfer Technology Forum — predstavitev dejavnosti Techdata.

9.00-16.00 Sefag, Švica — predstavitev.

10.30 Sestanek med vodstvi sejemskih ustanov na območju Skupnosti Alpe-Jadran.

SOBOTA, 23. SEPTEMBRA

9.00-18.00 Transfer Technology Forum predstavitev dejavnosti Techdata.

NEDELJA, 24. SEPTEMBRA

9.00-18.00 Transfer Technology Forum predstavitev dejavnosti Techdata.

RESI01/1

resim

ZASTOPSTVA
UVOZ
IZVOZ

Resim s.r.l.
Predstavništva - izvoz - uvoz
34133 Trst - Ul. Cicerone 8 - p. p. 101

Tel. 040/362676-362286-362397-362973
Telex 460561 Resim I
Telefax 040/361839

Filiala v Gorici
Ul. degli Orzani 16

BANCA DEL FRIULI

Družbeni sedež in glavna direkcija:
VIDEM (UDINE), Via Vittorio Veneto 20

POSLOVALNICE:
TRST (TRIESTE) — Via Rossini 14
Via del Roncheto 28
GORICA (GORIZIA) — Corso Verdi 125
TRŽIČ (MONFALCONE) — Piazza Cavour 22
KRMIN (CORMONS) — Piazza Libertà 1
ČEDAD (CIVIDALE) — Piazza Diaz
TARČENT (TARCENTO) — Via Udine
TRBIŽ (TARVISIO) — Piazza Unità 17

MENJALNICA

FARCO s.r.l.
FINE CHEMICALS

34132 TRST
Ul. del Lavatoio 4
Tel. (040) 365424
Tx: 461012 FARCO I
Fax (040) 363918

PETROKEMIJA
KEMIJA
FARMACEVTIKA

Filiala v Gorici:
Ul. Trieste 160
Tel. (0481) 20769

VENE01/1

Veneta
import - export
Pizzi Rita

TRGOVINA NA DEBELO
IN ZUNANJA TRGOVINA
Z MESOM IN KMETIJSKIMI PROIZVODI

TRST — Ul. Mazzini 18
Telefon (040) 65946 — Telex: 461030 VENETA I

NEVA01/3

nevar system s.r.l.

Ul. Flavia 21 — Ul. Follatoio 8
Tel. 818075 — T R S T

— zlatarska mehanska industrija
— metrska proizvodnja verižic in zlatih polizdelkov 585 in 750
— demonstracija novih strojev za predelavo zlata
— obrat za sestavljanje švicarskih ur

NEVAR S. R. L.
Ul. Maiolica 15/b
Tel. 767277
— popolna izbira orodja za urarje in zlatarje

NEVAR2 S. R. L. zlatarna
Ul. Roma 11
— prodaja na drobno

TECH01/2

TECHNA
S. R. L.
IMPORT - EXPORT

T R S T — Ulica Ghega 2
Tel.: (040) 64535 - 64449
Telex: 460517 TECHNA I
Fax (040) 361634

WIL01/1

WILMA S. A. S.
IMPORT - EXPORT

Dolina 190
Tel. (040) 228530 - 228012
Telex: 460142 WILMA I

adriimpex D. D.
UVOZ-IZVOZ PREDSTAVNIŠTVA

POOBLAŠČENI IZVOZNIKI

IVECO FIAT LANCIA PIRELLI COMETTO

34132 Trst, Ul. Geppa 9, tel. 040/68802 - Telex 460231 ADEXI - Fax (040) 68227
34170 GORICA, Korzo Verdi 51, tel. 0481/33576

ALPE02/3

ALPEXPORT srl
IMPORT - EXPORT
TRST

Legalni sedež:
Ul. Rossetti 111 — Tel. (040) 393955, 394001, 394002
Fax (040) 394022
Tlx 460371 ALPTSI

Filiala: Gorica - Ul. del Faiti 15
Tel. (0481) 533000

STAB01/1

NUOVA stab snc
LA CIMBALI S.p.A
stroji za kavo
ata
pomivalni stroji
ugolini...
hladilne naprave za pijače
SIMAG S.p.A.
izdelovalci ledu

Ul. Conti 4/a — TRST
Tel. 768658

RHENINGHAUS s.r.l.
stroji za rezanje in mletje
cosdep
zračni prezračevalniki
BERTO'S
mikrovalovne pečice, žar plošče, stroji za cvrtje
MBM
naprave za velike kuhinjske obrate, hladilne komore

Prodaja in servis za opremo gostinskih lokalov, restavracij in podjetij za prehrano.

Podjetje Glauco Boscarolli

IBM Pooblaščenec
Personal Computer

Že 30 let v Tržiču prodajamo pisarniško opremo: OLIVETTI, SHARP, ITALTEL TELEMATICA, AMSTRAD.

PISALNI STROJI - FOTOKOPIRNI STROJI - REGISTRSKE BLAGAJNE in PROFESIONALNI RAČUNALNIKI s programsko tehnično opremo.

Nudimo tudi osebne računalnike IBM PS/2

Ul. Roma 19 - 34074 TRŽIČ - Tel. 0481/74295

AGRA01/1

agrar S.R.L.
IMPORT - EXPORT
ZASTOPSTVA

TRST
Ul. Valdirivo 19
Tel. (040) 631900, 631846
Telex 460195

Po petem kolu italijanske nogometne A lige

Maradona spet opravil čudež

Peto kolo italijanske nogometne A lige prinaša vrsto presenetljivih izidov, ki pa le potrjujejo vrednost nekaterih enajsteric, ki so se sedaj nekoliko potuhnile. Tu mislimo predvsem na Inter, Atalanto, Lazio in Udinese. Trapattonijevi varovanci so namreč premagali do sedaj vodeči Juventus, ki pa je vseeno zaigral na svojem (zadovoljivem) nivoju. Za Inter sta zadetka dosegla Klinsmann in Matthaüs, ki bosta tudi v bodoče prava nosilna stebra državnega prvaka.

Zelo napeto je bilo v Vidmu, kjer je domača enajsterica igrala zelo solidno, vendar je "le" izenačila z odlično Sampdorio. Garella in tovariši so po prvem polčasu že vodili s 3:0, vendar so jih nasprotniki na koncu neverjetno "ujeli". Odločilen udarec je Videmčanom dal Katanec le štiri minute pred iztekom srečanja. Vsekakor je Udinese dokazal, da je odlična ekipa, ki se bo borila za sredino lestvice in ne pred izpadom.

Verona je v Ascoliju dosegla svojo prvo točko prvenstva, Atalanta pa je doma proti Cremoneseju dokazala, da je ekipa "evropskih" razsežnosti. Roma se je z zmago v Bariju povzpela na drugo mesto skupne lestvice, čeprav ni povsem prepričala, Milan pa je proti Genoi igral neodločeno 1:1. Domači igralci so bili zelo grobi, saj so poslali Massara direkto v bolnišnico, kar je seveda (upravičeno) dvignilo val polemik.

Derbi med Ceseno in Bologno se je zaključil brez zadetkov, čeprav so bili gostje odločno boljši in bi si zaslužili zmago. Lazio je v svoji "brazilski preobleki" odpravil Lecce, "carioca" Amarildo pa je dosegel dva zadetka. Zelo vroče, skoraj "epično", je bilo v Firencah, kjer je domača ekipa že zmagovala proti Napoliju z 2:0. Takrat je v igro stopil Maradona, ki je takoj zgrešil enajstmetrovko. Nenadoma pa je prišlo do preobrata: Napoli je z odločilno pomočjo »el pibeja de oro« dosegel tri gole ter z njimi seveda tudi zmago, ki je pomenila prvo mesto na lestvici, predvsem pa dokončno spravo med Maradono, njegovim trenerjem, vodstvom in seveda navijači. Pravljica se nadaljuje...

IZIDI 5. KOLA: Ascoli - Verona 1:1; Atalanta - Cremonese 2:0; Bari - Roma 1:2; Cesena - Bologna 0:0; Genoa - Milan 1:1; Inter - Juventus 2:1; Lazio - Lecce 3:0; Napoli - Fiorentina 3:2; Udinese - Sampdoria 3:3.

LESTVICA: Napoli 9; Roma 8; Juventus, Milan, Inter 7; Sampdoria, Bologna, Genoa 6; Lazio 5; Fiorentina, Atalanta, Bari, Ascoli, Lecce, Cesena 4; Udinese 3; Cremonese, Verona 1.

PRIHODNJE KOLO (24. 9. ob 15. uri): Ascoli - Inter; Bologna - Genoa; Cremonese - Napoli; Juventus - Bari; Lecce - Udinese; Milan - Fiorentina; Roma - Cesena; Sampdoria - Atalanta; Verona - Lazio.

V drugi italijanski nogometni ligi

Preporod Triestine na Jugu

CATANZARO - TRIESTINA 1:1 (0:0)

STRELCA: Criniti (C) v 47', Russo v 59'.

CATANZARO: De Toffol, Scarfone (v 81' Cotroneo), Piccinno, Rispoli, Corino, Miceli, Borello, De Vincenzo, Rebonato (v 46' Criniti), Bressi, Palanca.

TRIESTINA: Gandini, Polonia, Butti, Costantini, Giacomarro, Cerone, Danelutti, Papais, Russo (v 68' Lenarduzzi), Trombetta (v 87' Drioli), Di Rosa.

Le kdor pade, se lahko nato spet pobere, pravi stari pregovor, v katerem je seveda dosti modrosti. Tržačani so pred več kot tednom dni "sramotno" izgubili doma s Foggio, v nedeljo pa so na "težkem" igrišču v Catanzaru iztržili izredno dragoceno točko predvsem za razpoloženje igralcev, ki so dokazali, da so pravi drugoligaši in ne le kandidati za hiter izpad iz lige.

Od ostalih izidov bi omenili gladko zmago Torina proti Pescari s "stratosferičnim" izidom, zmago Pise v "prvoligaški" tekmi proti Comu in prepričljivo zmago Altobellijeve Brescie nad odlično Messino.

IZIDI 4. KOLA: Barletta - Cosenza 1:1; Catanzaro - Triestina 1:1; Foggia - Avellino 1:2; Licata - Cagliari 1:0; Messina - Brescia 0:2; Monza - Reggiana 1:0; Padova - Reggina 1:1; Parma - Ancona 1:1; Pisa - Como 1:0; Torino - Pescara 7:0.

LESTVICA: Torino, Avellino 6; Pisa, Brescia, Messina, Parma 5; Padova, Como, Reggiana, Catanzaro, Reggina, Ancona, Monza 4; Foggia, Licata, Barletta, Cagliari, Triestina, Pescara 3; Cosenza 2.

PRIHODNJE KOLO (24. 9.): Ancona - Messina; Avellino - Pisa; Barletta - Foggia; Brescia - Licata; Cagliari - Monza; Como - Torino; Cosenza - Pescara; Padova - Parma; Reggiana - Triestina; Reggina - Catanzaro.

Od jutri kotalkarsko SP v Roccarasu

Nastopa tudi S. Kokorovec

ROCCARASO (L'Aquila) — Že včeraj so se v športni palači v Roccarasu začele priprave na začetek jutrišnjega svetovnega kotalkarskega prvenstva, ki bo trajalo do nedelje in se ga bo udeležilo 165 tekmovalcev iz 23 držav.

Italijo bo med drugimi zastopal tudi Poletov kotalkar Samo Kokorovec. Kokorovec se na treningih v Abrucih mudi že teden dni, v nedeljo pa se mu je pridružil še njegov trener Peter Brlec. Na državnem prvenstvu je letos naš tekmovalec osvojil bronasto kolajno v obveznih likih, evropskega prvenstva pa se letos ni udeležil, zato je SP priložnost, da konča sezono z novim odmevnim uspehom in lahko rečemo, da ima tudi letos vse možnosti, da stopi na zmagovalni oder, čeprav je favorit prvenstva branitelj naslova svetovnega prvaka Sandro Guerra, ki celo računa na zlato kolajno v vseh treh disciplinah: obveznih likih, prostem programu in kombinaciji.

V ženski konkurenci je favoritinja Italijanka Raffella Del Vinaccio, med dvojicami pa bosta na tem SP opravila krstni nastop evropska prvaka Sabrina Flocco in Alberto Luglio.

V nedeljo ob 15. uri bo ekshibicija prvakov v raznih disciplinah.

Brez gola proti skromni Opitergini

Medla igra Pro Gorizie

PRO GORIZIA - OPITERGINA 0:0 (0:0)

PRO GORIZIA: Pelosin, Stacul, Tallandini, Urdich, Frio, Sartore, Cotterle, Iuculano (Trevisan v 58'), Nadali, Del Zotto (Giacometti v 55'), Giacomin.

OPITERGINA: Zambon, Marzola, Piovesan, Lescarin, C. Perisinotto, Doriano, Antonello, Serafin (Cadamuro v 87'), Franca (Pattaro v 18'), Bincoletto.

SODNIK: Panseri iz Milana.

Igralci Pro Gorizie so v prvem letošnjem domačem srečanju remizirali proti skromni Opitergini. Trevisanovi varovanci so prikazali precej medel nogomet, saj je še dalje bilo opaziti neiugranost med igralci. Začetek srečanja je bil spodbuden, saj so gostje že v tretji minuti za las zgrešili gol s Franco. Toda v nadaljevanju je "zagospodarila" bleda igra, ki je močno načela živce gledalcev. Pro Gorizia je sicer pred koncem srečanja le ustvarila dve zreli priložnosti: v 75. minuti je namreč Sartore po lepem predložku zanesljivo streljal na vrata, toda vratar Zambon je bil na mestu, deset minut kasneje je Sartore ponovno streljal v vrata, a tokrat je strel nenamerno zaustavila nasprotnikova roka. Igralci Pro Gorizie so proti koncu srečanja res imeli več od igre, toda kljub veliki požrtvovalnosti jim ni uspelo doseči zmagovitega gola.

OSTALI IZIDI 2. KOLA

Caerano - Pordenone 5:0, Pievigina - Sedico 2:0, Fontanafredda - Giorgione 1:1, Ponte di Piave - Mira 0:1, Sacilese - Conegliano 1:1, Salzano - Monfalcone 2:2, San Donà - Centro del Mobile 1:2, Venezia - Montebelluna 0:0.

LESTVICA

Mira 4, Caerano, Montebelluna, Pievigina, Monfalcone, Salzano in San Donà 3, Conegliano, Giorgione, Pro Gorizia in Venezia 2, Sacilese, San Donà, Opitergina, Sedico, Fontanafredda in Pordenone 1, Ponte di Piave 0.

PRIHODNJE KOLO

Monfalcone - Pro Gorizia.

Balinarsko EP v Pazinu

Italija prvak Jugoslavija 3.

PAZIN — Na evropskem balinarskem prvenstvu je zlato kolajno osvojila Italija, ki je v finalu za 1. mesto po hudem boju z 8:6 premagala Francijo. Jugoslovani, ki so bili pred dvema letoma v Saluzzu drugi, so se morali zadovoljiti s tretjim mestom. v malem finalu so z 10:2 odpravili Monako.

Bubka spet v formi

PADOVA — Na atletskem mitingu v Padovi je Sovjet Bubka v skoku s palico dosegel znamko 5,80 m, nato pa je zaman skušal izboljšati svetovni rekord na višini 6,07. V teku na 800 je bila Jugoslovanka Čolovićeva druga (2'03"72) za Angležinjo Bakerjevo.

Camporese prvak

BOLOGNA — Camporese je novi državni teniški prvak. V finalu je premagal Caneja, ki je odstopil v začetku tretjega niza pri vodstvu nasprotnika s 7:6, 7:5. Ženski finale: Mugnai - Farina 1:6, 6:4, 6:0.

Drevi 2. kolo italijanskega košarkarskega pokala

San Benedetto in Stefanel na domačem igrišču

Bosinijevi varovanci bodo drevi gostili močno peterko Knorr iz Bologne. Srečanje spada v okvir 2. kola italijanskega pokala in je zadnja predprvenstvena preizkušnja - v nedeljo bodo namreč igralci San Benedetta gostili v Fabrianu. V prvem srečanju italijanskega pokala so Goričani tesno izgubili proti Alnu iz Fabriana, medtem ko so Bolonjčani prepričljivo odpravili Cantine Riunite.

Knorr je gotovo favorit za prestop v nadaljnji krog tekmovanja, zato bo Bosinijevim varovancem nedvomno trda predla. Domačini bodo nastopili v popolni postavi, saj bo spet igral Ponzoni, ki si še zdravi poškovani gleženj, in Borsi, ki se je poškodoval med treningom. Srečanje si bo najverjetneje ogledalo kar lepo število ljubiteljev košarke, saj je zanimanje za letošnjo ekipo v Gorici res precejšnje. Moštvo je verjetno bolj homogeno od lanskega. Bosini namreč razpolaga z večjim številom rutiniranih in sposobnih igralcev.

Doma bo nastopil tudi Stefanel, in sicer proti ekipi Pallacanestro Livorno. Protislovna igra Stefanela v predprvenstvenem obdobju ne omogoča nikake napovedi, jasno pa je, da Tanjević računa na zmago, saj bo Livorno v prihodnji sezoni igral, tako kot Tržačani, v A-2 ligi. Uspeh bi tudi bolj motiviral igralce pred uvodnim domačim prvenstvenim nastopom z Jollyjem.

Uspeh Scavolinija in Jugoplastike

BOLOGNA — Na košarkarskem turnirju v Bologni je zmagal Scavolini, ki je v odločilnem srečanju tretjega dne s 107:80 (Daye 35, Cook in Magnifico 21) premagal domači Knorr. Enimont pa je s 100:85 (Fantozzi 20, McAdoo 33) odpravil Philips.

Turnir v Caserti pa je osvojila Jugoplastika. Izidi zadnjega dne: Jugoplastika - Makabi 83:76 (39:42), Stroitel - Aris 106:95, Phonola - Partizan Beograd 88:62. Končni vrstni red: 1. Jugoplastika, 2. Makabi, 3. Stroitel, 4. Aris, 5. Phonola, 6. Partizan BG.

Divac ne gre v vojsko

BEOGRAD — Mestni sekretariat za obrambo Beograda je ugodil prošnji košarkarja Divca in ZTKO Jugoslavije za odložitev služenja vojaškega roka za dobo enega leta. Divac, ki bo v prihodnjih treh sezonah igral za NBA moštvo Lakers, bi moral obleči vojaško suknjo danes. Prošnjo za odložitev bo Divac lahko obnovil tudi prihodnje leto.

V motociklističnem razredu do 500 ccm

Lawson četrtič prvak

GOIANIA — Američan Eddie Lawson je že četrtič osvojil naslov svetovnega prvaka v motociklističnem razredu do 500 ccm in je zdaj po številu naslovov le za legendarnim Italijanom Agostinijem.

Na VN Brazilije je zmagal njegov rojak Schwantz, a Lawson se je uvrstil pred Raineyem, ki je bil njegov še edini tekmec v boju za končno zmago.

V četrtlitrskem razredu je prepričljivo zmagal Italijan Cadalora.

500 ccm: 1. Schwantz (suzuki); 2. Lawson (honda) po 2"; 3. Rainey (yamaha) po 11". **Končna lestvica SP:** 1. Lawson 228; 2. Rainey 210; 3. Sarron 165,5; 4. Schwantz 162,5; 5. Magee 138,5.

250 ccm: 1. Cadalora (yamaha); 2. Shimizu (honda) po 0"150; 3. Reggiani (honda) 0"796. **Končna lestvica SP:** 1. Pons 262; 2. Roth 190; 3. Cornu 187; 4. Cardus 162; 5. Cadalora 127.

Zmagoslavje toyote

PERTH — Drugič zapored je Lancia (po 12 zaporednih zmagah) na preizkušnji za rallyjski SP ostala praznih rok. Na Finskem je zmagala mazda, v nedeljo v Avstraliji pa toyota, ki jo je upravljal Finec Kankkunen.

VRSTNI RED: 1. Kankkunen (toyota); 2. Eriksson (toyota) po 1'07"; 3. Alen (lancia delta) 2013"; 4. Fiorio (lancia martini) 5'01".

V 1. jugoslovanski nogometni ligi

Olimpija zastreljala kar 4 enajstmetrovke

Posebej za Primorski dnevnik
FRANCI BOŽIČ

V 7. kolu jugoslovanske prve lige sta bila v ospredju pozornosti derbija v Beogradu in Zagrebu, v katerih sta se med seboj pomerila srbska in hrvaška člana velike četverice. C. zvezda je nepreprič ljivo premagala Partizana z 1:0, Dinamo pa na podoben način Hajduka z 2:0, oba derbija pa sta razočarala 80.000 oziroma 50.000 gledalcev.

Beograjski štadion Marakana je bil dolgo zavit v meglo, navijači so namreč na njem priredili pravi ognjemet z najrazličnejšimi pirotehničnimi pripomočki. Partizan je bil po igri boljši, toda pot do zmage mu je preprečil slabi sodnik Šipka, ki je razveljavil povsem regularen gol Bogdanovića, prikrajšal pa ga je še za enajstmetrovko. Da bi bila Partizanova nesreča večja, je Zvezdin rezervist Lukić dosegel edini gol prav v zadnji minuti. Finale je bil v znamenju incidentov, gledalci so vdrli na igrišče, delno uničili semafor, poškodovali klubske prostore, znani izgrednik Milko Djurovski pa se je lotil tudi sodnika. V Zagrebu je bil Dinamo v hudih težavah s Hajdukom, ki je igral brez najboljšega igralca Andrijaševića, ki se je dan pred tekmo huje ponesrečil v prometni nesreči. Gola so Zagrebčani dosegli v zadnjih osmih minutah, strelca pa sta bila Shala in Z. Boban. Priložnost tekme pa je imel Spličan Bokšić, ki pa je ni izkoristil.

Vse tekme 7. kola so dobili gostitelji, edina izjema pa je bila tekma v Ljubljani, kjer je gostoval tradicionalno neugodni Radnički. Gostje so se dobro branili, Olimpija pa je s skromnim uspehom ves čas napadala, še zlasti udarno v drugem polčasu, ko je gol tako rekoč stalno visel v zraku. Ljubljančani so zapravili kakih 10 priložnosti, v trenutkih največje premoči pa so gostje v nasprotnem napadu prek Višnjića dosegli vodilni gol. Toda le nekaj minut zatem je novinec Zečević z natančnim strelom s 23 metrov izenačil. V silovitih juriših Olimpiji v zadnjih 20 minutah ni uspelo doseči zadetka, mreža gostov je bila namreč kot začarana. Dve minuti pred koncem je sodnik po prekršku nad Židanom dosodil celo enajstmetrovko, toda tudi z bele točke ni bilo gola. Streljal je nerazpoloženi Djukić, čeprav je bil določen Pate. Ta hudi spodrsljaj je povsem demoraliziral Olimpijine igralce. Potem ko se je končalo z 1:1, so bile namreč na vrsti enajstmetrovke, vsi trije igralci Olimpije (Pate, Di. Vrbac in Podgrajski) pa so zgrešili. Tako so Ljubljančani skupno zastreljali vse štiri enajstmetrovke, gostje pa so bili v vseh treh poskusih uspešni in tako je bilo 1:4, Radnički pa je tako osvojil eno točko.

Jutri bo reprezentančni termin, jugoslovanska A reprezentanca bo v Novem Sadu gostila moštvo Grčije. Potem ko so si modri kot prvi zagotovili nastop na SP 1990 v Italiji, pa ta prijateljska tekma ne bo več pomembna, saj bosta tekmi z Norveško v Sarajevu in s Ciprom v Atenah v kvalifikacijah le še formalnosti. Trener Osim je zato za jutri napovedal sestavo brez igralcev iz tujine, v moštvu pa bo menda več igralcev iz moštva mladinskih svetovnih prvakov in domači reprezentanti.

REZULTATI 7. KOLA 1. ZNL: Olimpija - Radnički 1:4 (1:1, 0:0) - po 11 m, Budućnost - Velež 1:0 (1:0), Sarajevo - Rijeka 2:0 (0:0), Rad - Borac 2:0 (0:0), C. zvezda - Partizan 1:0 (0:0), Dinamo - Hajduk 2:0 (0:0), Spartak - Osijek 1:0 (0:0), Sloboda - Željezničar 4:1 (1:1), Vojvodina - Vardar 1:0 (0:0).

LESTVICA: Dinamo 11, Rijeka 9, C. zvezda, Budućnost, Radnički in Željezničar 8, Rad in Sarajevo 7, Olimpija, Spartak, Borac, Hajduk, Osijek, Vojvodina in Sloboda 6, Partizan 4, Velež in Vardar 3.

PRIHODNJE KOLO (24. t. m.): Velež - Vardar, Željezničar - Vojvodina, Osijek - Sloboda, Hajduk - Spartak, Partizan - Dinamo, Radnički - C. zvezda, Borac - Olimpija, Rijeka - Rad, Budućnost - Sarajevo.

totip

1. —	1. Hidden Danger	1
	2. Long Road	2
2. —	1. Xmas	X
	2. Looking love	2
3. —	1. Esangue	X
	2. Fenata	2
4. —	1. Ester mir	1
	2. Faragus	2
5. —	1. Filavio	X
	2. God speed	2
6. —	1. Fullgal	X
	2. Gigino Rc	2

KVOTE

12	19.681.000 lir
11	1.300.000 lir
10	129.000 lir

totocalcio

Ascoli - Verona	X
Atalanta - Cremonese	1
Bari - R oma	2
Cesena - Bologna	X
Genoa - Milan	X
Inter - Juventus	1
Lazio - Lecce	1
Napoli - Fiorentina	1
Udinese - Sampdoria	X
Catanzaro - Triestina	X
Torino - Pescara	1
Trento - Modena	X
Taranto - Catania	1

KVOTE

13 (12.645 dobitnikov)	905.000 lir
12 (156.270 dobitnikov)	72.800 lir

PRIHODNJI STOLPEC TOTOCALCIA: Ascoli - Inter; Bologna - Genoa; Cremonese - Napoli; Verona - Lazio; Juventus - Bari; Lecce - Udinese; Milan - Fiorentina; Roma - Cesena; Sampdoria - Atalanta; Avellino - Pisa; Como - Torino; Torres - Palermo; Forlì - Giulianova.

CALZ02/3
JESENSKE IN ZIMSKE MODNE NOVOSTI VAM NUDI
LA CALZATURA
TRST - ULICA UDINE 3 - TEL. 363452
ZA KOŠARKO
ODBOJKO, TENIS
IN PROSTI ČAS
kronos
PUMA, LUMBERJACK, CANGURO, LOGAN, WRANGLER TER DRUGE ZNAMKE
ŠPORTNIKOM IN ŠTUDENTOM NUDIMO POSEBNE POPUSTE

V nedeljskem uvodnem kolu v 1. amaterski nogometni ligi

Kljub porazu Juventina Radenska zadovoljila

SANGIORGINA - JUVENTINA RADENSKA 3:2 (2:2)

STRELCI: v 1' Dreossi, v 7' Bastiani, v 18' Kaus, v 30' in 72' Finco.

SANGIORGINA: Burba, Comandi, Finco, D'Odorico, Morettin, Pozzar, Andreotti I, Andreotti II, Pentore, Dreossi, Corso.

JUVENTINA RADENSKA: Andreoli, Chizzolini, Bastiani (v 86' Bressan), Trevisan, Krpan, Paziente, Kaus (v 73' Andaloro), Maso, Tabaj, Klanjšček, Furlan.

SODNIK: Zanette iz Aviana. GLEDALCEV: 250.

SAN GIORGIO DI NOGARO — Škoda, res škoda, da je štandreška Juventina Radenska svoj krstni nastop v prvi amaterski ligi sklenila s porazom. Po tem, kar sta ekipi pokazali, bi delitev točk najprimerneje nagradila prizadevanje obeh postav, ki sta si bili v prvem polčasu povsem enakovredni, čeprav so se Štandrežcem ponudile številnejše priložnosti za gol. V drugem delu srečanja pa se je igra delno umirila in domačini so v eni od redkih hitrih napadalnih akcij dosegli zmagoviti zadetek.

Ne glede na končni izid pa gre povedati, da Juventina ni bila nič slabša od domačih, ki že vrsto let nastopajo v tej ligi in se v tej sezoni potegujejo za samo napredovanje. V nedeljski predstavitvi smo poudarili, da je glavna značilnost Sangiorgine hitra igra. To je tudi res, saj so Furlani vse tri zadetke dosegli prav s hitrimi napadalnimi akcijami, ki so se začele nekje na robu kazenskega prostora. Hitri prodor veznih igralcev in napadalcev pa je vsakokrat spravil v težave Juventino Radenska, ki je morala že po minuti igre plačati davek novinca.

Zaradi prekrška nad Dreossijem je sodnik dosodil 11-metrovko. Prednost Sangiorgine pa Štandrežcem ni odvzela moči in že v naslednjih minutah so pokazali, da znajo primerno reagirati.

Okoli 7. minute pa je Paziente iz prostega strela podal na desno stran kazenskega prostora, kjer je Bastiani preigral svojega varovalca in potisnil žogo v mrežo.

Že 3 minute kasneje bi »belo-rdeči« lahko povedli, če bi Furlan (sam pred vratarjem) spretneje izkoristil lepo podano žogo. Sicer za prednost Juventine ni bilo treba dolgo čakati. V 18. minuti je namreč Tabaj s prostega strela lepo »odprl igro« na levo, kjer je Kaus z diagonalnim strelom drugič premagal domačega vratarja.

Že minuto kasneje pa se je štandreški vratar Andreoli odlično izkazal in Pentoreju ubranil strel s 3-4 metrov.

Izenačenje so igralci Sangiorgine dosegli predvsem po zaslugi Andreottija I, ki je preigral več igralcev in lepo podal prostemu Fincu, ki je neubranljivo streljal v vrata.

Pri obeh akcijah, ki sta Sangiorgini zagotovili gol, je treba povedati, da je štandreška obramba prepozno reagirala na hitre prodore domačih igralcev.

V 27. minuti drugega polčasa, potem ko je bila dotlej igra dokaj izenačena, je Finco dosegel zmagoviti zadetek. Sicer bi že minuto kasneje Juventina Radenska lahko izenačila, če bi Andaloro, ki se je znašel sam pred vratarjem, streljal močneje in v smeri vrat.

(Petra)

V 1. AL (skupina A)

Važen remi Valnatisoneja

SANVITESE - VALNATISONE 0:0

VALNATISONE: Specogna, Mlinc (Costaperaria), Urli, Masarotti, Zogani, Billia, Stacco, Specogna I, Secli, Sfiligoj, Clavora.

Proti ekipi, ki je v lanski sezoni še nastopala v promocijskem prvenstvu, so beneški nogometaši iztržili pomemben remi, ki je sad dobre igre predvsem na sredini, kjer so bili igralci iz Špetra Slovenov boljši od domačih.

Ob tem je treba povedati, da so predstavniki Valnatisoneja od 19. minute dalje igrali v desetih zaradi izključitve Urlija.

IZIDI 1. KOLA: Fortitudo - Tavagnacco 0:3, Gemonese - Rauscedo 1:1, Fagagna - Ponziana 3:1, San Sergio - San Daniele 0:2, Cividalese - Pro Osoppo 1:0, Flumignano - Azzanese 1:1, Sanvitese - VALNATISONE 0:0, Codroipo - Tricesimo.

rezultati

1. AMATERSKA LIGA

Skupina B

IZIDI 1. KOLA

Percoto - Portuale	3:0
Varmo - Cordenonese	1:1
Sangiorgina - JUVENTINA	3:2
Corno - Tamai	0:2
Porcia - Costalunga	0:0
Torviscosa - San Canzian	0:1
Fiumicello - Lauzacco	5:2
Visinale - Pro Cervignano	0:2

LESTVICA

Fiumicello	1	1	0	0	5:2	2
Percoto	1	1	0	0	3:0	2
Cervignano	1	1	0	0	2:0	2
Tamai	1	1	0	0	2:0	2
Sangiorgina	1	1	0	0	3:2	2
San Canzian	1	1	0	0	1:0	2
Cordenonese	1	0	1	0	1:1	1
Varmo	1	0	1	0	1:1	1
Costalunga	1	0	1	0	0:0	1
Porcia	1	0	1	0	0:0	1
JUVENTINA	1	0	0	1	2:3	0
Torviscosa	1	0	0	1	0:1	0
Corno	1	0	0	1	0:2	0
Visinale	1	0	0	1	0:2	0
Lauzacco	1	0	0	1	2:5	0
Portuale	1	0	0	1	0:3	0

PRIHODNJE KOLO

Lauzacco - Pro Cervignano, San Canzian - Fiumicello, Costalunga - Torviscosa, Tamai - Porcia, JUVENTINA RADENSKA - Corno, Cordenonese - Sangiorgina, Portuale - Varmo, Percoto - Visinale

2. AMATERSKA LIGA

Skupina E

IZIDI 1. KOLA

CGS - Ruda	0:0
Castionese - PRIMORJE	0:0
Pieris - ZARJA	3:1
VESNA - Gonars	1:0
Paviese - San Vito	0:4
Staranzano - Santa Maria	1:1
Porpetto - Aquileia	1:2
Terzo - Muggesana	1:1

LESTVICA

San Vito	1	1	0	0	4:0	2
Pieris	1	1	0	0	3:1	2
Aquileia	1	1	0	0	2:1	2
VESNA	1	1	0	0	1:0	2
Muggesana	1	0	1	0	1:1	1
Santa Maria	1	0	1	0	1:1	1
Staranzano	1	0	1	0	1:1	1
Terzo	1	0	1	0	1:1	1
Castionese	1	0	1	0	0:0	1
CGS	1	0	1	0	0:0	1
PRIMORJE	1	0	1	0	0:0	1
Ruda	1	0	1	0	0:0	1
Porpetto	1	0	0	1	1:2	0
Gonars	1	0	0	1	0:1	0
ZARJA	1	0	0	1	1:3	0
Paviese	1	0	0	1	0:4	0

PRIHODNJE KOLO (23. 9.)

Aquileia - Muggesana; Santa Maria - Porpetto; San Vito - Staranzano; Gonars - Paviese; ZARJA - VESNA; PRIMORJE - Pieris; Ruda - Castionese; CGS - Terzo.

V uvodni tekmi 2. AL (skupina E)

Vesna dobro začela

VESNA - GONARS 1:0 (0:0)

STRELEC: Naldi v 87'

VESNA: Negrini, N. Sedmak, Ridolfo, Švab (v 45' Podgornik), Rados, Candotti, Barilla, Leonardi (v 75' Ravalico), Kostnapfel, Naldi, Pichierri.

V prvem polčasu je bila tekma precej izenačena, saj sta bili obe ekipi zelo pozorni. Izrazitih priložnosti ni bilo, ker se je igra odvijala na sredini. Križani so le s težavo prevzemali pobudo, ker je Gonars očitno prišel v Križ z namenom, da odnese točko in se je v glavnem samo branil, v drugem polčasu se je stanje spremenilo. Vesna je predvsem po zaslugi nekaterih spretnih igralcev prevladala na sredini in prevzela vajeti igre v svoje roke. Kljub temu pa so bili kriški napadi neurejeni in to se je poznalo, saj so jih gostje zlahkazaustavljali. Vendar se je njihova moč stopnjevala, tako da so se nasprotni branilci zatekali k prekrškom, toda Križani prostih strelov niso znali dovolj dobro izkoristiti. Tudi v tem polčasu gostje niso pokazali nič posebnega, saj so bili v napadu brez moči, tako da vratar Negrini ni imel posebnega dela. Križani so nadaljevali z neurejeno, a napadalno ihto. V zadnjih minutah srečanja so imeli lepo priložnost s kazenskim strelom, toda vratar je žogo odlično ubranil. Nekaj minut pred koncem pa je prišlo do zmagovitega preobrata. Pri strelu s kota je najspretnejši Naldi neubranljivo preusmeril žogo v mrežo. To je bil tudi zadnji omembe vredni dogodek v tej tekmi, v kateri Križani niso pokazali, kaj zmorejo, saj so predvsem v prvem polčasu zapustili bolj medel vtis.

(Andrej Kostnapfel)

Borovi košarkarji v Ljubljani

Prejšnji petek so Borovi člani šli v Ljubljano na tridnevne priprave. Bili so v 14, odsotni so bili le starejši igralci zaradi študijskih in delovnih obveznosti. Borovci so trenirali trikrat dnevno, v nedeljo pa so odigrali trening tekmo z Ježico. Čeprav so izgubili, je trener Žagar izjavil, da so mladinci dobro vadili in program povsem izpeljali do konca. (U. A.)

V 1. kolu 2. AL (skupina E)

Drugi polčas usoden Zarji

PIERIS - ZARJA 3:1 (0:1)

ZARJA: Racman, Antonič, Tognetti, Vercounig, Samec, Jerman, Franza, Kalc, Zeugna, Castellano (v 73' Egon Fonda), Rota (v 83' Damjan Fonda), 12 Sardi, 15 Gregorič.

STRELCI: Zeugna v 26', Murra v 75', Budicin v 80', Peressin v 89'

Prvi prvenstveni nastop se je za zarjane klavrno končal. Potem ko so večji del tekme vodili proti renomiranim domačinom, so proti koncu popustili, tako da so domačini v skopih 15 minutah dosegli tri zadetke in pokopali vse iluzije številnih bazovskih navijačev. Za tak preobrat na igrišču ne bomo iskali veliko vzrokov, saj je povsem na dlani dejstvo, da so nekateri igralci še nepripravljeni, drugi pa, da igrajo vse prej kot disciplinirano, tako da je slika popolna.

Tekma se je začela z rahlo premočjo Zarje, ki je s hitrimi napadi večkrat spravila v velike težave obrambo domačinov. V prvih petnajstih minutah sta se Bazovcem ponudili dve izredni priložnosti, najprej z Zeugno, ki se je predstavil sam pred vrati, toda njegov končni strel je bil prešibak, tako da je branilec le odbil žogo z gol črte, nato pa z Roto, ki pa je streljal naravnost v vratarja. Po teh priložnostih gostov so bili na vrsti domačini, ki so po prostem strelu zadeli vratnico in imeli nekaj zelo lepih priložnosti. Ko se je igra ponovno umirila, je Zarja nepričakovano prešla v vodstvo z Zeugno po lepi akciji Rote. Gol je na domačine deloval kot hladna prha, saj se niso mogli organizirati, tako da je polčas minil brez večjih priložnosti.

V drugem delu tekme je Zarja imela že takoj na začetku izredno priložnost, da podvoji, toda Zeugna je streljal naravnost v vratarja. Domačine je verjetno ta priložnost Zarje predramila, saj so počasi začeli napadati in večkrat je moral Racman odlično posredovati, da je rešil svojo mrežo. Toda v 76. minuti je moral prvič pobrati usnje iz lastne mreže, potem ko je obramba naenkrat zaspala. Minute, ki so sledile, so bile naravnost dramatične za navijače, saj Bazovci niso uspeli niti preiti polovice igrišča. Tako so domačini 6 minut pred koncem dosegli še drugi gol po hudi napaki obrambe, le minuto pred koncem pa je Pieris še potrojil. (Big)

V 1. kolu 2. AL (skupina E)

Primorje zadovoljno s točko

CASTIONESE - PRIMORJE 0:0

PRIMORJE: Savarin, Milani, Husu, M. Savarin (v 78' Comino), Pipan, M. Štoka, De Marco, Antoni, Meton (v 72' V. Štoka), Livan, Crevatin.

Po dveh letih nastopanja v 1. amaterski ligi je Primorje letos z remijem pričelo prvenstvo 2. AL. Ekipa je glede na lansko sezono morala zamenjati več igralcev, zato tudi uigranost med posamezniki še šepa. Zlasti zaradi raznih težav, do katerih je prišlo med pripravami (med potekom memoriala Štrekelj na primer ni bilo mogoče redno trenirati) pa so nekateri igralci daleč od najboljše kondicije, drugi pa bodo šele v prihodnjih tednih dosegli višek. Če temu dodamo še, da trener Di Benedetto ni mogel razpolagati z napadalcem Mosettijem ter branilcem Verillom in pa veznim igralcem Bertuccijem, lahko rečemo, da je remi pozitiven rezultat.

V prvem polčasu so rdeče-rumeni bili boljši od domačinov. V tem delu se je izkazal predvsem De Marco, ki je na desnem krilu z osebnimi akcijami večkrat spravil v težave obrambo Castioneseja. Najbolj nevaren udarec na vrata pa je bil Pipanov prosti strel, ki pa ga je vratar spretno ubranil. V drugem polčasu, po enakovrednem začetku, ko sta Antoni in Meton poskusila realizirati z močnimi, a netočnimi streli v kazenskem prostoru, so gostje telesno nekoliko popustili in tako prepustili pobudo domačinom. Po dveh netočnih poskusih je 10 minut pred koncem tekme moral vratar Savarin zelo lepo poseči, da je ubranil močan strel napadalca Bona. Po končnem žvižgu sta tako bili obe ekipi z rezultatom lahko zadovoljni. (Š. M.)

Krasovi predstavniki uspešni v Veroni

Namiznoteniški odsek ŠK Kras dosega lepe uspehe že na začetku sezone, čeprav igralke in igralci še niso v taki formi, ki jo zahteva tako pomembno tekmovanje, kot je bil prvi turnir italijanskih tretjekategornikov in tretjekategornic konec tega tedna v Veroni. Na tekmovanju je Kras osvojil pokal kot najboljše društvo, ki je zbralo največ točk v uvrstitvah in v številu nastopajočih.

Prvi dan so bila tekmovanja tretjekategornikov na deželni ravni in vsa tri prva mesta so si »razdelile« med seboj krasovke. Prva je bila Elena Colja, ki je v finalu premagala Moniko Radovič (-4, -10), tretja Katja Štoka, katero je v polfinalu premagala klubska soigralka Elena Colja. Naslednjega dne so si krasovke z dobro uvrstitvijo zagotovile nastop na državni ravni. Radovičeva in Štokova sta bili tudi zmagovalki v dvojicah, pri fantih pa sta v tekmovanju parov Marjan in Aljoša Milič izgubila v prvem kolu. Pri posameznikih je Marjan Milič klonil v drugem kolu, Aljoša Milič pa je odigral le prvo kolo. Pri tem je treba pripomniti, da je Aljoša še pionir, nastopil pa je v članski konkurenci.

Naslednjega dne so bila tekmovanja tretjekategornikov na vsedržavni ravni. Ženska dvojica Radovič-Štoka je izgubila s kasnejšim finalnim parom Filippi-A. Santifaller. V moški konkurenci posamezno je Boris Štoka razočaral - izgubil je v prvem kolu. Poraz je očitna posledica pomanjkanja treninga. Drugi predstavnik Krasa, Christian Merci, je izgubil v drugem kolu z nosilcem štev. 8 Aldrighettijem.

Pri krasovkah je bila najboljša Alenka Obad, ki si je z osvojenim tretjim do četrtim mestom nabrala dragocene točke za nastop na državnem prvenstvu. Obadova je najprej premagala De Lucchijevo (-15, 14, 19), zatem Crestijevo (-13, 17, 14) in se v četrtfinalu srečala z Ariatijevo (13, -14, -17, 12, 21) ter v polfinalu klonila proti Pannovi (13, -8, -17, 13, -9). Elena Colja, Biserka Simoneta in Martina Ravbar so bile izločene iz igre v drugem kolu od močnih igralk. Dinijeva je izločila Coljo (-19, -9), četrtfinalistka Merenda Simonetovo (-18, -14) in po težki borbi zmagovalka Caimi Martino Ravbar (-18, 18, -12). Tanjo Ravbar, ki je bila prosta v prvem kolu, je v drugem premagala Noresijeva (-16, 16, -11). Mladi krasovki Katja Štoka in Monika Radovič sta zgubili v treh setih - prva proti Trentijevi, druga proti Gabellierijevi. (J. J.)

Tudi člani Krasa in Bora v Gradežu

Na igrah treh dežel, ki so bile konec tedna v Gradežu in o katerih smo že pisali, so v namiznoteniški reprezentanci F-JK bili kar 4 člani Krasa in Bora. Med dekleti so deželne barve branile Ana Bersan in Lara Posega (Bor) ter Biserka Simoneta (Kras). Ženska reprezentanca je premagala Koroško s 5:0 in z istim rezultatom izgubila proti reprezentanci Slovenije. Moška reprezentanca FJK, katere član je bil tudi krasovec Marjan Milič, je izgubila s Koroško s 5:3 in proti reprezentanci Slovenije s 5:0. (J. J.)

Pomanjkanje vetra prekrižalo račune

Pokal Sirena izpeljali le v dveh razredih

TRST — Požrtvovalnim članom Tržaškega pomorskega kluba Sirena vremenske razmere v nedeljo res niso bile naklonjene in niso poplačale vsega truda, ki so ga vložili v organizacijo Pokala Sirena. Sonca sicer ni manjkalo, zato pa vetra ni bilo od nikoder.

Na programu so imeli štiri regate, in sicer v razredih laser, evropa, soling in snipe. V zadnjih dveh razredih pa je istočasno potekalo italijansko državno prvenstvo in tako ni bilo prijavljenih tekmovalcev.

V vsakem razredu sta bila prvotno predvidena po dva plova. Po daljšem čakanju pa so bili organizatorji prisiljeni svoj program spremeniti in se omejiti na eno samo regato, še za to pa so morali skrajšati regatno polje. Rezultati so bili naslednji:

RAZRED LASER: 1. A. Ferfoglia (Sirena), 2. Rivoli (SVOC), 3. Baret (SVBG), 4. Civerchia (SVBG), 5. Toscano (Čupa), 6. Rivoli (SVOC), 7. Cellante (Ausonia), 8. Domenis (Čupa), 9. Craonez (SVBG), 10. Citmar (STV), 11. Perco (SVBG), 12. Jenko (SVBG), 13. Kojanec (Čupa).

RAZRED EVROPA: 1. Boschin (SVBG), 2. Bonin (Pietas Julia), 3. Fachin (STV), 4. Benussi (SVBG), 5. Brčin (Jadro Koper), 6. Stefani (SVBG), 7. Bandelli (SVOC), 8. Bogatec (Sirena), 9. Furlan (SVOC), 10. Calusa (Pietas Julia), 11. Guštin (Sirena), 12. Guarini (SVBG), 13. A. Ferfoglia (Sirena), 14. Bužan (Čupa).

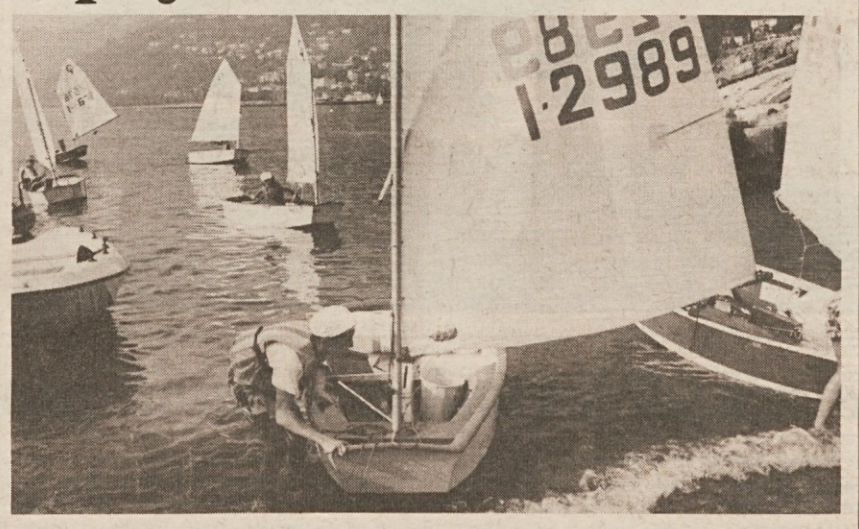

Na sliki: tudi v nedeljo so se mladi jadralci na optimistih podali na morje, na koncu pa so kot vedno morali svoje čolničke potegniti na suho in jih lepo pospraviti. Tako se učijo reda in skrbi za društveno lastnino.

Deželno atletsko prvenstvo dečkov in kadetov

Solidne uvrstitve naših

Na deželnem atletskem prvenstvu za dečke in kadete, ki je bilo v soboto in nedeljo v Trstu, člani AD Bor Infordata sicer niso osvojili nobenega naslova prvaka (tega tudi ni bilo pričakovati), a kljub temu se lahko naši najmlajši atleti pohvalijo z nekaterimi dobrimi uvrstitvami in rezultati. Kar se uvrstitev tiče, velja posebno pohvaliti oba brata Gelfi, ki sta osvojila po eno srebrno in eno bronasto kolajno. Mlajši Riko je presenetil z zelo dobrim rezultatom 140 cm v skoku v višino za dečke, Andrej pa z 36,20 m v metu kopja pri kadetih. Tom Oberdan se je s 4. mestom in rezultatom 34,16 v suvanju žogice pri dečkih nedvomno posebno izkazal, v isti starostni kategoriji je Maks Černigoj v skoku v daljavo z rezultom 412 cm zasedel 6. mesto, Roberto Paulica pa je v svojem prvem nastopu v metu kladiva, disciplini, ki se ji bo odslej posvetil, prav tako zasedel 6. mesto.

(I. P.)

obvestila - obvestila

ODBOJKARSKI ODSEK ŠD KONTOVEL

obvešča, da bo prvi trening ekip mini-odbojke jutri, 20. t. m., ob 16.30 na odprtem igrišču na Kontovelu. Treningi bodo predvidoma ob sredah in petkih.

GIMNASTIČNI ODSEK ŠD KONTOVEL

sporoča, da se bodo treningi pričeli v četrtek, 21. t. m., ob 16. uri za mlajše in ob 17. uri za starejše skupine na društvenem športnem igrišču.

KOŠARKARSKA SEKCIJA ŠD POLET

sporoča, da so treningi minibasketa za najmlajše (letnik 1982/83) ob 15.00 in za starejše (letniki 1978/79/80/81) ob 16.15 ob sredah in petkih v Prosvetnem domu na Opčinah.

BALETNI ODSEK ŠD MLADINA

sporoča, da bo potekalo vpisovanje oziroma potrditev vpisa gojenk za novo sezono 1989/90 jutri, 20., v četrtek, 21., in v petek, 22. t. m., od 16. do 18. ure v rekreacijskih prostorih bivšega otroškega vrtca pri osnovni šoli A. Širk v Križu.

KOŠARKARSKA SEKCIJA ŠZ DOM

sporoča, da bodo treningi minibasketa ob torkih in petkih od 15. do 16. ure.

SMUČARSKI KLUB BRDINA

sporoča, da bo rekreacijsko-predsmučarska telovadba od danes, 20. t. m., dalje, in sicer ob sredah in petkih od 19.30 do 21. ure v sežanski telovadnici.

Naročnina: mesečna 16.000 lir - celoletna 192.000 lir; v SFRJ številka 6.000.- din, naročnina za zasebnike mesečno 30.000.- din, trimesečno 85.000.- din, letno 320.000.- din, upokojenci mesečno 25.000.- din, trimesečno 65.000.- din, polletno 120.000.- din, letno 240.000.- din. Naročnina plačana vnaprej se med letom ne poviša.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ - žiro račun 51420-603-31593
ADIT 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglasi - Ob delavnikih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 72.000 lir. Finančni in legalni oglasi 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 108.000 lir. Mali oglasi 760 lir beseda. Ob praznikih povišek 20%. IVA 19%. Osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Oglasi iz dežele Furlanije-Julijske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, tlx 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski dnevnik

19. septembra 1989

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tlx 460894
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382 - 85723
ČEDAD - Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik **Marko Waltritsch**

Izdaja in tiska ZTT Trst

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Ena najhujših tropskih neviht zadnjega desetletja

Ciklon Hugo razdejal Male Antile ducat mrtvih in tisoči brezdomcev

POINTE-A-PITRE — Ciklon Hugo nadaljuje svojo razdiralno pot. Potem ko je v nedeljo opustošil Francoske Antile je včeraj že zajel Deviške otoke in Portoriko, tako da so že zaprli letališče v San Juanu (Portoriko).

Vesti s prizadetih območij so skrajno pomanjkljve, ker je Hugo eden najhujših ciklonov v zadnjem desetletju, saj hitrost vetra dosega skoraj 240 kilometrov na uro. Na Malih Antilih je do sedaj povzročil smrt 12 oseb, kakih 100 je ranjenih, po približnih ocenah pa je brezdomcev več kot 12 tisoč.

Po prvih podatkih je poleg Guadalupa še najbolj prizadet otok Desiderade. Prav od tu pa ni nobenih vesti, saj so pretrgane vse povezave. Iz Pariza so že odleteli prvi reševalci z najnujnejšo pomočjo za prizadete kraje.

Po razdejanju, ki ga je povzročil orkanski veter, sedaj vsi s strahom pričakujejo tropske nalive in poplave. Oblasti so že pozvale prebivalstvo, naj nemudoma zapusti izpostavljene kraje ob vznožjih gričev in na bregovih vzpetin. Tropski nalivi bi lahko poleg povplav povzročili tudi plazove.

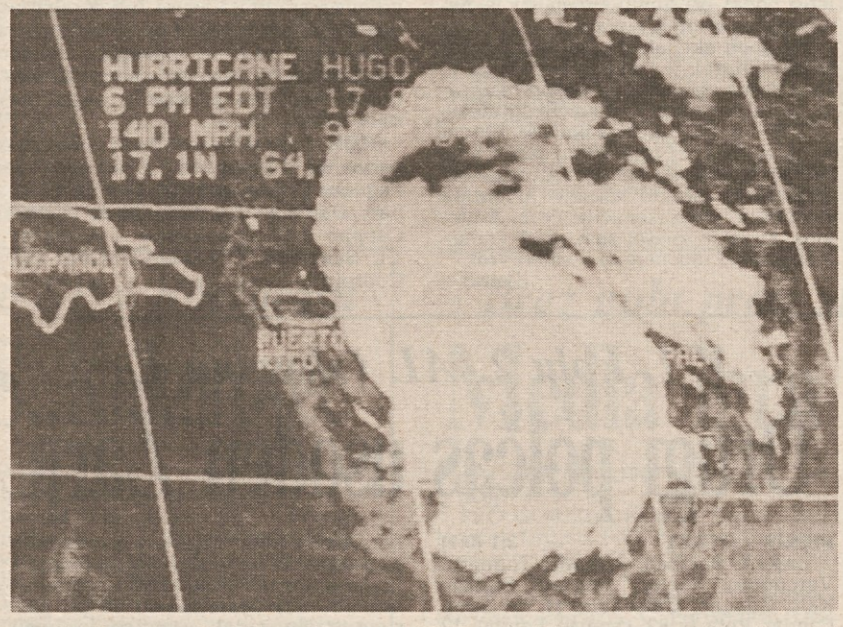

Satelitski posnetek ciklona Hugo nad Malimi Antili (Telefoto AP)

Država mora odločneje v boj proti trgovcem s smrtjo

Notranji minister Gava na zasedanju s kvestorji

RIM — Notranji minister Antonio Gava je izkoristil priložnost vsedržavnega srečanja kvestorjev, da predstavi svojo strategijo boja proti perečim vpršanjem, ki tarejo italijansko sodobno družbo.

Gava je ugotovil, da smo v času, ko je kriminal še posebno aktiven in prav zaradi tega izredno nevaren. Proti tej obstoječi nevarnosti se mora postaviti v bran država, ki ne bi smela oklevati, pač pa bi morala izvajati stroge strategije boja. Notranji minister je tudi izrazil mnenje, da ne smejo zastopniki organov javne varnosti počivati na lovorikah. Nekatere uspešne akcije, predvsem na področju ugrabitev, so seveda izredno pozitivni dejavniki, so pa le prvi korak na poti, ki jo mora italijanska družba nujno ubrati, če noče zamuditi ostalih evropskih kolegic.

Notranji minister je v svojem govoru kvestorjem naglasil predvsem nujo, da se Evropa čim bolj enotno postavi v bran trgovcem z mamili. Nevarnost, ki preti Evropi prav v tem trenutku, ko so ZDA stopile v odločno ofenzivo proti mamilom, je res velika. Že pred tem so veliki trgovci dognali, da je Evropa še sveže tržišče, ki bi jo bilo mogoče izžeti, tako kot pred leti ZDA. Zato so najprej delno preusmerili trgovino s kokainom, nato pa so pričeli ponujati še najbolj poceni in obenem najbolj nevarno mamilo »crack«.

Tudi vprašanje zakonskega odloka o mamilih je bilo včeraj deležno ministrske pozornosti. Gava je rekel, da bi moralo biti bistvo bodočega odloka v tem, da ne pride do zamenjav med žrtvami in krvniki. Zakonski odlok bi moral namreč jamčiti zasvojenim z mamili, da se čim prej in dokončno rešijo odvisnosti ter postanejo spet polnopravni člani družbe, obenem pa bi moral biti neizprosen do trgovcev in razpečevalcev. Z razvejanimi akcijami bi morala država poseči na šolah, ki so danes najbolj izpostavljen del družbe.

Veliko težav povzročajo tudi zlikovci na begu in proti tem bi morali po ministrovem mnenju policija, karabinjerji in finančni stražniki poseči z večjo koordinacijo in uspešnejšimi akcijami.

Molijo za mater Terezijo

Zdravstveno stanje matere Terezije ostaja nespremenjeno, čeprav ji je rahlo upadla vročina, njene sestre pa se je spominjajo v dnevnih molitvah (AP)

Podrobno poročilo ministra Ruffola o pojavu alg in sluza ob Jadranu

RIM — Minister za okolje Ruffolo je včeraj predložil podrobno poročilo, ki obravnava pojav prekomernega cvetenja morja in s tem povezanega sluza, ki se je pojavil ob jadranski obali. Ruffolo je na zasedanju odbora za zaščito Jadranskega morja govoril o vseh ukrepih, ki so bili sprejeti za boj proti tem pojavom.

Tako so zaradi lanskega pojava alg v Jadranu maja letos ustanovili poseben odbor za zaščito Jadrana, ministrski svet pa je odobril tudi 41 milijard lir za sanacijo Jadranskega morja, za stalno analiziranje vzorcev vode in za postavitev ustreznih čistilnih naprav.

Alge pa so se letos pojavile po sprejetju teh ukrepov. Pojav ni nov, saj so se alge v zadnjih 120 letih pojavile trinajstkrat, vendar nikoli v takem obsegu kot letos. Vzrokov naj bi bilo več, najverjetneje pa so k temu najbolj pripomogle svetlobna intenzivnost, temperatura in koncentracija hranilnih snovi. Zaradi dokaj nizke globine Jadrana in bogatih rečnih pritokov so imele vremenske razmere z milo zimo izreden vpliv na prekomeren pojav alg.

Alge in plast sluza so letos spremljali tudi s pomočjo satelita. Tako so lahko dnevno spremljali razlike tega pojava, ki je prizadel področje od Tržaškega zaliva do Ancone. Šlo je torej za približno 400 km dolg pas morja, ki je bil širok od 20 do 80 km. Najbolj prizadeto je bilo področje ob emilijski obali, ki je bila med 9. julijem in 10. avgustom le redko kdaj brez sluza. Z 10. avgustom pa so alge začele postopoma izginjati.

V zvezi z ukrepi, ki so jih sprejeli, da bi preprečili naplavljanje alg v kopališča, je Ruffolo omenil plavajoče mreže, ponekod pa so uporabili tudi posebne globinske mreže. Tudi osrednja vlada je povečala sredstva za zaščito Jadrana in tako za letos namenila 284 milijard lir, za prihodnje leto 528 in za leto 1991 464 milijard lir. Istočasno je minister za okolje dobil večja pooblastila. Zato je Ruffolo v skladu s kriteriji deželam že razdelil pripadajoča sredstva za letošnje leto.

Problem alg in sluza je dobil tudi mednarodne razsežnosti, tako da je bil o tem govor tudi na srečanju predsednikov Jugoslavije in Italije Drnovška in Cossige 8. avgusta v Benetkah, kjer so se dogovorili za skupno strategijo in v nedeljo v Bujah, na italijansko-jugoslovanskem sestanku.

V nedeljo sta v ustju reke Humber trčila dva tankerja polna nafte

Severnemu morju grozi ekološka katastrofa

LONDON — V Severnem morju se reševalne ekipe na vse kriplje trudijo, da bi opravile posledice nedeljskega trčenja med dvema tankerjema v ustju reke Humber.

Kljub temu da uradna preiskava ni še ugotovila, kdo je kriv za trčenje, je že sedaj jasno, da je liberijski tanker Phillips Oklahoma, ki je prevažal 56 tisoč ton surove nafte, trčil v zasidran malteški tanker Fiona. Na obeh ladjah je takoj izbruhnil požar, medtem ko so ga na Fioni uspeli pogasiti, pa se je na Oklahomi razširil, tako da je morala posadka zapustiti ladjo. Obalna straža je s pomočjo gasilcev ta požar omejila po več urah neumornega dela. Medtem pa se je v morje razlila ogromna količina surove nafte, tako da je madež dolg 8 kilometrov.

Kot rečeno, se sedaj reševalne ekipe trudijo, da bi odstranile ta madež, ali mu vsaj preprečile, da bi dosegel obalo. V pravi bitki s časom, so poslali na morje vsa razpoložljiva sredstva za boj proti nafti. Površine madeža so se že lotili s kemikalijami, ki razkrajajo nafto, prav tako skušajo črpati površinski sloj. Vreme se je namreč skazilo, tako da bi lahko odpovedale plavajoče pregrade, ki ščitijo obalo pred nafto. Reševalci pa vseeno upajo, da bodo prevladali severni vetrovi, tako da bo nesnago odpihalo na odprto morje.

Nedeljsko trčenje je ne glede na morebitno krivdo že sprožil polemike. Opozicija obtožuje Thatcherjevo in njeno vlado, da je s klestenjem sredstev za obalno stražo v bistvu omogočila take nesreče, kot je bila nedeljska.

Prav tako se stopnjujejo zahteve o reviziji britanske energetske politike. Prav tako so vse glasnejši glasovi, ki zahtevajo nov sodobnejši pravilnik za plovbo skozi Rokavski preliv, ki je ena najgostejših pomorskih prometnic sveta.

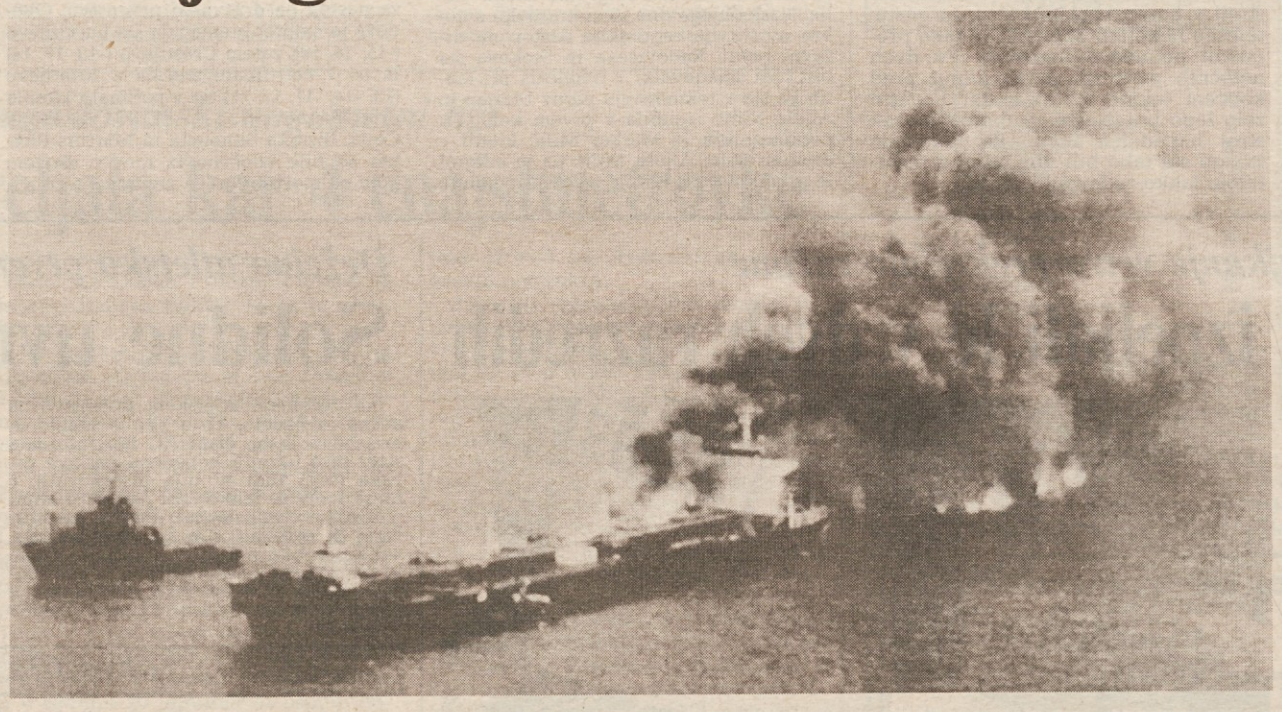

Na sliki (telefoto AP): **liberijski tanker Phillips Oklahoma po trčenju s tankerjem Fiona se je vnel**

Britanski zeleni novi utopisti?

LONDON — *Na Zemlji nam ni prav dobro? Najbrž zato, ker nas je preveč in ker se vsi preveč udobno počutimo v avtomobilih in avtobusih.*

Do tega »revolucionarnega« spoznanja so se pred kratkim dokopali britanski zeleni, ki so ugotovitvam dodali še nekaj konkretnih nasvetov za bistveno izboljšanje sedanjega neznosnega stanja.

V četrtek, ko se bodo prvič sestali na vsedržavnem kongresu v Wolverhamptonu, bodo iz cilindra potegnili kar dve rešitvi: Britanci naj se ne razmnožujejo preveč, bencin pa bi morali podražiti do take mere, da bi postal luksuzni artikel dostopen izključno strastnim privžencem avtomobila.

Zeleni so ugotovili, da bi se morali Britanci zadovoljiti z enim samim otrokom, za 25 milijonov manj prebivalcev pa bi Velika Britanija že v veliki meri rešila vprašanje onesnaženja narave. Manj ljudi pa bi bi seveda pomenilo tudi zaostajanje razvoja, predvsem industrije, kar bi tudi pripomoglo k zmanjšanju strupenih plinov v zraku.

Velike težave z vzdrževanjem zelenih površin v mestih

RIM — V velikih mestih je drevje vedno bolj ogroženo, občinska podjetja, ki so zadolžena za vzdrževanje mestnih zelenic, pa vse težje opravljajo svojo nalogo. Stroški so veliki, primanjkuje pa tudi usposobljenega osebja.

Najbolj »zelena« med velikimi mesti sta Turin in Bologna, ki imata največ zelenja na kvadratni meter in na prebivalca, na zadnjih mestih pa so Palermo, Bari, Genova in Neapelj. Nekje vmes sta Rim in Milan.

Povsod se srečujejo s pomanjkanjem osebja, ki je zadolženo za vzrževanje teh mestnih pljuč. Tako imajo v Turinu 270 vrtnarjev, ki morajo skrbeti za 1300 hektarjev zelenic. To je občutno premalo in morajo zato za nekatera dela najeti specializirana podjetja. Podobno je tudi v drugih mestih in v Palermu 350 občinskih vrtnarjev skrbi za približno 300 kilometrov drevoredov in za vse parke in občinske vrtove. Sicilska prestolnica pa mora vse to zelenje letno »oživljati« s skromnimi 220 milijoni lir, kar je smešno nizka vsota v primerjavi s 3 milijardami, kolikor jih za vdrževanje zelenja namenijo v pol manjšem Bocnu.

Velik problem za zdravje dreves v mestih pa predstavlja tudi vse večja onesnaženost. Smog in avtomobilski plini grozijo, da bodo že v kratkem uničili zeleno bogastvo po mestih. Zanimivo je, da nekatere bolezni drevja pripisujejo svetovnim vojnam. Tako naj bi 2. svetovna vojna prinesla rak platanam, 1. svetovni spopad pa naj bi razredčil ciprese.